

การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
THE DEVELOPMENT OF THE MANUAL FOR DUAL EDUCATION
BETWEEN VOCATIONAL EDUCATION AND SECONDARY
EDUCATION IN SOBMOEI WITTAYAKOM SCHOOL,
MAEHONGSON PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม
หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัย

ชลธาร สมานี

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

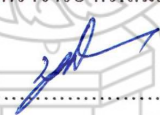
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ร่องศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปิ่น

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพชร รู่ะวีเชษฐ์)

.....กรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา)

.....กรรมการสอบ
(อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปิ่น)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

วันที่ 12 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ได้คู่มือมีองค์ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตอนที่ 2 แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม และตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน 3) ผลการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$, S. D. =0.08) ด้านที่มีระดับสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X}=4.87$, S. D. =0.10) รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.87$, S. D. =0.21) ลำดับต่อมา คือ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}=4.85$, S. D. =0.10) และด้านที่มีระดับน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}=4.84$, S. D. =0.18)

The Title	: The Development of the Manual for Dual Education between Vocational Education and Secondary Education in Sobmoei Wittayakom School, Mae Hong Son Province	
The Author	: Chonlatan Samathi	
Program	: Educational Administration	
Thesis Advisors	: Associate Professor Dr.Somkate Uttayotha	Chairman
	: Lecturer Dr.Boonlert Khampan	Member

ABSTRACT

This research aimed to explore the condition and the operation complications in order to develop the manual and determine the efficiency of the administrative manual for vocational education and secondary education learning together curriculum educational (Dual education) of Sobmoei Wittayakom School, Mae Hong Son Province. The target respondents were 21 educational institution administrator and teachers of Sobmoei Wittayakhom School and all concerned in the inclusive education approach. The tools used in this study were minutes of workshop, efficiency – survey form of the administrative manual of Sobmoei Wittayakhom School in Mae Hong Son. Data analysis was the summary from the efficiency – survey form of the administrative manual of Sobmoei Wittayakhom School in Mae Hong Son. The mean ($\bar{X}$) of each item was discovered and presented in forms of table and description.

The research found that there are the problems in analyzing the subject type and program, and field of job due to the lack of survey on the primary information of the workplace, needs, and the community requirements. Secondly, the program couldn't answer to the needs of students. Finally, there's no preparation for the lecturers from Mae Hong Son Industrial and Community Education College. The results from the development of administrative manual for vocational education and secondary education learning together with curriculum educational (Dual education) of Sobmoei Wittayakom School, Mae Hong Son Province. There are three elements of manual; vocational education management approach in Sobmoei Wittayakhom; the approach in forming curriculum

structure of Sobmoei Wittayakhom; and teaching approach. The efficiency survey of the development of administrative manual for vocational education and secondary school learning together with curriculum educational presented four aspects; accuracy, appropriateness, feasibility, and benefits. The score was in the highest level by overall and by aspect ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.08). The aspect with the highest level score were the appropriateness ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.10), feasibility ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.21), accuracy ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.10), and benefit ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.18) respectively.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทโยธา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ชร ฐประวิเชตร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนการชี้แนะแนวทาง อันเป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน รวมทั้งคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์และแนวคิด ต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม รองผู้อำนวยการ โรงเรียนสบเมย วิทยาคม คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมที่ได้กรุณา ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินคู่มือ และ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา รุ่นที่ 2 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจตลอดมา

ชลธาร สมานธิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	๗
ABSTRACT.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคู่มือ.....	19
การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา.....	29
การจัดการศึกษาวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	30
การจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสถานศึกษา.....	39
สภาพและบริบทของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แนวทางการจัดการบริหารศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
รูปแบบการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนว ทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาฝีมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียน สบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	79
ผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือ การบริหารจัดการ ศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียน สบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	82
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	97
ประวัติผู้วิจัย.....	103
ภาคผนวก.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์.....	105
ภาคผนวก ข ระเบียบวาระการประชุมเชิงปฏิบัติการและสรุปรายงานผล การประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	108
ภาคผนวก ค รายงานผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว ของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานหรืออายุราชการ วุฒิการศึกษา หนังสือขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์.....	120
ภาคผนวก ง แบบการหาประสิทธิภาพของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	131
ภาคผนวก จ กลุ่ม การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	137

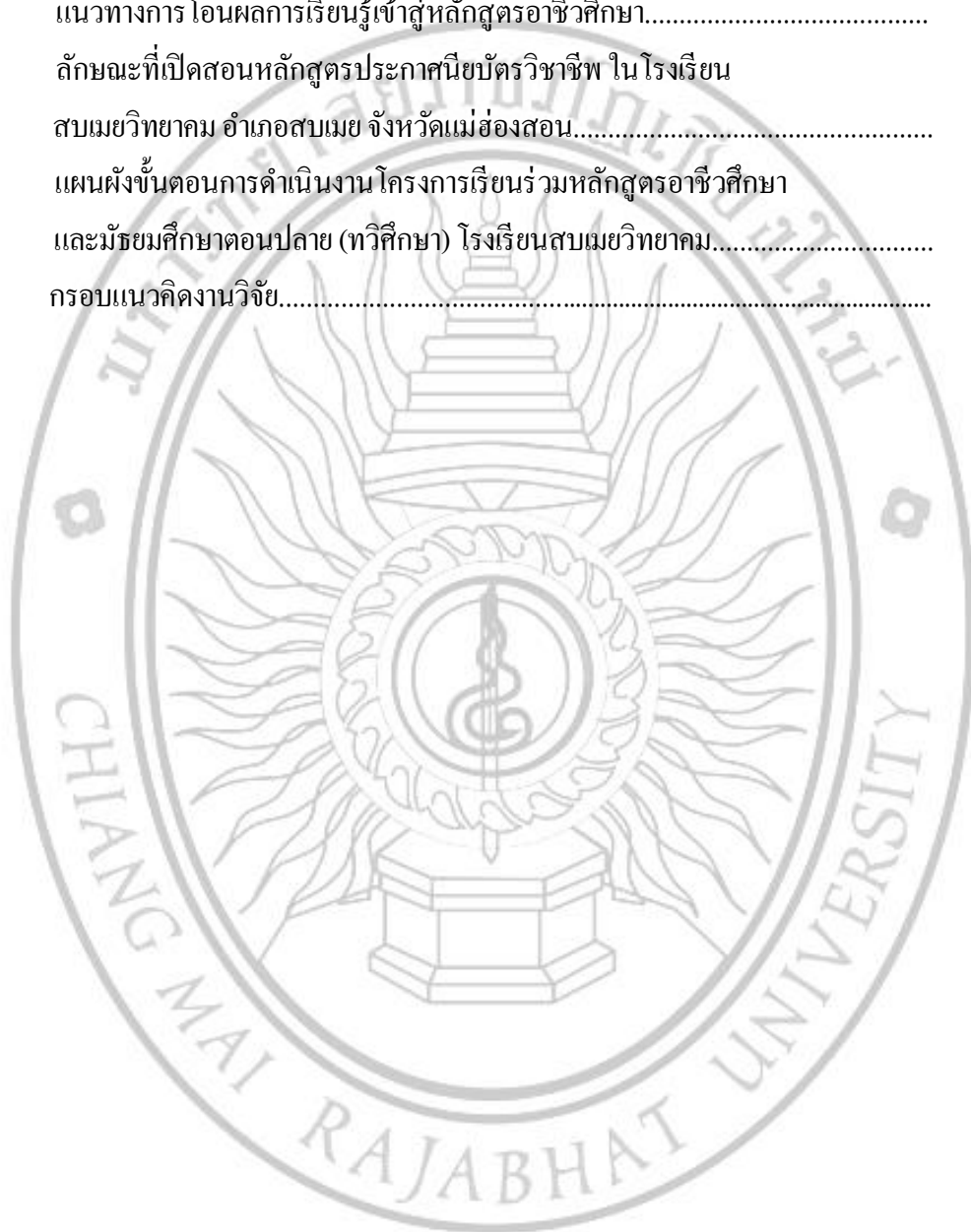
สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	40
ภารกิจและบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)	
4.1	82
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวม.....	
4.2	83
ระดับความถูกต้องของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมย วิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	
4.3	84
ระดับความเหมาะสมของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมย วิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	
4.4	85
ระดับความเป็นไปได้ของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	
4.5	86
ระดับความเป็นประโยชน์ของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แนวทางการ โอนผลการเรียนรู้เข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา.....	33
2.2	ลักษณะที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียน สบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	50
2.3	แผนผังขั้นตอนการดำเนินงาน โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม.....	54
2.4	กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันพบว่าสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทุกคนจึงต้องพยายามปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมให้ได้ โดยให้ความสนใจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษามากขึ้น โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติแนวการจัดการศึกษาในหมวดที่ 4 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษาและการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งระดับเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา สำหรับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ถูกแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ ประเภทสามัญศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและประเภทอาชีวศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการทั้งในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ประกอบกับรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อ

ต้องการให้นักเรียนสนใจเรียนสายอาชีพมากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถทำงานได้ทันที ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านการอาชีวศึกษา ในการเปลี่ยนค่านิยมอาชีวศึกษา ผลิตรีเรียนด้านอาชีวศึกษา ให้มากขึ้น เพื่อรองรับการจ้างงาน ทั้งภาคธุรกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวในทุกภาคส่วน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผลิตกำลังคนจึงจำเป็นต้องเร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้นักเรียนสนใจเรียนทางด้านอาชีพ ซึ่งมีตลาดรองรับอย่างแน่นอนให้มากขึ้น โดยทัศนคติของผู้ปกครองเห็นว่าความสำเร็จของบุตรหลาน คือ การได้รับปริญญาบัตร ซึ่งเป็นทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษาในสังคมไทย แม้จะเป็นทัศนคติเชิงบวก แต่ก็เป็นหนึ่งในข้อจำกัดของการสร้างแรงงานฝีมือของประเทศ เพราะระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ได้เน้นการปฏิบัติงานทำให้บัณฑิตที่ผลิตออกมามีทักษะเพียงพอในการทำงาน การที่มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวนมาก แต่มีทักษะไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตลาด ทำให้มีผู้ว่างงานจำนวนมาก ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า ประเทศไทยขาดแคลนแรงงาน ประมาณ 2 แสนคน และมีจำนวนผู้ว่างงานมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลนในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ว่างงานมากกว่าจำนวนที่ขาดแคลนมากถึง 2 เท่า และระดับปริญญาตรี ว่างงานมากกว่าระดับขาดแคลนถึง 3.5 เท่า (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์, 2558) รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะให้มีการจัดการศึกษาหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที

ดังนั้น การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับตลาดแรงงาน ซึ่งสามารถผลิตกำลังคนในระดับฝีมือที่ได้มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงจัดให้มีการจัดการอาชีวศึกษาอย่างหลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัด ความสนใจและสามารถเข้าถึงการอาชีวศึกษาได้ง่ายขึ้น โดยการขยายวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการจัดการอาชีวศึกษาให้ชัดเจน ทั่วถึง และรวดเร็วขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียน

ควบคู่กันไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เมื่อเรียนครบตามหลักสูตร ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษา ทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและหลักสูตรสายอาชีพไปพร้อมกัน ทั้งนี้ ได้มีการ กำหนดการจัดการเรียนการสอน โดยการทำ ความตกลงร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอน ระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนมัธยมศึกษา กับสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

ปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยประเทศในประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนมีกำลังแรงงานและอัตราแรงงานที่แตกต่างกันออกไป ส่วนประเทศไทยมีกำลัง อัตราแรงงานที่ว่างงาน ร้อยละ 0.7 เมื่อคิดเป็นจำนวนแล้วคนว่างงานมีมากถึงสามแสนคน ในขณะที่จำนวนแรงงานที่ขาดแคลนยังมีจำนวนอีกหลักแสนคน (ยงยุทธ แจ่มวงษ์, 2558) นอกจากนี้ ภาคธุรกิจยังขาดแคลนแรงงานระดับมัธยมหรือต่ำกว่า จำนวนแรงงานในระดับนี้กลับมี จำนวนลดลง (กรวิทย์, สิริธร, 2555) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องกันของการ ผลิตบุคลากรและความต้องการในตลาดแรงงาน การว่างงานนี้จะสร้างภาวะแข่งขันในการหางาน ทั้งภายในประเทศ และภูมิภาคเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วนี้ ทำให้ทุกคนในสังคมมีความจำเป็นต้องปรับตัวให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ จึงทำให้คนหันมาสนใจที่จะเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ทั้งประเภทสามัญศึกษา และประเภทอาชีวศึกษาควบคู่กันมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อสนองตอบต่อความ ต้องการของตนเองในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ประกอบกับรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาด้านสามัญศึกษาและการอาชีวศึกษา ในสัดส่วน 40 : 60 เพื่อต้องการให้นักเรียนสนใจเรียนสายอาชีพมากขึ้น เพราะเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็สามารถมีงานทำ และทั้งยังลดช่องว่างความแตกต่างของบุคคลในสังคม ดังนั้น เพื่อพัฒนา ประชากรในวัยเรียนด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทั้งสายสามัญและสายอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้เด็กพื้นที่ห่างไกล ยากจน และด้อยโอกาสทางการศึกษา ได้เข้าศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาใกล้บ้านได้อย่างทั่วถึง และมีมาตรฐานการศึกษาที่ทัดเทียม กับสถานศึกษาอาชีวศึกษา และสามารถเทียบโอนรายวิชา ย้ายหรือเทียบโอนระหว่างสถานศึกษาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนจังหวัดหนึ่ง มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐ สังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกสุดของภาคเหนือ มีนักเรียนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน นักเรียนบางกลุ่มไม่สามารถเรียนต่อ ระดับอาชีวศึกษาได้ เนื่องจากสถานศึกษาที่เปิดสอนสายอาชีพมีพื้นที่ห่างไกลกับหมู่บ้านหรือ ชุมชนที่ตนเองพักอาศัย อีกทั้งครอบครัวของนักเรียนยังมีฐานะยากจน จากข้อมูลการวิเคราะห์

แรงงานอาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า แรงงานประชากรที่ไม่มีการศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีถึง 32.25 % และแรงงานอาชีวะ มีเพียง 1.20 % ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มดังกล่าว โรงเรียนจึงจัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียน เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียนกลุ่มดังกล่าวได้เรียนสายสามัญและสายอาชีพไปพร้อมกันในสถานศึกษาที่อยู่ใกล้หมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อสะดวกในการเรียน อีกทั้งยังสามารถนำวิชาชีพไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในตลาดแรงงานได้ตามบริบทของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (สำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552)

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนหนึ่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้รับนโยบายให้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจึงได้ดำเนินการประชุมขอความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน เพื่อศึกษาความต้องการตลาดแรงงานในชุมชน และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และเป็นข้อมูลในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งร่วมกันพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนสบเมยวิทยาคม พุทธศักราช 2558 ตลอดจนเพื่อพร้อมต่อการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงซึ่งเป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงให้มีการดำเนินการด้านหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้เปิดห้องเรียน คือ ห้องเรียนสายศิลป์ทั่วไป จำนวน 1 ห้อง เปิดการสอนรายวิชาหมวดทักษะวิชาชีพ ประเภทวิชาสาขาช่างยนต์ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลังจากนั้นได้มีการวางแผนและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งด้านความรู้ ทักษะฝีมือ เจตคติ และกิริยาที่พึงประสงค์ โดยเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้ว จะได้รับวุฒิการศึกษา 2 วุฒิ คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญควบคู่กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนั้น การดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด สถานศึกษาจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องและนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในการบริหารจัดการทุกด้านจึงต้องมีส่วนร่วมคิดร่วมกระทำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาและการบริหารจัดการ (โรงเรียนสบเมยวิทยาคม, 2558)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งนี้ พบว่า สภาพปัญหาและขั้นตอนการดำเนินงานของ ครูผู้สอน นักเรียน บุคลากร

ที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) พร้อมทั้งมีปัญหาในด้านการวิเคราะห์ ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน เนื่องจาก (1) ยังไม่มีการสำรวจสถานประกอบการข้อมูลพื้นฐาน ความจำเป็นและความต้องการของชุมชน (2) สาขาวิชาไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และ (3) ไม่ได้เตรียมความพร้อมของวิทยากรจากวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เสนอต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้มีนำไปใช้และการพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่พัฒนาขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้รับข้อมูลที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ได้ทราบถึงสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ได้คู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้มีระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาภายใต้ขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสพเมยวิทยาคม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 7 คน ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 2 คน รวม 13 คน

2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังวาลย์วิทยา โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของโรงเรียนสังวาลย์วิทยา โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 8 คน

เหตุผลในการเลือกกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 กลุ่ม มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยตรงทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการศึกษาวิจัย

2. ผู้วิจัยสามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือได้ตรงกับสภาพจริง และเกิดประโยชน์กับสถานศึกษาที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ประกอบด้วย ระบบการ อาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนด หลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและ ประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ คู่มือในการนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการ การศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมย วิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของคู่มือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ในการนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแนว ทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาคู่มือ หมายถึง การรวบรวม สังเคราะห์เนื้อหา สาระ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสมในการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. แนวทางการบริหารจัดการ หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ

3. การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) หมายถึง การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ให้ผู้เรียน

ได้ศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กันทั้งสองหลักสูตร โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคู่มือ
3. การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา
4. การจัดการศึกษาวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
5. การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ในสถานศึกษา
6. สภาพและบริบทของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. แนวทางการจัดการบริหารศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย
(ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

ความหมายของการบริหาร (Administration)

ความหมายของคำว่า “การบริหาร” มีผู้ให้นิยามต่าง ๆ เช่น จันทร เทียงภักษณ์ (2549) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของคณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อเป็นการบรรลุ วัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยอาศัยแนวกระบวนการทำงานที่มีระบบ ระเบียบ โดยใช้ทรัพยากร และ เทคนิควิธีอย่างเหมาะสม โดยบางครั้งต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร โคตรบรรเทา (2551) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการในการทำงานของบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปในดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุ สิ่งของ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการบริหารงาน

กัลยากร หอมเพชร (2552) กล่าวว่า การบริหาร คือ การบูรณาการระหว่างศาสตร์และศิลป์ ในการใช้วิธีการและการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถเฉพาะของตนเอง และทักษะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้าน การวางแผน การจัดการ หรือ การจูงใจ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มุ่งเป้าหมายให้กับองค์การประสบผลสำเร็จ โดยอาศัยสิ่งที่มีอยู่ คือ ทรัพยากรมนุษย์

สุวรรณีย์ เพ็ชรสมบัติ (2554) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความพยายามที่จะใช้ศาสตร์และศิลปะ เพื่อจูงใจผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์การให้ร่วมใจดำเนินกิจกรรม เพื่อให้้องค์การประสบความสำเร็จ ทั้งในเชิงประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ศศิธร รินทะ (2554) ให้ความหมายของคำว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมที่ทุกกลุ่มบุคคล ได้ร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยองค์ประกอบอย่างน้อยอยู่สองประการ ได้แก่ ปัจจัยในการดำเนินงานของกิจกรรม หรือเรียกว่าปัจจัยการบริหารและกระบวนการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการบริหารและเป็นกระบวนการในการประสานงานในการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามกระบวนการบริหาร คือ การวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Doing) การประเมินผลหรือการตรวจสอบ (Checking) และการปรับปรุง (Action) ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายขององค์กร

การบริหารและการจัดการ

จันทรานี สงวนนาม (2551) กล่าวว่า การบริหารสามารถใช้คำ 2 คำโดยใช้ทดแทนกัน คือ คำว่า การบริหารและการจัดการ แต่ในความหมายที่แท้จริง คำว่า การบริหารจะเน้นในเรื่องของการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมักจะให้ใช้กับการบริหารงานทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ ส่วนคำว่า การจัดการ มักจะใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเอกชน แต่คำทั้งสองคำ ต่างก็มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของผู้บริหารทั้งสิ้น

สุนทร โคตรบรรเทา (2551) กล่าวถึง คำว่า การจัดการ มักจะใช้ในวงการธุรกิจ แต่ในวงการการศึกษาจะไม่นิยม และเมื่อใช้คำนี้มักเป็นคำที่มีความหมายด้อยกว่า คำว่า การบริหาร เช่น บทความทางการศึกษามักถาม “ผู้บริหาร โรงเรียนควรเป็นผู้จัดการหรือผู้นำทางการศึกษา” ซึ่งความหมายของการจัดการเป็นคำที่ลดศักดิ์ศรี ที่เป็นเช่นนี้ เพื่อต้องการแยกให้เห็นการบริหารโรงเรียนออกจากการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม ดังนั้น การจัดการของเอกชนกับการบริหารของรัฐ จึงมีข้อแตกต่างกันที่ชัดเจน

สมคิด บางโม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ขององค์การ และนอกองค์การก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารการศึกษา

ความหมายของคำว่า “การบริหารการศึกษา” นักวิชาการ ได้นิยาม ดังต่อไปนี้ ทร สุทธราชูท (2550) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลจำนวนหลายคน ร่วมมือกันดำเนินการในการพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคม มีความสามารถ ทักษะดี พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ส่วนในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจนั้น เพื่อต้องการ ให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผน โดยการปฏิบัตินั้น ควรมีทั้งในระบบและนอกระบบ การบริหารการศึกษา อาจหมายถึง การจัดการด้วย หรืออาจรวมเรียกว่า การบริหารจัดการ ซึ่งเป็นคำเรียกรวม ๆ กันไป การบริหารการศึกษาหรือ การจัดการทางการศึกษา ถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession) เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ เช่น วิชา แพทย์ศาสตร์หรือวิศวกรรม

วิโรจน์ สารัตนะ (2557) ให้ทัศนะว่า ในปัจจุบันแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เน้นการยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลาง เน้นการมีภาวะของผู้หน้าที่เข้มแข็ง เน้นการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยเน้นผลลัพธ์ เน้นการพัฒนาเชิงป้องกัน และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เน้นการมีส่วนร่วมและความมุ่งมั่นของบุคลากร จากแนวคิดพื้นฐานในการบริหารจัดการ พบว่า การบริหารจัดการนั้น เป็น ไปเพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าขององค์กรรวม ทั้งของสังคม ซึ่งจำเป็นต้องดำรงคงอยู่คู่องค์กรและสังคมตลอดไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ให้ความหมายของการบริหาร การศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ทักษะบทบาทและหน้าที่ทางการบริหาร กำหนดเป้าหมาย ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุจุดเป้าหมายได้อย่างเด่นชัดเป็นรูปธรรม โดยอาศัย หน้าที่ทางการบริหารอย่างน้อย 4 อย่าง นั่นคือ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำการควบคุมสรรหา ทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วิทยากรณ์ สุขสนธิวงศ์ (2552) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาหรือการบริหารของโรงเรียน จัดเป็นศาสตร์ทางสังคมหรือศาสตร์ประยุกต์ด้านการศึกษาที่มีวิวัฒนาการทางทฤษฎีมายาวนานมา ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1950 (พ.ศ. 2490) เป็นต้นมา การบริหารการศึกษาในปัจจุบันนั้น จะมุ่งเน้นในการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและทิศทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เป็นกระบวนการที่จะนำพาการศึกษาได้ไปสู่ความสำเร็จ

แนวคิดในการบริหารการศึกษา

สนธิรัก เทพเรณู และคณะ (2548) กล่าวถึง แนวคิดในการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางพัฒนา (Child – Centered Development) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต ดังนั้น ในการจัดการศึกษาจึงต้องช่วยกระตุ้นเอื้ออำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนา จนเกิดศักยภาพและมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และร่วมมือพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์

2. การมีส่วนร่วมและร่วมคิดร่วมทำ (Participation & Collaboration) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้การศึกษากลายเป็นพื้นที่ของสาธารณชนที่ทุกคนทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกับบุคคลทุกคนและกับสังคม โดยส่วนรวม การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน (Education for All) โดยแนวความคิดนี้เชื่อว่า การให้ทุกคนทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมคิดและร่วมดำเนินการตามแนวทางในการจัดการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษานั้น จะทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของให้การสนับสนุนและร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งมั่นร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

3. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of Education) เป็นแนวความคิดที่มุ่งเพื่อการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา (Stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยแนวความคิดเหล่านี้เชื่อว่า การกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษามากขึ้นนี้ จะทำให้เกิดความตระหนักในคุณประโยชน์ของการศึกษาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของบุคคลเหล่านั้น และจะมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการ และมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้มีความเหมาะสมตามคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในศรัทธาของผู้ปกครองชุมชนตลอดจนสังคมในที่สุด

4. การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School – Based Management : SBM) เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้สถานศึกษาได้มีอำนาจในการตัดสินใจในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งมีความเชื่อที่ว่าสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางของการผลิตที่สามารถสร้างผลผลิต คือ ผู้เรียนเพื่อให้มี

คุณภาพในการใช้สถานศึกษาเป็นฐานของการบริหารจัดการ จึงเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและจัดการของสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดผลในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้และเป็นการเสริมพลัง (Empowerment) ให้สถานศึกษา ชุมชน และสังคมร่วมมือกันจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

5. วิธีการแสดงความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นแนวความคิดที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานและสถานศึกษา แสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษา (Authorities) ทั้งต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ได้มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสามารถให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และหน่วยงานต้นสังกัดสามารถตรวจสอบ เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ได้อย่างแท้จริง

ทฤษฎีการบริหารการศึกษา

วิโรจน์ สารรัตนะ (2557) กล่าวถึง แนวทฤษฎีการบริหารการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง แนวคิดทฤษฎีการบริหารในระยะเริ่มแรกนั้น มีลักษณะเป็นเพียงแนวคิดหรือข้อเสนอที่ไม่ชัดเจน โดยถือว่าเป็นยุคของการเริ่มแรกทางทฤษฎีรุ่นแรก ต่อมาก็เริ่มการพัฒนาศาสตร์ทางการบริหารขึ้นมาอย่างมีหลักการเป็นยุคที่ทันสมัยดั้งเดิม และมีวิวัฒนาการสู่ยุคที่ทันสมัยเชิงพฤติกรรม ยุคที่ทันสมัยเชิงปริมาณ และยุคที่ทันสมัยที่ร่วมสมัยในปัจจุบัน โดยได้แบ่งแยกทฤษฎีการบริหาร ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารที่ทันสมัยดั้งเดิม แบ่งได้เป็น 3 ทฤษฎี คือ

1.1 ทฤษฎีในการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งในการหาวิธีที่ดีที่สุดในการทำงาน

1.2 ทฤษฎีการบริหารจัดการที่มุ่งกำหนดแนวทางหลักการทางการบริหารไว้ และมีความเชื่อว่า หากมีการฝึกอบรมก็จะทำให้สามารถเป็นนักบริหารที่มีความสามารถในการจัดการได้

1.3 ทฤษฎีการบริหารแบบราชการ โดยมุ่งเน้นความมีเหตุผลในองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านขององค์กร

2. ทฤษฎีการบริหารที่ทันสมัยเชิงพฤติกรรม มีจุดเน้นอยู่ที่การศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์กร มีแนวคิดต่อบุคลากรในหน่วยงานว่า ไม่ได้ต้องการปัจจัยเชิงจิตด้านเศรษฐกิจหรือกายภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นมนุษย์สังคมที่ต้องการปัจจัยเชิงจิตด้านสังคมอีกด้วย ที่ทันสมัยดังกล่าวจะนำไปสู่ความเคลื่อนไหวเชิงมนุษยสัมพันธ์ และได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการบริหารว่า ควรมีทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์เพิ่มขึ้นด้วย แต่ทฤษฎีต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory of Growth Motivation) นั้น ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติในการใช้การวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างทฤษฎีเฉพาะองค์กร

3. ทฤษฎีการบริหารทักษะเชิงปริมาณ มีจุดเน้นอยู่ที่ตัวแบบในทางคณิตศาสตร์ สถิติ และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารเพื่อมีประสิทธิผล ประกอบด้วย 3 หลักการ ดังนี้

3.1 หลักการบริหารศาสตร์หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีการมุ่งหมาย เพื่อให้มีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพจากการใช้ตัวแบบทางคณิตศาสตร์ และวิธีการเชิงสถิติประกอบ

3.2 หลักการบริหารเชิงปฏิบัติการ ที่มุ่งจัดการเรื่องการผลิตและการให้บริหารที่มีประสิทธิภาพ

3.3 หลักการระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหาร ซึ่งมุ่งแนวทางในการออกแบบสารสนเทศ และเพื่อนำไปใช้ โดยมีการสร้างระบบฐานข้อมูลที่อาศัยฟังก์ชันและคอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐาน

4. ทฤษฎีการบริหารทักษะร่วมสมัย ซึ่งประกอบด้วย 2 หลักการ ดังนี้

4.1 หลักการบริหารเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยที่ป้อนเข้า กระบวนการ ปัจจัยป้อนออก และข้อมูลที่ย้อนกลับ ซึ่งในการบริหารนั้น ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงลักษณะต่าง ๆ ของความเป็นระบบเปิดมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

4.2 หลักการบริหารตามสถานการณ์ โดยมีความเชื่อที่ว่าไม่มีวิธีการทำงานใดดีที่สุดสำหรับทุกสถานการณ์ ผู้บริหารต้องมีแนวทางทักษะเชิงมนทัศน์ค่อนข้างสูง เพื่อมีความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ทำให้มีความสามารถตัดสินใจเลือกหลักการหรือวิธีการที่เหมาะสมได้

พรพรรณ อรุณเวช (2557) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารแบบระบบราชการ (Bureaucratic Management) ทฤษฎีนี้ ในบางครั้งเรียกว่า ทฤษฎีองค์การแบบระบบราชการเป็นทฤษฎีที่ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) นักสังคมวิทยา และนักเศรษฐศาสตร์ชาวเยอรมันเป็นผู้คิด ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 เขามีความเชื่อว่าบุคคลทั้งหลายมีทั้งจีเจียและขยันอยู่ในตนเอง การที่ผู้บริหารจะให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ร่วมมือปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีนั้น จะต้องมืองค์กรหรือหน่วยงานแบบ “ระบบราชการ” นั่นคือ จะต้องมีการจัดองค์การให้มีการลดหลั่นในการบังคับบัญชา โดยมีกฎเกณฑ์กำหนดแนวการปฏิบัติงาน มีการกำหนดตำแหน่งของหน้าที่ตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง และมีการเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงาน โดยหลักคุณวุฒิและยึดใช้ความสามารถเป็นสำคัญ จากแนวคิดของ แมกซ์ เวเบอร์ จึงทำให้เกิดแนวคิดทฤษฎีองค์การแบบระบบราชการ หรือในการบริหารแบบระบบราชการขึ้น ทฤษฎีนี้ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ คือ

1.1 หลักกฎหมายและเหตุผล (Legal and Rational) หมายความว่า ในการทำงานทุกอย่างต้องเป็นไปตามระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับ และคำนึงถึงการมีเหตุผลประกอบด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

1.2 หลักสายการบังคับบัญชา (Hierarchy) คือ มีการกำหนดตำแหน่งเรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำสุด เพื่อให้เป็นการบังคับบัญชาที่ลดหลั่นกันไปตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

1.3 หลักระบบคุณธรรม (Merit System) ถือว่าบุคคลในองค์กรควรจะต้องมีสิทธิและโอกาสที่เท่าเทียมกันในกลุ่มที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้แบบเดียวกัน เช่น ในการคัดเลือก การบรรจุ การในแต่งตั้ง การเลื่อนขึ้นเลื่อนตำแหน่ง โดยไม่มีอิทธิพลทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง

1.4 หลักในการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างมีแบบแผน (Formal) โดยมีการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ไม่มีการซ้ำซ้อนกัน

1.5 หลักการฝึกอบรม (Training) ผู้บริหารควรมีการพัฒนาบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เพื่อให้บุคลากรทุกระดับทั้งเก่าและใหม่ได้รับความรู้ถึงแนวคิด เทคนิควิธีการในการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ ๆ ให้มากขึ้น

1.6 หลักในการไม่ยึดหลักบุคคล (Impersonal) การปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนในเรื่องเดียวกันหรือเหมือนกันทั้งหมด ไม่ควรเห็นแก่หน้าตนเองหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ที่ใครจะได้รับ ให้ถือการปฏิบัติตามเอกสารหรือระเบียบแบบแผนนั้นเป็นสำคัญ เช่น ในการพิจารณาความดีความชอบ การโยกย้ายตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น

2. ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) การบริหารงานในแบบวิทยาศาสตร์ เป็นการบริหารงานที่มีระบบ มีเหตุผล โดยมีการกำหนดมาตรฐานการทำงานไว้อย่างแน่นอน เลือกวิธีการที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และมีการกำหนดเครื่องมือในการควบคุมการทำงานให้ไว้อย่างเหมาะสม โดยเทย์เลอร์ (Taylor) วิศวกรชาวอเมริกัน คิดค้นวิธีการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1911 โดยมีความเชื่อว่า คนแต่ละคนมีลักษณะเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ทำให้ผู้บริหารสามารถปรับปรุงหรือเพิ่มผลผลิตได้ โดยผู้บริหารควรจะต้องจัดแบ่งงาน แบ่งเวลา กำหนดหน้าที่ของแต่ละบุคคลและสังเกตการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ เพื่อหาวิธีทำงานที่ดีที่สุดได้เพียงวิธีเดียวสำหรับใช้ในการเพิ่มผลผลิต โดยใช้จ่ายน้อย แต่ได้ผลมากที่สุด วิธีการบริหารงานของ เทย์เลอร์ จึงเป็นที่นิยมแพร่หลาย จนเทย์เลอร์ได้รับสมญานามว่า “บิดาแห่งการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์” หลักการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดของเทย์เลอร์มี 4 ประการ คือ

- 2.1 พัฒนาระบบการทำงานให้เป็นระเบียบแบบแผน
- 2.2 เลือกคนงานที่มีความรู้ความสามารถสูงมาทำงาน
- 2.3 ฝึกอบรมให้คนทำงานอย่างถูกต้องและถูกวิธี
- 2.4 จัดให้มีการประสานสัมพันธ์กันอย่างดีระหว่างคนงานกับฝ่ายบริหาร

3. ทฤษฎีการบริหารจัดการ (Administrative Management)

ฟาโยล์ (Fayol) นักบริหารและนักอุตสาหกรรมชาวฝรั่งเศสมีแนวคิดและทฤษฎีการบริหารจัดการขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1916 โดยเน้นถึงเกณฑ์การบริหารที่เป็นสากล อันจะนำไปใช้กับการบริหารทุกประเภทและทุกอย่างได้อย่างกว้างขวาง เริ่มแรกเขาได้ตีความหมายของการบริหาร ว่ามีส่วนประกอบของปัจจัย 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมงาน หลังจากนั้น จึงได้เสนอหลักการ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารไว้ 14 ประการ ได้แก่

- 3.1 จัดแบ่งงานตามความชำนาญอย่างมีสัดส่วน
- 3.2 กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน
- 3.3 สร้างวินัย เพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ราบรื่น
- 3.4 สร้างเอกภาพในการบังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้ว่าใครเป็นผู้บังคับบัญชา และเป็นผู้ออกคำสั่ง
- 3.5 ให้มีเอกภาพในการอำนวยความสะดวก เพื่อให้งานดำเนินไปตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์
- 3.6 ให้ปฏิบัติยึดผลประโยชน์ส่วนตนรองจากประโยชน์ส่วนรวม
- 3.7 ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้รับค่าตอบแทน
- 3.8 ให้มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง
- 3.9 จัดให้มีสายการบังคับบัญชา
- 3.10 ให้มีระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดเพื่อให้งานอยู่ในกรอบ
- 3.11 ให้มีความเสมอภาคในการจัดหน่วยงาน
- 3.12 ผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 3.13 ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่มในการทำงาน
- 3.14 ผู้บริหารต้องรู้จักสร้างทีมงาน

แนวทางการใช้หลักการทฤษฎีนี้คล้ายคลึงกับหลักการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ คือ เน้นถึงวิธีการทำงานที่ดีที่สุด และเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาต่างกันตรงที่การบริหารงานแบบการบริหารจัดการจัดการเน้นการทำงานของผู้บังคับบัญชา ส่วนการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์

เน้นที่การทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ถ้าผู้บริหารนำเอาทฤษฎีทั้งสองประเภทมาใช้ควบคู่กัน โดยเน้นการทำงานทั้งของผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาจะช่วยให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายได้ราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

4. ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Management) การบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การบริหารงานตามหลักพฤติกรรม โดยมีการได้รับความสนใจอย่างจริงจัง เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา บรรดานักจิตวิทยา นักมนุษยวิทยาและนักสังคมวิทยามีความสนใจในการทำงานของคนงานในด้านต่าง ๆ และเชื่อว่าคนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานมากกว่าวิธีการจัดการ เพราะคนมีชีวิตจิตใจ เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ ต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน การที่คนจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้ นักทฤษฎีกลุ่มนี้จึงได้ศึกษาเรื่องคนมากกว่าการจัดการ การบริหารตามหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ได้รับการยกย่องมาก และเป็นต้นกำเนิดของทฤษฎีนี้ ชื่อว่า “การศึกษาฮอธอร์น” (Hawthorn Studies) ผู้ทำการศึกษา คือ เอลตัน เมโย (Elton Mayo) และคณะซึ่งทำการศึกษาที่ โรงงานฮอธอร์น (Hawthorn Plant) ของบริษัทไฟฟ้าตะวันตก (Western Electric) ใกล้เมืองชิคาโกประเทศสหรัฐอเมริกา การศึกษาทดลองในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การศึกษาสภาพการทำงาน การสัมภาษณ์ และในการสังเกต แต่การศึกษาที่เกิดประโยชน์มากที่สุด ได้แก่ การศึกษาสภาพการทำงานเพราะทำให้ทราบความจริงเกี่ยวกับคนงาน 5 ประการ คือ

- 4.1 คนนั้นเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีจิตใจ และต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน
- 4.2 ปริมาณการทำงานของคนมิได้ขึ้นอยู่กับสภาพทางกายเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางสังคมด้วย
- 4.3 รางวัลทางจิตใจมีผลต่อการกระตุ้นในการทำงานและให้ความสุขในการทำงานมากกว่ารางวัลทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะพนักงานชั้นสูง
- 4.4 การแบ่งการทำงานตามลักษณะเฉพาะ มิใช่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเสมอไป
- 4.5 คนงานจะไม่มีปฏิกิริยาสนองตอบเป็นส่วนบุคคล หากแต่จะสนองตอบในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

หลังจากที่ได้มีการค้นพบครั้งนี้ ก็ก่อให้เกิดการค้นคว้าหาหลักการบริหารตามหลัก มนุษยสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง สรุปเป็นหลักการทั่วไปได้ ดังนี้

1. บุคคลไม่ใช่เครื่องจักร แต่มีความต้องการมีความคิดและมีความรู้สึกต่าง ๆ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจ และศึกษาทำความเข้าใจกับพฤติกรรมของคนทีแสดงออกมาด้วย

2. ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้วิเคราะห์ถูกต้องแล้วจะเป็นสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง
3. การจัดโครงสร้างของหน่วยงานไม่เข้มงวด เพราะต้องการความรวดเร็วและถูกต้อง
4. การบริหารยึดหลักการบริหารเป็นคณะ
5. การทำงานให้เน้นหาวิธีการทำงาน เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจตลอดจนความร่วมมือในการทำงานของบุคคลอื่น เช่น ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
6. การบริหารงานจำเป็นต้องแสวงหาความชำนาญพิเศษทุกรูปแบบ จึงจำเป็นต้องจัดองค์การเป็นแบบเปิด เพื่อขอรับข่าวสารและใช้ข่าวสารนั้นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
7. องค์การนอกแบบเป็นองค์การที่มีบทบาทสำคัญในการประสานงานและริเริ่มงาน
8. ความพึงพอใจในการทำงานของคนจะนำไปสู่ผลงาน
9. วัฒนธรรมในองค์การจะเป็นสิ่งที่ผลักดันให้องค์การเจริญหรือเสื่อมได้
10. องค์การเป็นสิ่งมีชีวิตและเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

จากการศึกษาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายและเพื่อพัฒนาองค์กรให้มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ ส่วนการบริหาร และการจัดการ 2 คำนี้มีความหมายใกล้เคียงกันจนสามารถใช้แทนกันได้ แต่คำว่าการบริหารส่วนมากเป็นที่นิยมในการใช้ในภาครัฐและส่วนคำว่าจัดการมักใช้ในภาคเอกชน โดยส่วนของการบริหารจัดการศึกษานั้น คือ การกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุจุดเป้าหมายได้อย่างเด่นชัด เป็นรูปธรรมมีการบริหารอย่างน้อย 4 อย่าง คือ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำและการควบคุม สรรหาทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานและสถานศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกันของแต่ละแห่งให้เท่าเทียมกัน แสดงให้เห็นถึงภาระงานด้านการจัดการศึกษาของหน่วยงานและสถานศึกษาที่ต้องหลอมรวม ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามนโยบายการกระจายอำนาจของส่วนกลาง เพื่อจัดการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม และชุมชน ดังการนำแนวคิดของทฤษฎีทางการบริหาร ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีหลักการเพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในสถานศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคู่มือ

ความหมายของคู่มือ

การดำเนินกิจกรรมจะต้องใช้สื่อ และสื่อที่สำคัญ คือ คู่มือ เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ เนื้อหาวิธีการ สื่อ ตลอดจนการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน ความหมายของคู่มือนั้นมีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของคู่มือว่า เป็นสมุดหรือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการรู้ เพื่อใช้ประกอบตำรา เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษา หรือการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ภัทรกร เฟื่องฟู (2548) ให้ความหมายว่า คู่มือ คือ หนังสือหรือเอกสารแนะนำที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้ได้ศึกษา ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามกิจกรรมตามได้อย่างง่ายและมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานและบรรลุผลสำเร็จได้ตามที่กำหนดไว้มากที่สุด

พิศุจน์ มีไปต์ (2549) กล่าวถึง ความหมายของคู่มือว่า คู่มือ คือ หนังสือที่จัดทำขึ้น โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานกิจกรรมการวัดผล โดยผู้เขียนที่มีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ นำมาจัดทำให้อ่านง่าย และสะดวกต่อผู้ศึกษาหรือผู้นำไปใช้จัดกิจกรรมได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ให้ความหมายของคู่มือว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือ ตำรา เอกสารแนะนำ หรือเป็นสื่อที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติควบคุมกัน กับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีเนื้อหาสาระสั้น ๆ ที่ผู้อ่านสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันทีจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สุรัสวดี จินดาเนตร (2553) กล่าวถึงความหมายของคู่มือว่า คู่มือเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้ใช้ให้สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันให้มากที่สุดและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สิริกร ประสบสุข (2555) กล่าวถึงความหมายของคู่มือว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือ ได้ศึกษาทำความเข้าใจและง่ายต่อการปฏิบัติตามได้ในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีมาตรฐาน ใกล้เคียงกันมากที่สุด และทำให้นักเรียน นักศึกษามีความรู้ ความสามารถและทักษะที่ใกล้เคียงกัน

ประเภทของคู่มือ

นักวิชาการหลายท่านแบ่งประเภทของคู่มือตามความเหมาะสมกับการใช้งาน ดังนี้ พิสูจน์ มีไปล์ (2549) กล่าวว่า คู่มือสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่เสนอแนวทางหรือเทคนิคการสอน การใช้สื่อที่มีความสัมพันธ์กับรายวิชา และระดับชั้นตามที่หลักสูตรกำหนด

2. คู่มือกิจกรรมการเรียนการสอนทั่วไปที่เสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่ง เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้ กำหนดเป้าหมายไว้ ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาหรือคำอธิบายวิชาใด

สุรัสวดี จินดาเนตร (2553) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเภทคู่มือว่า แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือการสอน เป็นคู่มือที่ให้เนื้อหาสาระความรู้ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน วิธีสอน

2. คู่มือหนังสือเรียน เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นควบคู่กับหนังสือเรียนที่ต้องการอธิบายให้ใช้ หนังสือเรียนได้ถูกต้อง และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา

3. คู่มือการใช้สื่อ หรือนวัตกรรม เป็นการเผยแพร่ผลงานของครูเพื่อให้ผู้อื่นมาใช้ให้ ถูกต้องจึงต้องจัดทำคู่มือการใช้

สิริกร ประสบสุข (2555) อธิบายว่า โดยทั่วไปหนังสือคู่มือที่พบมี 3 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือครู (Teacher's Manual or Handbook) เป็นหนังสือที่ให้แนวทางและคำแนะนำแก่ครู เกี่ยวกับสาระ วิธีการ กิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ ปกติมักใช้ควบคู่กับ ตำราเรียนหรือหนังสือเรียน เช่น คู่มือจัดกิจกรรมบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย คู่มือปฏิบัติการ นิเวศวิทยา เป็นต้น

2. คู่มือเรียน แบบฝึกปฏิบัติ (Student's Manual or Workbook) คือ หนังสือที่ผู้เรียนใช้ ควบคู่กับตำราที่เรียนปกติจะประกอบไปด้วยสาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถาม ที่ว่างสำหรับ เขียนคำตอบและการทดสอบ ปัจจุบันคู่มือผู้เรียนไม่เพียงแต่จัดทำขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับหนังสือตำรา เท่านั้น แต่อาจจะใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาควบคู่ไปกับสื่ออื่น ๆ ที่ทำหน้าที่แทนครูหรือตำรา เช่น บทเรียน วิดีทัศน์ บทเรียนทางไกล ภาพยนตร์ หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

3. คู่มือทั่วไป เป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผ่านโดยมุ่งหวัง ให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจ และสามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า คู่มือไม่ว่าจะมีกี่ประเภท ส่วนมากจะเกี่ยวกับการเรียน การสอนหรือการจัดกิจกรรม เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทาง เทคนิคในการดำเนินการสอนหรือ

กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญ ๆ ที่จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ

ลักษณะของกลุ่มมือที่ดี

นักการศึกษากล่าวถึงลักษณะของกลุ่มมือที่ดีไว้ ดังเช่น

สาระ ปัทมพงศา (2551) กล่าวว่า กลุ่มมือที่ดีนั้นควรมีลักษณะในประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาต้องถูกต้อง และครอบคลุมสาระของกลุ่มมือนั้น
2. การจัดลำดับข้อมูลนำเสนอเป็นขั้นตอนเข้าใจง่าย
3. มีคำชี้แจง มีวัตถุประสงค์ชัดเจน
4. ผู้ใดอ่านแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้
5. รูปแบบของกลุ่มมือเหมาะสมและทนต่อการใช้งาน
6. ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ใช้เพื่อให้เข้าใจง่าย
7. มีตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจง่ายขึ้น
8. มีแหล่งสืบค้นข้อมูลหรือหนังสืออ้างอิง

แสงรุณย์มีพร (2552) กล่าวว่า กลุ่มมือที่ดีนั้นควรรายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรระบุให้ชัดเจนว่ากลุ่มมือนั้นเป็นกลุ่มมือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้ใช้ได้อะไรบ้าง
3. ควรมีส่วนนำที่จูงใจผู้ใช้งานว่ากลุ่มมือนี้จะช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร ผู้ใช้จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง
4. ควรมีส่วนที่ทำให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้ในการใช้คู่มือ เพื่อให้การใช้คู่มือ

เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ควรมีสถานที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว การเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นในการดำเนินการตามคู่มือแนะนำ
6. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
7. ควรมีคำถามหรือกิจกรรมให้ผู้ใช้คู่มือทำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจการอ่านหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนที่เสนอแนะ และเว้นที่ว่างสำหรับผู้คู่มือในการเขียนคำตอบ รวมทั้งมีคำตอบหรือแนวในการตอบหรือเฉลยให้ไว้ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านจะสามารถตรวจสอบคำตอบของตนเอง นอกจากนั้นผู้เขียนที่มีประสบการณ์มากในเรื่องที่เขียนหากสามารถคาดคะเนคำตอบของผู้ใช้คู่มือได้ และคาดคะเนได้ว่าส่วนใหญ่ผู้ใช้คู่มือมักผิดพลาดตรงจุดไหน ถ้าผู้เขียนคู่มือสามารถอธิบายด้วยว่าคำตอบอะไรถูกผิดด้วยเหตุใด ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้คู่มือ

8. ควรใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพการใช้การตีกรอบ การเน้นข้อความบางตอน เป็นต้น

9. ควรให้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจะเป็นบรรณานุกรม รายชื่อชมรม รายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญ เป็นต้น

คัมภีร์ สุตเท (2553) กล่าวว่า คู่มือที่ดีต้องเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมนั้น มีความละเอียดอ่อน แล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้ ควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผัง เพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ง่าย และรูปแบบของคู่มือควรเป็นที่น่าสนใจมีแหล่งอ้างอิงที่สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้

วัฒนา นิยมประเสริฐ (2554) กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของคู่มือจะต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอน การใช้ให้ชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ต้องเน้นแนวปฏิบัติที่สำคัญ ควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผัง เพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ง่าย และรูปแบบของคู่มือควรมีรูปแบบที่น่าสนใจ สวยงาม น่าอ่าน และทนทานต่อการใช้งาน

สิริกร ประสพสุข (2555) กล่าวว่า ลักษณะของคู่มือที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ด้านรูปแบบ มีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน รูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน
2. ด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหา เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ กำหนดนำการศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น
3. ด้านการนำไปใช้ กำหนดขั้นตอนการศึกษาคู่มือไว้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมเนื้อหาและแบบฝึกได้สัมพันธ์ มีกิจกรรมประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหา

องค์ประกอบของคู่มือ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่ามีผู้อธิบายขององค์ประกอบของคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

พิศุจน์ มีไปล์ (2549) กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือควรประกอบด้วย คำชี้แจงในการทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติ เนื้อหาสาระที่สำคัญในการสอน กระบวนการ วิธีการ การเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ และแหล่งอ้างอิงที่สามารถศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมได้อีกต่อไป

แสงรุณีย์ มีพร (2552) กล่าวว่า คู่มือ ประกอบด้วย

1. คำชี้แจงในการใช้คู่มือ
2. คำชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการที่จำเป็นต่าง ๆ
3. เนื้อหาสาระ และกระบวนการ หรือขั้นตอนในการดำเนินการ
4. ความรู้เสริมหรือแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยผู้อ่านในการฝึกฝน
5. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
6. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิง

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) กล่าวว่า คู่มือ ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

1. ส่วนที่ 1 บทนำ เป็นส่วนที่อธิบายถึงความเป็นมาในการจัดทำคู่มือ ความมุ่งหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของคู่มือ

2. ส่วนที่ 2 คำชี้แจงการใช้คู่มือ เป็นส่วนเกี่ยวกับวิธีการใช้คู่มือ

3. ส่วนที่ 3 ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาของคู่มือ

พัชรพร สันติวิจิตรกุล (2553) กล่าวว่า ในการจัดทำคู่มือจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ วิธีการใช้คู่มือหรือคำแนะนำในการใช้คู่มือ เนื้อหาสาระ คำชี้แจงเกี่ยวกับการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์การจัดกิจกรรม แหล่งข้อมูลอ้างอิง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้คู่มือให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยในการฝึกฝน เพื่อประโยชน์ในการช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย ทั้งยังช่วยในการประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลาและบุคลากร ตลอดจนผลงานมีคุณภาพตามเป้าหมาย

สุรัสวดี จินดาเนตร (2553) อธิบายของค์ประกอบของการจัดทำคู่มือไว้ 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. คำชี้แจงในการใช้คู่มือครอบคลุมถึง

1.1 วัตถุประสงค์ของคู่มือ

1.2 ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้คู่มือ

1.3 วิธีการใช้

1.4 คำแนะนำ

2. เนื้อหาสาระที่จะสอน ปกติมีเนื้อหาสาระที่จะสอน โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายประกอบ และอาจมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่กระจ่าง

3. การเตรียมการสอน ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

3.1 การเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็น

3.2 การเตรียมวัสดุ เอกสารประกอบการสอน แบบฝึกหัดและแบบปฏิบัติ ข้อสอบ คำเฉลย

3.3 การติดต่อประสานงานที่จำเป็น

4. กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นส่วนที่สำคัญของคู่มือ ซึ่งมีข้อมูล รายละเอียด ดังนี้

- 4.1 คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการสอน
- 4.2 คำแนะนำและตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมการสอน ที่ช่วยให้ผู้สอนบรรลุผล
- 4.3 คำถาม ตัวอย่าง แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ และสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการสอน
- 4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำ ไม่ควรทำ ซึ่งมาจากประสบการณ์ของผู้เขียน

5. การจัดและประเมินผล คู่มือที่ดีควรจะให้คำแนะนำที่เกี่ยวกับการสอนอย่างครบถ้วน การวัดและประเมินการสอน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอน อีกองค์ประกอบหนึ่งที่คู่มือ จำเป็นต้องให้รายละเอียดต่าง ๆ เช่น เครื่องมือวัดผล วิธีวัดผล เกณฑ์การประเมินผล

6. ความรู้เสริม คู่มือที่ดี จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ และสามารถคาดคะเนได้ว่า ผู้ใช้มักจะประสบปัญหาในเรื่องใด และจัดหาหรือจัดทำข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ของครู อันจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

7. ปัญหาและคำแนะนำ เกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ปัญหา ผู้เขียนคู่มือจะเป็นผู้มี ประสบการณ์ในเรื่องที่เขียนมากพอสมควร ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าการดำเนินการเรื่องนั้น ๆ มักจะมี ปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง และจุดอ่อนในเรื่องนั้นมีอะไรบ้างการมีประสบการณ์จะช่วยให้ผู้ใช้และผู้อ่าน สามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้ราบรื่น ไม่เกิดปัญหา อุปสรรค ปัญหา นับว่าเป็นจุดเด่นของคู่มือ การทำ หน้าให้ผู้เขียนที่ดีจะต้องแนะนำและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับผู้อ่านหรือผู้ใช้

8. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ หนังสือที่ดีควรมีแหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิง จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

กนกวรรณ ศิรินิมิตรกุล (2553) กล่าวถึง องค์ประกอบของคู่มือว่า ควรประกอบด้วย รายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ โดยครอบคลุมถึง วัตถุประสงค์ของคู่มือ ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้คู่มือ วิธีการใช้ และคำแนะนำ
2. เนื้อหาสาระ ปกติจะมีการให้เนื้อหาสาระ โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายประกอบและ อาจมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่กระจ่าง
3. การเตรียมการ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์และ เครื่องมือที่จำเป็น การเตรียมวัสดุ และการติดต่อประสานงานที่จำเป็น
4. กระบวนการ วิธีการ กิจกรรม ส่วนนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญของคู่มือ คู่มือจำเป็นต้องให้ ข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้ คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีดำเนินการ คำแนะนำและตัวอย่าง

เกี่ยวกับกิจกรรมที่จะช่วยให้บรรลุผล คำถาม ตัวอย่าง แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ และสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งควรทำ ไม่ควรทำ ซึ่งมักจะมาจากประสบการณ์ของผู้เขียน ฯลฯ

5. การวัดและประเมินผล คู่มือที่ดีควรจะให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน การวัดและประเมินผล นับเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกองค์ประกอบหนึ่ง ที่คู่มือจำเป็นต้องให้รายละเอียดต่าง ๆ เช่น เครื่องมือวัดผล วิธีวัดผล และเกณฑ์การประเมินผล คู่มือครูอาจเสนอแนะเกณฑ์ในการประเมินผล หรือให้คำแนะนำในการพัฒนาเกณฑ์เพื่อประเมินด้วย

6. ความรู้เสริม คู่มือที่ดีจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ และสามารถคาดคะเนได้ว่า ผู้ใช้มักจะประสบปัญหาในเรื่องใด และจัดหาหรือจัดทำข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ อันจะทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา

8. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

วัฒนา นิคมประเสริฐ (2554) กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือที่ดีนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้ นำไปใช้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยประกอบไปด้วย คำชี้แจงในการใช้คู่มือ เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และครอบคลุมทุกด้าน วิธีนำไปใช้และการแนะนำแหล่งความรู้อ้างอิงต่าง ๆ ตลอดจนการเสนอสื่ออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดทำคู่มือ

จากการศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำคู่มือ มีผู้กล่าวไว้ว่า ดังนี้ พิเศษ ปันรัตน์ (2556) กล่าวถึง ขั้นตอนและแนวทางการจัดทำคู่มือ ว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะทำ ค้นคว้า จัดหา รวบรวม และ ศึกษารายละเอียดเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำกระบวนการ / ขั้นตอนงาน Work Flow
3. เขียนรายละเอียดในแต่ละกระบวนการ / ขั้นตอนงาน
4. ทดสอบ
5. ปรับปรุง เผยแพร่ ใช้งานจริง
6. ประเมิน ปรับปรุง พัฒนาให้เป็นปัจจุบันและใช้เป็นมาตรฐาน

สรณู จินตภวัต (2557) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานประกอบด้วย 12 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษารายละเอียดของงานจากเอกสาร
2. สังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริงจากหน้างาน
3. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Flow) ขั้นต้น
4. จัดทำรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยละเอียด
5. ตรวจสอบรายละเอียดขั้นต้น (ทำความเข้าใจ)
6. ตรวจสอบในประเด็นกฎหมาย/กฎระเบียบ
7. ขออนุมัติการประกาศบังคับใช้คู่มือปฏิบัติงาน
8. บันทึกเข้าระบบการควบคุมเอกสาร
9. เผยแพร่คู่มือปฏิบัติงาน
10. ฝึกอบรมและให้ความรู้วิธีการใช้งานคู่มือปฏิบัติงาน
11. ทดสอบความเข้าใจของผู้ใช้งาน
12. รวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคู่มือ

เสถียร คามีสักดิ์ (2553) กล่าวถึง เทคนิคการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้น่าสนใจว่ามีรายละเอียด ดังนี้

1. การใช้แบบฟอร์ม มีข้อดี คือ มีความชัดเจนในปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน ไม่ผิดขั้นตอน เก็บรายละเอียดได้ครบ มีความสมบูรณ์ เป็นเอกสารอ้างอิงในการพิจารณา มีความยืดหยุ่นในการแก้ไข แต่มีข้อด้อย คือ หากไม่มีการชี้แจงให้เข้าใจอาจผิดพลาดได้ แก้ไขได้ยาก หากพิมพ์จากโรงพิมพ์ ไม่มีรายละเอียดวิธีการใช้
2. การใช้ภาพการ์ตูน มีข้อดี คือ มีสีสัน สะดุดตาน่าสนใจ เข้าใจได้ง่ายทุกระดับ แต่มีข้อจำกัดอยู่ที่ว่าดูไม่เป็นทางการ ลงรายละเอียดได้ไม่ครบถ้วน และหากคนมีฝีมือทำภาพการ์ตูนได้ก่อนข้างยาก
3. การใช้ภาพถ่าย มีข้อดี คือ เข้าใจง่าย ประหยัดเนื้อที่ ดูเป็นรูปธรรม และจงใจให้เกิดการปฏิบัติตามได้ง่าย แต่มีข้อด้อย คือ การหาภาพที่เหมาะสม ความสามารถในการถ่ายภาพความพร้อมของอุปกรณ์และเทคนิคถ่ายภาพ
4. การใช้ Multi Media ข้อดี คือ มีความทันสมัย มีพร้อมทั้งภาพและเสียง น่าสนใจ น่าติดตาม มีประสิทธิภาพในการทำความเข้าใจ สะดวกต่อการเผยแพร่ จัดเก็บ แต่มีข้อจำกัด คือ เสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ความสามารถของผู้ใช้งาน ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์และสถานที่
5. การทดสอบหรือทดลองใช้ปฏิบัติ โดยการให้เพื่อนร่วมงานในสาขาวิชาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้องอ่านและทดลองปฏิบัติ บันทึกหาจุดเด่นจุดด้อย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้ที่ไม่ได้

ปฏิบัติงานโดยตรงกับสาขาวิชาชีพ อ่านและให้ข้อเสนอแนะว่าตรงไหนที่เข้าใจยากหรือไม่เข้าใจ ไม่ชัดเจน ควรต้องเพิ่มเติมอะไร ทางไหน หรือตรงไหน สับสน วอกแวกเกินไป หรือซ้ำซ้อน เป็นต้น แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาอีกครั้ง

วิเศษ วรรณนิช (2558) กล่าวว่า แนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ควรมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเลือกรื่องหรือตั้งชื่อเรื่องของคู่มือการปฏิบัติงาน ควรเลือกรื่องให้ตรงกับความรู้ความสามารถที่ผู้เขียนจะสามารถศึกษา ค้นคว้าได้อย่างละเอียดและครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ควรตั้งชื่อเรื่องที่เป็นงานหลักหรือเป็นงานที่ปฏิบัติจริง
2. ต้องเพิ่มประสบการณ์ให้ตัวเอง โดยการศึกษาผลงานของบุคคลอื่นหรือเข้ารับการอบรม
3. อ่าน จดบันทึก ถ่ายสำเนาเอกสาร เก็บรวบรวม ข้อมูลจากแหล่งใด ใครเป็นผู้เขียน เขียนเมื่อใด ปีใด เพื่อใช้เป็นบรรณานุกรม อ้างอิงเพื่อที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือ
4. วางแผนในการเขียน การวาง โครงร่าง เป็นบท เป็นตอน เป็นหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย
5. เรียบเรียง ที่ได้จากการอ่าน ค้นคว้าเขียนเป็นตอนแล้วนำมาเรียงปะติดปะต่อจนครบ แล้วลงมือเขียน ภาษาที่ใช้พยายามใช้ภาษาง่าย ๆ จะต้องคำนึงถึงผู้อ่าน ควรตอบสนองความต้องการ และความสนใจของผู้อ่าน เนื้อหาสาระถูกต้องตามหลักวิชา ทันสมัย ครอบคลุมประเด็นที่เขียนรูปแบบที่ดีต้องมีลักษณะเป็นวิชาการ แบ่งบท แบ่งตอนชัดเจน
6. ในแต่ละประเด็นหลักที่เขียน ควรมีน้ำหนักพอ ๆ กัน มีความยาวพอ ๆ กัน ให้ความละเอียดใกล้เคียงกัน และต้องเขียนผสมผสานกันระหว่างสิ่งที่ค้นคว้ามากับประสบการณ์ที่ปฏิบัติจริง
7. เรียบเรียงเป็นต้นฉบับ เริ่มทดลองใช้ปฏิบัติจริง ซึ่งอาจมีการเพิ่ม – ลด และแก้ไข แล้วทดลองใช้ปฏิบัติ ซ้ำ อ่านทบทวน หาข้อบกพร่อง เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและเพิ่มเติมสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์
8. จัดทำรูปเล่ม ให้เพื่อนร่วมงานช่วยอ่าน หรือผู้มีประสบการณ์ช่วยอ่าน เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือหา ข้อบกพร่อง ซึ่งอาจมีการเพิ่ม – ลดหรือสลับ บท ตอน ใหม่ เพื่อให้การเสนอแนวคิดครบถ้วน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (2557) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดทำเอกสารการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของงานจากเอกสาร
2. สังเกตการปฏิบัติงานจริง
3. จัดทำ Work Flow อย่างง่าย
4. จัดทำรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน

5. มีการทดสอบโดยให้ผู้ปฏิบัติงานอ่านและผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานอ่าน
6. ตรวจสอบกับนิทกรว่ามีประเด็นใดขัดต่อกฎหมาย หรือกฎระเบียบของทางหน่วยงานหรือไม่หากมีให้แก้ไขปรับปรุง
7. ขออนุมัติ
8. บันทึกเข้าระบบการควบคุมและแจกจ่ายเอกสาร
9. ดำเนินการแจกจ่ายหรือเผยแพร่
10. ดำเนินการฝึกอบรมหรือชี้แจงวิธีการใช้
11. มีการทดสอบความเข้าใจของผู้ใช้งาน
12. รวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคู่มือให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากการศึกษาข้างต้นพอสรุปได้ว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม หรือหนังสือ หรือเอกสารที่ใช้ประกอบควบคุมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยลักษณะของคู่มือที่ดีนั้น ควรประกอบด้วยเนื้อหาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีรูปเล่มกระชับรัด ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน มีการจัดลำดับข้อมูลนำเสนอเป็นขั้นตอนที่เข้าใจง่าย ในด้านของเนื้อหา ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน มีการระบุขอบข่ายเนื้อหาที่ครอบคลุม มีคำแนะนำในการศึกษาคู่มือ ซึ่งเขียนไว้ชัดเจน มีความเหมาะสมตรงกันความต้องการและความจำเป็น ส่วนในด้านการนำไปใช้นั้น ควรมีการกำหนดขั้นตอนการศึกษาคู่มือ กิจกรรม เนื้อหาและแบบฝึกที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งมีการประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาของคู่มือ ในส่วนขององค์ประกอบที่สำคัญของคู่มือ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือและวัตถุประสงค์คู่มือ ส่วนที่ 2 เนื้อหาสาระ แบบฝึกกิจกรรม และการวัดประเมินผล และส่วนที่ 3 แหล่งอ้างอิง ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของคู่มือจะต้องง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีวิธีการใช้ไม่สลับซับซ้อน การนำเสนอแหล่งความรู้ สื่ออุปกรณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม ในการดำเนินขั้นตอนการจัดทำคู่มือ ควรเริ่มจากกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จัดทำตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบและทดสอบเนื้อหาปรับปรุงคู่มือและใช้งาน ประเมินผล รวบรวมข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงคู่มือ และจัดทำคู่มือที่สมบูรณ์ เหมาะสมต่อการใช้งาน

การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา

การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา คือ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนในสายวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาครบตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองวุฒิการศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพร้อมกัน

การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่าการมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) เพียงอย่างเดียว เป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกัน การเทียบ โอนหน่วยกิต รวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการ

แนวคิดในการจัดการศึกษารูปแบบคู่ขนาน เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 ด้วยโครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” โดยหลังจากได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลงวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ปรากฏว่ามีสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีนักเรียนไม่เกิน 120 คน อยู่เป็นจำนวนมาก คณะผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (ร้อยเอ็ด) พร้อมด้วยผู้อำนวยการและครู โรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย มีการหารือกับผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกษตรพิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อหาแนวทางเพิ่มจำนวนนักเรียนภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ โดยทำความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน และเริ่มมีการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศ เรื่อง การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อรองรับคุณภาพและรับทราบการปรับปรุงหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 56 หลักสูตร เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2558 จึงเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย (คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2559)

จากการศึกษาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกัน การเทียบ โอนหน่วยกิต รวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยลักษณะการศึกษารูปแบบคู่ขนานเป็นแนวคิดจากโครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” ที่เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2553

ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ

การจัดการศึกษาวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัด ความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ เพื่อนำมาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติหน้าที่ ได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 3 ระดับ คือ

1. การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. การศึกษาระดับประถมศึกษา
3. การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ
  - 3.1 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
  - 3.2 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งระดับเป็น 2 ประเภท คือ
    - 3.2.1 ประเภทสามัญศึกษา
    - 3.2.2 ประเภทอาชีวศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งการศึกษออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ ประเภทสามัญศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเภทอาชีวศึกษาหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนในสังคมต้องพยายามปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ให้ได้ ทุกคนจึงหันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ ทั้งในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ประกอบกับรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อต้องการให้นักเรียนสนใจเรียนสายอาชีพมากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในทำงานได้ทันที ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น

จึงกำหนดให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คือ

รูปแบบที่ 1 บุคลากรจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสอนที่โรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งนักเรียนมาเรียนที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลักษณะที่ 2 ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่เน้นวิชาชีพตามหลักสูตร จบแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายมี 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 นักเรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 และต้องลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อีกอย่างน้อย 1 ภาคเรียน จึงจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556

รูปแบบที่ 2 นักเรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ลักษณะที่ 3 ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 มาจัดการเรียนการสอน จบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่เลี้ยง ทั้งนี้ ในการเปิดสอนนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอเปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเรียนรู้แบบสะสมหน่วยกิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญา (2558) มีการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ให้สามารถผลิตกำลังคนได้ตามเป้าหมายของประเทศ รวมทั้งมีทักษะฝีมือที่ได้มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงเห็นสมควรปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้มีความหลากหลายเหมาะสม เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจ ในการเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษาได้ง่ายมากขึ้น ต้องขยายวิธีการและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มโอกาสให้สามารถเข้าสู่ระบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างชัดเจน ทั้งถึงและรวดเร็ว นับเป็นทางเลือกสำหรับประชาชนผู้สนใจ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 1 – ม. 3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4 – ม. 6) ที่มีความประสงค์จะเพิ่มพูนหรือสะสมความรู้ ทักษะและเตรียมตัวที่จะเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษาต่อไป การเรียนรายวิชาสะสมหน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาระยะสั้น รายวิชาเตรียม ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และรายวิชาเตรียมประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มโอกาสทางด้านอาชีวศึกษาให้กับผู้สนใจ นักเรียนที่เรียนในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มีโอกาสศึกษาในหลักสูตรอาชีวศึกษาตามความถนัดและความสนใจ โดยสามารถนำผลการเรียนจากรายวิชาดังกล่าวมาขอโอน เพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสมภายหลังจากที่ได้สมัครเข้าเรียน และขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญา (2558) กล่าวถึงการโอนผลการเรียนจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาพื้นฐาน และจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาบังคับ เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต และหมวดวิชาเลือกเสรี มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญา พุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาทักษะชีวิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2551

2. พิจารณาแนวทางการเทียบรายวิชาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556 ต้องเป็นรายวิชา หรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยมีแนวทางในการพิจารณาได้หลายกรณี ดังนี้

แนวทางการโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา

ภาพที่ 2.1 แสดงแนวทางการโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558

3. การโอนผลการเรียนรายวิชารายวิชาที่นำมาขอโอนผลการเรียนจะต้องเป็นรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.0 กรณีที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.0 ให้สถานศึกษาที่รับโอนผลการเรียนทำการประเมินใหม่ ถ้ามีผลตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว จึงรับโอนรายวิชานั้น รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป สถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้ กรณีมีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่ แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม

4. การให้ระดับผลการเรียนเฉพาะรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขในการแสดงระดับผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556 ดังนี้

4.0	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
3.5	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
3.0	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
2.5	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีพอใช้
2.0	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
1.5	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
1.0	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
0	หมายถึง	ผลการเรียนตก

การสมัครเข้าเป็นนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้ที่จะเข้าเรียนตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. มีความประพฤติเรียบร้อย
2. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
3. มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่งหรือมีหลักฐานของทางราชการในลักษณะเดียวกันมาแสดง
4. มีความเคารพ เลื่อมใส ศรัทธาต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
6. เป็นนักเรียนในสังกัดสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. เข้าเรียน โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบ วิธีการเรียนเป็นอย่างดี และยอมรับการจัดการอาชีวศึกษาตามแบบทวิศึกษาเป็นอย่างดี ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมได้ตาม

ความเหมาะสมของโครงการ โดยผู้สมัครเข้าเรียนตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องแจ้งความประสงค์ในการสมัครเรียน อย่างน้อย ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

การเป็นนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) กล่าวว่า สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบ นักเรียนที่ขึ้นทะเบียนแล้วนั้นตามขั้นตอนนี้

1. ผู้เข้าเรียนขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนในสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาตามวันและ เวลาที่สถานศึกษากำหนด โดยชำระเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษา กำหนดแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นก่อนวันเปิดภาคเรียน โดยมีผู้ปกครองซึ่งสถานศึกษาเชื่อถือ มาให้คำรับรองและทำหนังสือมอบตัว

2. สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบแนวทางและ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเรียน

3. สถานศึกษาออกบัตรประจำตัวให้แก่ นักเรียน โดยบัตรประจำตัวต้องระบุเลขที่ ชื่อสถานศึกษา รหัสสถานศึกษา ชื่อ ชื่อสกุลนักเรียน รหัสประจำตัวนักเรียน เลขประจำตัวประชาชน วันออกบัตร วันหมดอายุ ลายมือชื่อหัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ทำการแทน และ ให้มีรูปถ่ายครึ่งตัวของนักเรียน หน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาสีดำ แต่งเครื่องแบบนักเรียน ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน ติดลงในบัตร ให้มีลายมือชื่อของนักเรียน และประทับตราของสถานศึกษา ที่มุมใดมุมหนึ่งของรูปถ่ายนักเรียน โดยให้ติดที่รูปถ่ายบางส่วนบัตรประจำตัวนี้ให้มีอายุเท่ากับ ระยะเวลาที่มีสภาพนักเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้น แต่ต้องไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันออกบัตร ถ้าบัตร ประจำตัวหมดอายุในระหว่างที่ยังมีสภาพนักเรียนก็ให้สถานศึกษาต่ออายุบัตรเป็นรายปีไป

การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ให้แนวทางการที่จะเปิดการเรียน การสอนโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสถานศึกษานั้น สถานศึกษาต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 หลักสูตรการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มุ่งให้มีความสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพหรือ

มาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ ในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตผู้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในระดับฝีมือ มีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานอาชีพได้จริง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข และพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ พร้อมกันนี้ยังเป็นหลักสูตรที่สำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาแล้วมีมติรับรองคุณวุฒิตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าอาจบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่ง ที่ ก.พ. กำหนดว่าคุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ในอัตราเงินเดือนต่าง ๆ โดยโครงสร้างหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกอบด้วยประเภทวิชา ดังนี้

- 1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
- 1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- 1.3 ประเภทวิชาศิลปกรรม
- 1.4 ประเภทวิชาคหกรรม
- 1.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- 1.6 ประเภทวิชาประมง
- 1.7 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 1.8 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- 1.9 ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นอกจากนี้ ในแต่ละประเภทวิชาแบ่งเป็นสาขาวิชาและสาขางานต่าง ๆ

2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

2.1 รายวิชาพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2556 สถานศึกษาจัดรายวิชาพื้นฐานตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 41 หน่วยกิต โดยวางแผนการจัดรายวิชาพื้นฐาน ดังนี้

2.1.1 รายวิชาพื้นฐานที่จะเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่รายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของหมวดวิชาทักษะชีวิตตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 จำนวน 22 หน่วยกิต การจัดรายวิชาพื้นฐานกลุ่มนี้ให้พิจารณาถึงมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.2 รายวิชาพื้นฐานที่จะเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่รายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 จำนวน 10 หน่วยกิต การจัดรายวิชาพื้นฐานกลุ่ม นี้ให้พิจารณาถึงมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 รายวิชาเพิ่มเติม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องจัดรายวิชาเพิ่มเติม รวมไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต โดยวางแผนการจัด ดังนี้

2.2.1 รายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือ จุดเน้นของสถานศึกษา (ถ้ามี)

2.2.2 รายวิชาเพิ่มเติมในกรณีที่ต้องการวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในประเภทวิชา สาขาวิชาสาขางานใด ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ให้นำรายวิชาในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต ไปจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานการกำหนดรายวิชา ได้แก่ ชื่อรายวิชา จุดประสงค์ เนื้อหารายวิชา และชั่วโมงเรียน เป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 การคิดค่าหน่วยกิตเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ 40 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต แต่จำนวนหน่วยกิต รายวิชาต้องไม่น้อยกว่ารายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

2.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโครงสร้างเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ 360 ชั่วโมงต่อ 3 ปี โดยจัดให้เรียนทุกภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1 กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาตาม โครงสร้างและมาตรฐานหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต ประกอบด้วย รายวิชาบังคับไม่น้อยกว่า 44 หน่วยกิต และรายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 200 ชั่วโมง

3.2 รายวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า 44 หน่วยกิต สามารถเทียบรายวิชาและโอนผลการเรียนเข้าสู่หมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรีในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ตามแนวทางการโอนผลการเรียน

3.3 กำหนดให้เรียนเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ จำนวน 1 หน่วยกิต เพื่อให้สามารถเทียบโอนรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช

2556 ได้ครบตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดให้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ในหลักสูตร จำนวน 6 หน่วยกิต

3.4 กำหนดให้มีการเทียบโอนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 200 ชั่วโมง เข้าสู่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

3.5 กำหนดเงื่อนไขการจบหลักสูตร ต้องเป็นไปตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของ ทั้งสองหลักสูตร

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นการจัดการศึกษาตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดการเรียน การสอนร่วมกัน เป็นลักษณะการจัดการศึกษารูปแบบคู่ขนาน มีการเทียบโอนหน่วยกิต รวมทั้งการ ฝึกงานในสถานประกอบการ เมื่อนักเรียนศึกษาครบหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองวุฒิ การศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพร้อมกัน โดยกระทรวง ศึกษาธิการได้แบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 3 ระดับ คือ ก่อนประถม ประถม และ มัธยม โดยมัธยมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ มัธยม ศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใน ส่วนของมัธยมศึกษาตอนปลาย นั้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ และให้สถานศึกษาดำเนินการตามความเหมาะสมของ สถานศึกษาที่เปิดสอน โดยในการเรียนแบบสะสมหน่วยกิตการ โอนหน่วยกิตให้กับผู้ที่สนใจ หรือ ให้กับนักเรียนในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการนำผลการเรียน ที่เรียนมาของโอนหน่วยกิตแล้ว นับจำนวนหน่วยกิตสะสมภายหลังที่ได้สมัครเข้าเรียนและขึ้นทะเบียน เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การ โอนผล การเรียนเข้าสู่หลักสูตรการอาชีวศึกษา มีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการ เรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับจุดประสงค์ รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาทักษะชีวิต ในหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2551 มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ดังนั้น การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาจึงต้องมีการมุ่งให้ความสำคัญและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ หรือมาตรฐาน สมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ ในการจัดการศึกษา ส่วนการจัดหลักสูตรควรจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีรายวิชาที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ตาม กำหนดเงื่อนไขหรือเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการผลิตผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เพื่อรองรับการจ้างงาน ทั้งภาครัฐกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของ ตลาดแรงงานที่กำลังขยายตัวในทุกภาคส่วนกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผลิตกำลังคน จำเป็นอย่างยิ่งต้องเร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้นักเรียนหันมาสนใจเรียนทางด้านอาชีพ ซึ่งมีตลาดรองรับที่แน่นอนให้มากขึ้น แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบัน ค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียน มุ่งที่จะสนับสนุนให้มีการเรียนสายสามัญเพื่อเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้ขาดกำลังคนในภาค แรงงานเป็นอย่างมาก รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะให้มีการจัดการศึกษาหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้ พื้นฐานด้านอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทันที สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงจัดให้มีการจัดการอาชีวศึกษาหลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความ ประสงค์จะเรียนควบคู่กัน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เมื่อเรียนครบตามหลักสูตร ผู้เรียน สามารถสำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและหลักสูตรสายอาชีพ ไปพร้อมกัน กำหนดให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในลักษณะขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่นำหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 มาจัดการเรียนการสอน จบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยให้ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาพี่เลี้ยง ทั้งนี้ ในการ เปิดสอนนั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอเปิดสอนหลักสูตรระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

**ภารกิจและบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา
การจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)**

**ตารางที่ 2.1 ภารกิจและบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา
การจัดการเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)**

ที่	ภารกิจ	สถานศึกษา สพฐ.
1.	การประชุมสัมพันธ	✓
2.	การรับสมัครผู้เรียนในโครงการ	✓
3.	การขึ้นทะเบียน / บัตรประจำตัวผู้เรียน	✓
4.	การปฐมนิเทศ / การแนะแนว	✓
5.	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	✓
6.	การจัดการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผลรายวิชา หลักสูตร สพฐ. รายวิชาพื้นฐาน	✓
7.	การจัดกิจกรรมหลักสูตร สพฐ. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	✓
	จากหลักสูตร ปวช. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ สู่หลักสูตร สพฐ. รายวิชาเพิ่มเติม / บังคับ	✓
8.	การสอบมาตรฐานสพฐ. การสอบ O – NET	✓
9.	การอนุมัติผลการเรียน	✓
10.	การปัจฉิมนิเทศ	✓
11.	การออกหลักฐานการศึกษา	✓
12.	การรายงานผู้สำเร็จการศึกษา	✓
13.	การประเมินผลการจัดการศึกษา	✓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีกำหนดหลักเกณฑ์และเนื้อหาภารกิจและบทบาทหน้าที่ตามขั้นตอนแนวทางการดำเนิน โครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ดังนี้

การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานความจำเป็นและความต้องการของชุมชน จังหวัดและภูมิภาค เพื่อกำหนดเป็นประเภทวิชาสาขาวิชา และสาขางาน ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อความต้องการของท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์อาชีพจากข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ หรือผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ เพื่อกำหนดสมรรถนะ อันเป็นคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการ

การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา

หลังจากมีการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานเป็นที่เหมาะสมแล้ว คณะกรรมการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานหรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ร่วมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะมีการนำโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมาบูรณาการเป็นหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานหรือหลักสูตรสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนรู้ในสองสถานศึกษา โดยเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะชีวิตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแผนการเรียนที่บูรณาการตามตัวอย่างแผนการเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดการเรียนการสอน

โดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา

หลังจากจัดการเรียนการสอนในสองสถานศึกษาตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แล้ว สถานศึกษาจะส่งผลการเรียนรายวิชาเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษาซึ่งกันและกันตามข้อตกลง ในการนี้ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องวางแผนดำเนินการเทียบ และโอนผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน หรือรายวิชาบังคับของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าสู่รายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรี พร้อมทั้งจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพให้ครบตาม โครงสร้างหลักสูตร ตามเงื่อนไขของการตัดสินผลการเรียนเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

การวัดและประเมินผล

เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556

การโอนผลการเรียน

1. หมวดวิชาทักษะชีวิต เป็นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิตของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และรายวิชาบังคับ 44 หน่วยกิตในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยสถานศึกษาดังสังกัดแล้วใช้วิธีการโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 ในหมวดวิชาทักษะชีวิต แต่เงื่อนไขของการเรียนรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต กำหนดให้เรียนรายวิชาลำดับแรกของกลุ่มวิชาหรือตามที่กลุ่มวิชากำหนด และเลือกเรียนรายวิชาส่วนที่เหลือตามที่กำหนดในแต่ละกลุ่มวิชาให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียนอีก รวมไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดทำตารางเทียบโอนรายวิชาจากมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาพื้นฐาน และหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาบังคับสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย

- 1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต
- 1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
- 1.3 วิชาวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต
- 1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต
- 1.5 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต
- 1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาทักษะวิชาชีพในหลักสูตรการอาชีวศึกษาแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน กำหนดให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต ประกอบด้วย

- 2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน 18 หน่วยกิต
- 2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ 24 หน่วยกิต
- 2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต
- 2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ 4 หน่วยกิต
- 2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ 4 หน่วยกิต

ซึ่งโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จะต้องนำรายวิชาในหมวดทักษะวิชาชีพไปจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีความพร้อมทั้งทางด้านครู บุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการประจำสาขาวิชาแล้ว โอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาเพิ่มเติมหรือรายวิชาเลือกต่อไป

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ให้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจจากรายวิชาที่กำหนด หรือเลือกเรียนจากรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทุกประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในหมวดวิชาเลือกเสรีได้ตามบริบทและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต ซึ่งในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาอาชีวศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติดส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์การทำงาน ปลูกฝังจิตสำนึก และเสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติประเมินผลและปรับปรุงการทำงานทั้งนี้สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ทั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถดำเนินการและเทียบโอนได้

การสำเร็จการศึกษา

การตัดสินผลการเรียน เพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ให้ถือตามเกณฑ์ ต่อไปนี้

1. ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
2. ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา
3. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. เข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครบทุกภาคเรียน โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาที่จัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน

การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

การประเมินมาตรฐานวิชาชีพเป็นการยืนยันว่าผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 แต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. นักเรียนต้องรับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ เมื่อนักเรียนได้ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา หรือ ตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประเมินมาตรฐานวิชาชีพเห็นสมควร
2. ในการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมาตรฐานวิชาชีพให้ดำเนินการ โดยคณะกรรมการประเมินมาตรฐานวิชาชีพและเปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือสถานประกอบการหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
3. ให้มีการพัฒนาเครื่องมือประเมินมาตรฐานวิชาชีพอย่างมีระบบและถูกต้องตามหลักการพัฒนาเครื่องมือ

การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรการอาชีวศึกษากำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยให้ครอบคลุมใน 4 ประเด็น คือ

1. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยดำเนินการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน

2. การบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารจัดการเรียนการสอนของประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขาวิชาที่เปิดการสอน ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมิน เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี

3. ทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาจัดเตรียมทรัพยากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษา ประกอบไปด้วยความพร้อมทางด้านบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่หลากหลาย งบประมาณ อาคารสถานที่ ห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดของสาขาวิชา สาขาวิชา

4. ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ให้สถานศึกษาที่ร่วมจัดการศึกษาดำเนินการสำรวจความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน รวมทั้งสำรวจความพึงพอใจของตลาดแรงงาน สังคม และชุมชนอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและมาตรฐานอาชีพ

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสถานศึกษาเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทของกระทรวงศึกษาธิการ โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ภารกิจและบทบาทหน้าที่การดำเนิน โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) วิเคราะห์ข้อมูลประเภทวิชา สาขาวิชา สาขาวิชา และจะต้องวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อกำหนดสาขาวิชาที่จะเปิดสอนให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานที่ต้องการ การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการบูรณาการระหว่างคณะกรรมการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำร่วมกันการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อใช้ในสถานศึกษาโดยการจัดการเรียนการสอนควรจัดตามแผนการเรียนที่บูรณาการตาม โครงสร้างสถานศึกษาและได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งควรมีความพร้อมทางด้าน ผู้สอน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน โดยการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร ตามเงื่อนไขตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพมีการวัดและประเมินผลควรมีการประเมินตามสภาพจริง โดยอิงตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งการโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการอาชีวศึกษา ควรมีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาทักษะชีวิต ในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2551 และควรมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน การสำเร็จ การศึกษา จะต้องตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 คือ ประเมินผ่านทุกรายวิชาครบตามที่กำหนดหลักสูตร หน่วยกิตสะสมครบถ้วน ค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ เข้าร่วมกิจกรรมครบแต่ละภาคเรียน

สภาพและบริบทของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม (2558 : 1 – 2) เริ่มก่อตั้ง เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2530 ตามนโยบายของ กรมสามัญศึกษาขยายให้มี โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกอำเภอ โดยอาศัยอาคารเรียน โรงเรียนบ้านแม่เกาะ มีนายเกษม พันธุ์รัตน์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” เป็นผู้ดูแลในฐานะคณะกรรมการสามัญศึกษา ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีนักเรียนจำนวน 63 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 29 คน นักเรียนหญิง จำนวน 34 คน ต่อมาได้ย้ายมาทำการสอนในที่ตั้ง ปัจจุบัน เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2530 โดยมีนายสุเทพ นุชทรวง เป็น ผู้บริหารคนแรก เปิดสอน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2538 เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายจนถึงปัจจุบัน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตั้งอยู่เลขที่ 78 หมู่ที่ 3 ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58110 โทรศัพท์ 0 – 5361 – 8105 โทรสาร 0 – 5361 – 8105 e-mail : sobmoei.sw@gmail.com สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 Website : <http://www.sobmoeiwittayakom.ac.th> เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่คะตวน ตำบลแม่สวด ตำบลสบเมย ตำบลแม่สามแลบ โดยปัจจุบัน โรงเรียนสบเมย มีนักเรียน ทั้งหมด 510 คน มีครูและบุคลากรที่สำหรับจัดการเรียน การสอน ทั้งหมด 31 คน

วิสัยทัศน์ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม คือ “ภายในปี 2559 ผู้เรียน ครูและบุคลากรมีคุณภาพ ชุมชนมีส่วนร่วม สืบสานภูมิปัญญา รักสิ่งแวดล้อมน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ปรัชญาการจัดการศึกษา คือ “การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม”

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา คือ “สืบสานภูมิปัญญาชนเผ่า”

พันธกิจโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

1. ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ดี เก่ง มีความสุข และมีทักษะชีวิต
2. ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นตามหลักสูตร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ มีการคิด

อย่างเป็นระบบ

3. ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล

4. การบริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ครูและบุคลากร มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ความสามารถ และปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มศักยภาพ

6. โรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สืบสานภูมิปัญญา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จุดเน้นของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4

2. เพิ่มศักยภาพนักเรียนในด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ

4. สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากร วยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ลดอัตราการออกกลางคัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายผลสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ

สภาพทั่วไปและสภาพทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ทางทิศเหนือ ติดลำห้วยทิศใต้ ติดป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนทิศตะวันตก ติดที่นารายณ์ และทิศตะวันออก ติดถนนสายแม่สะเรียง – แม่สอด

สภาพทางภูมิอากาศของอำเภอสบเมย ส่วนใหญ่เป็นป่าทึบและภูเขาสูงสลับซับซ้อน เป็นเหตุให้อากาศเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ฤดูฝน ฝนตกชุก เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดูหนาว อากาศหนาวจัด มีหมอกปกคลุมทั่วไป เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม และฤดูร้อน อากาศร้อนจัด เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

สภาพชุมชนรอบบริเวณ โรงเรียนมีลักษณะเป็นหมู่บ้านน้อยใหญ่ ตั้งอยู่กระจัดกระจายตลอดเส้นทางสายแม่สะเรียง – แม่สอด อยู่ในท้องที่ทุรกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก ประชากรเป็นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงโปว์ กระเหรี่ยงสกอร์ และชนพื้นเมือง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมปลูกพืช เช่น ข้าวนาปี ไร่กระเทียม และถั่วเหลืองบนพื้นที่ราบตามลุ่มน้ำแม่ขวม ข้าวไร่และพืชทองบนพื้นที่สูงตามเชิงเขา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ และนับถือผี ประเพณีหรือศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์น้ำพระธาตุหลวงพ่อครูบาผาผ่า และพิธีกรรมการมัดมือตามการนับถือผีและบรรพบุรุษ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 90 % นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 82 ฐานะทางเศรษฐกิจ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อปี จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 5 คน (งานแผนกลยุทธ์และกรอบงบประมาณรายจ่ายโรงเรียนสพเมยวิทยาคม, 2559)

โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียนสพเมยวิทยาคมลักษณะภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ห่างไกลแหล่งบันเทิง แหล่งมั่วสุมและอบายมุข พร้อมทั้งมีแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติที่หลากหลาย มีแหล่งเรียนรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีองค์กร หน่วยงาน และชุมชนที่ให้ความร่วมมือ ในด้านการจัดการศึกษา พร้อมทั้งมี โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นโรงเรียนพี่ตาม โครงการของกรมสามัญเดิม ที่คอยให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์การเรียน และความร่วมมือด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ขณะเดียวกันก็ได้รับความเมตตาจากพระคุณเจ้าจากวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานครที่คอยสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ แก่นักเรียนหอพักอย่างยิ่ง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ยึดมั่นตามหลักธรรมาภิบาลด้วยความรับผิดชอบ มีกระบวนการที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษามีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลัก 3 ต. คือ เต็มเวลา เต็มความสามารถ และเต็มหลักสูตร แต่ก็ยังพบข้อปัญหาและอุปสรรค ทั้งในด้านผู้เรียนซึ่งเป็นชนเผ่า ใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร สภาพพื้นฐานการศึกษาของนักเรียนมีความหลากหลาย ยากแก่การจัดการศึกษาให้สนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษา และสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด นอกจากนี้ในด้านงบประมาณในการสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษามีจำกัด อาคารเรียนและอาคารประกอบไม่เพียงพอ ขาดแคลนบุคลากรในหลายสาขา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เฉพาะ เป็นต้น (งานแผนกลยุทธ์และกรอบงบประมาณรายจ่ายโรงเรียนสพเมยวิทยาคม, 2559)

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพทั่วไปของโรงเรียนสพเมยวิทยาคมอยู่ในท้องที่ทุรกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงโปว์ กระเหรี่ยงสกอร์ และชนพื้นเมือง ใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร สภาพพื้นฐานการศึกษาของนักเรียนมีความหลากหลาย ยากแก่การจัดการศึกษาตามหลักสูตรและยังคงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี โรงเรียนสพเมยวิทยาคมจึงต้องมีหลักสูตรที่หลากหลายเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน และเพื่อเป็นตัวเลือกทางการศึกษา เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการให้การศึกษาให้แก่ผู้เรียน และผู้ที่สำเร็จการศึกษามีโอกาสหางานได้มากขึ้นในภูมิลำเนาของตนเอง

แนวทางการจัดการโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ให้แนวทางตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภทการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา โดยเป็นการสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่มีการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่าการมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เพียงอย่างเดียว เป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกัน การเทียบโอนหน่วยกิต รวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการ

แนวคิดในการจัดการศึกษารูปแบบคู่ขนาน เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 ด้วยโครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” โดยหลังจากได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ปรากฏว่ามีสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีนักเรียนไม่เกิน 120 คน อยู่เป็นจำนวนมาก คณะผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (ร้อยเอ็ด) พร้อมด้วยผู้อำนวยการและครู โรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย จึงเข้าหารือกับผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเกษตรพิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อหาแนวทางเพิ่มจำนวนนักเรียนภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ โดยทำความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน และเริ่มมีการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และกระทรวงศึกษาธิการมีประกาศเรื่องการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

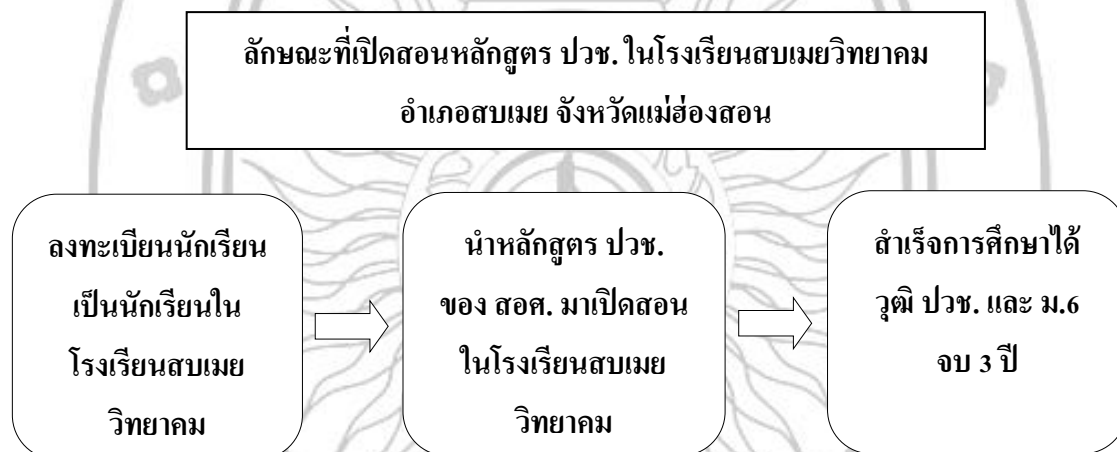
1. เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษานักเรียนตามความถนัด และความสนใจ
2. เพื่อเตรียมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา
3. เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้และวุฒิการศึกษาเป็นทางเลือกในการเรียนต่อ และสมัครงานในตลาดแรงงานได้

หลังจากมีโครงการนำร่องของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบทวิศึกษาแล้วปัจจุบันจึงมีการดำเนินการขยายโครงการไปยังโรงเรียน ๆ โดยโรงเรียนสบเมยวิทยาคม (2558) ก็เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ได้ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนสบเมยวิทยาคม พุทธศักราช 2558 ห้องเรียนศิลป์ทั่วไปให้มี

การเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยทำความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง ซึ่งเป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง โดยร่วมวางแผนและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งด้านความรู้ ทักษะฝีมือ เจตคติและกึ๋นนิสัยที่พึงประสงค์ ซึ่งเมื่อผู้เรียนเรียนจบแล้ว ผู้เรียนสามารถได้รับวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสร้างทางเลือกและโอกาสทางการเรียนและการพัฒนาสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพต่อไป

แนวทางการจัดการศึกษาวิชาชีพ

การจัดการศึกษาวิชาชีพ ใน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ภาพที่ 2.2 แสดงลักษณะที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา : เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสบเมยวิทยาคม, 2558

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม (2558) ดำเนินงานแนวทางลักษณะการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เปิดสอนในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม โดยมีลักษณะการดำเนินการ ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร

การจัดสาระการเรียนรู้และหน่วยกิตในห้องเรียนโครงการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4 – ม. 6 แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

และหลักสูตรโรงเรียนสภเมยวิทยาคม พร้อมออกแบบรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 โดยทำความร่วมมือและจัดหลักสูตรร่วมกันระหว่างทางโรงเรียนสภเมยวิทยาคมและวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปเทียบโอนหน่วยกิตกับทางสถาบันอาชีวศึกษาได้

รายวิชาพื้นฐาน นักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครบจำนวน 41 หน่วยกิต ครอบคลุมสาระการเรียนรู้วิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรโรงเรียนสภเมยวิทยาคม

รายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายวิชาเสริมรายวิชาพื้นฐาน โดยเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้นตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจ เพื่อให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้พื้นฐานอาชีพ โดยเปิดสอน 2 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาวิชาช่างยนต์และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จึงกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่เรียนสาขาช่างยนต์จำนวน 79 หน่วยกิตและ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 80 หน่วยกิต

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนสภเมยวิทยาคมได้มีการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็น 4 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

1. กิจกรรมแนะแนว
  - 1.1 กิจกรรม Home room
  - 1.2 กิจกรรมแนะแนวอาชีพ และการศึกษาต่อ
  - 1.3 การพัฒนาบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์
2. กิจกรรมนักเรียน
  - 2.1 ค่ายพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
  - 2.2 กิจกรรมชุมนุม
  - 2.3 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
  - 2.4 กิจกรรมวันสำคัญ
  - 2.5 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1 และกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2
4. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
  - 4.1 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียน
  - 4.2 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียนและชุมชน

5. กิจกรรมเสริมประสบการณ์พิเศษ

5.1 การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่

5.2 การฝึกประสบการณ์สถานประกอบการต่าง ๆ

การวัดผลและประเมินผล

จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การมุ่งหาคำตอบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการคิด คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่เพียงใด การวัดผลและประเมินผลต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากการสอบกลางภาคและการสอบปลายภาค ทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติแล้ว กระบวนการวัดและประเมินผลยังคงต้องดำเนินการต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยประเมินจากความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม กระบวนการปฏิบัติงาน ผลงาน แฟ้มสะสมงาน และอื่น ๆ

การวัดผลประเมินผลรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมที่เป็นหลักสูตรของโรงเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตามหลักสูตรสถานศึกษาปี พ.ศ. 2551 โดยได้นำไปใช้กับการวัดผลประเมินผลกับหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

ตารางแสดงระดับผลการเรียนตามคะแนนผลการสอบ

ช่วงคะแนน	ระดับผลการเรียน	ความหมาย
80 – 100	4	ผลการเรียนดีเยี่ยม
75 – 79	3.5	ผลการเรียนดีมาก
70 – 74	3	ผลการเรียนดี
65 – 69	2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี
60 – 64	2	ผลการเรียนน่าพอใจ
55 – 59	1.5	ผลการเรียนพอใช้
50 – 54	1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0 – 49	0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์
ร		รอผลการตัดสินผลการเรียน
มส		เวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80

เกณฑ์การจบการศึกษา

โรงเรียนสบเมยวิทยาคมตามหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดเกณฑ์การจบการศึกษา ดังนี้

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มที่เน้นวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จำนวน 47 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มที่เน้นภาษาและการงานอาชีพ จำนวน 40 หน่วยกิต

2. ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับ “ดี”

4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ “ดี”

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีผลการประเมิน “ศ”

การสำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษา

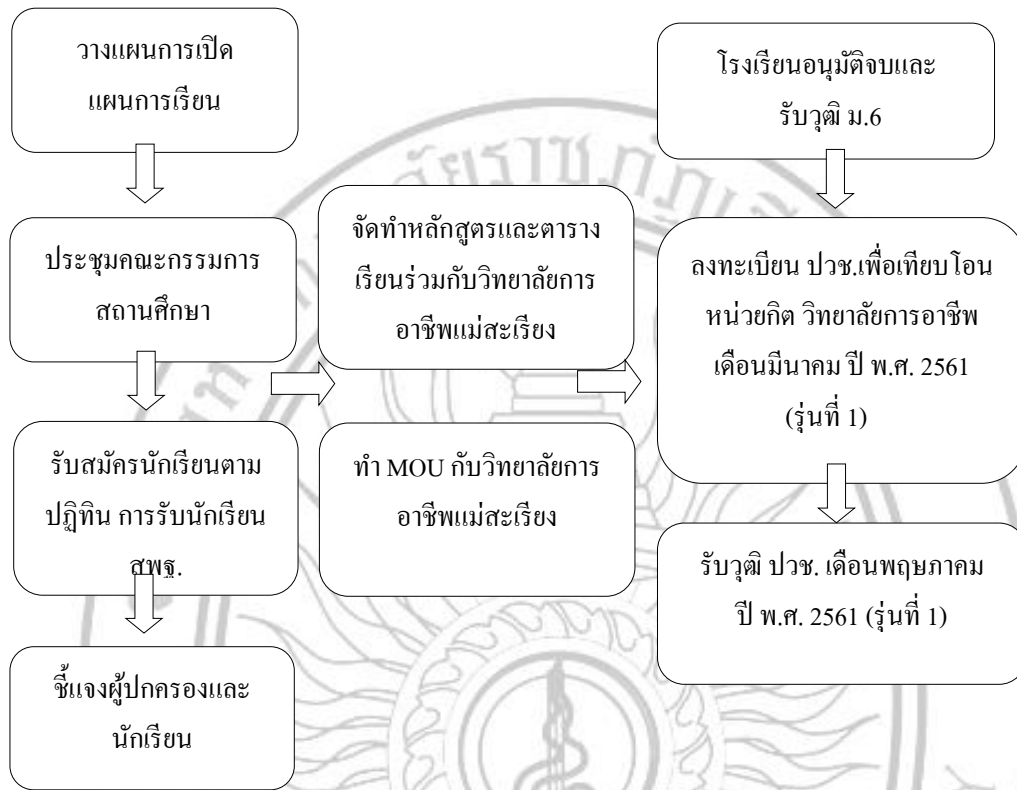
1. ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2. ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

3. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

4. เข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน

สรุปแผนผังขั้นตอนการดำเนินงานโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาพที่ 2.3 สรุปแผนผังขั้นตอนการดำเนินงานโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ที่มา: เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสบเมยวิทยาคม, 2558

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม (2558) กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการเรียนร่วมหลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสบเมยวิทยาคม โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. วางแผนการเปิดแผนการเรียนเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558
ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. รับสมัครนักเรียนภาคปกติ ปีภาคเรียน เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558
3. ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครั้งที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2558
4. ร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพจัดทำหลักสูตรหรือวางแผนจัดการเรียนการสอน เดือน
พฤษภาคม พ.ศ. 2558
5. ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครั้งที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2558
6. ร่วมทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยการอาชีพ
7. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาคปกติ – ภาคฤดูร้อน – ฝึกงาน ปีการศึกษา 2558 –
2559 – 2560
8. เทียบโอนรายวิชา
9. ครบ 6 ภาคเรียน อนุมัติจบและรับวุฒิ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) เดือนมีนาคม
พ.ศ. 2561 ต้องลงทะเบียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561 และรับวุฒิฯ
เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561

จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวทางการจัดการ โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมมีการพัฒนาหลักสูตรในปีพุทธศักราช 2558 โดยร่วมวางแผนและจัดทำหลักสูตรร่วมกันกับวิทยาลัยที่ใกล้เคียง (วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง) จัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม โดยมุ่งให้ความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ หรือมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ ในการจัดการศึกษา ส่วนการจัดหลักสูตรควรจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีรายวิชาที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ตามกำหนดเงื่อนไขหรือเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่แบ่งออกเป็น 4 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และการจะสำเร็จการศึกษา นักเรียนโรงเรียนสบเมยวิทยาคมจะต้องการวัดผลประเมินผลรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมที่เป็นหลักสูตรของโรงเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตามหลักสูตร

สถานศึกษา ปีพุทธศักราช 2551 มีการประเมินผ่านทุกรายวิชาครบตามที่กำหนดหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมครบถ้วน ค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ เข้าร่วมกิจกรรมครบแต่ละภาคเรียน ปัจจุบัน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมมีขั้นตอนการดำเนินงาน โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ตาม 9 ขั้นตอน ดังนี้ วางแผนการเปิดชั้นเรียน รับนักเรียน ประชุมผู้ปกครอง วางแผนการจัดการเรียนการสอน ประชุมผู้ปกครอง ครั้งที่ 2 จัดทำ MOU ร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยการอาชีพ จากนั้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สูดท้ายดำเนินการ อนุมัตินักเรียนที่จบการศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) สามารถสรุปได้ ดังนี้

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผน สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2559) ประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ด้านสถานะแวดล้อมของนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ โดยการประเมินวัตถุประสงค์ของนโยบายผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชนส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นของนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

3. ด้านกระบวนการของนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีดังนี้

3.1 ประเภทภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา พบว่า ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 ข้อ และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 3 ข้อ

3.2 ประเมินภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

3.3 ประเมินภารกิจของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

3.4 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านความพร้อมของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

3.5 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

3.6 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านความพร้อมของครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

3.7 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และการบริการ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

3.8 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านการวัด ประเมินผล และการฝึกประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มี 5 ข้อ

3.9 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

3.10 การประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนด้านความร่วมมือและการยอมรับของชุมชน พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

4. ด้านผลผลิตของนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีดังนี้

4.1 การประเมินด้านผลผลิตนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในประเด็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ครูได้จัดกระบวนการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยภาพรวม ไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์

4.2 การประเมินด้านผลผลิตนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในประเด็นการบริหารตามนโยบายของผู้บริหาร พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

4.3 การประเมินด้านผลผลิตนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในประเด็นพฤติกรรมการทำงาน (คุณลักษณะอันพึงประสงค์) ของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์

4.4 การประเมินด้านผลผลิตนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในประเด็นความสามารถทั่วไป (สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป) ของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

4.5 การประเมินด้านผลผลิตนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในประเด็นความสามารถด้านวิชาชีพ (สมรรถนะวิชาชีพ) ของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

5. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รายละเอียด ดังนี้

5.1 ด้านบุคลากร ผู้บริหาร บุคลากรที่รับผิดชอบนโยบายการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องมีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างและ เนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรียนร่วมกับหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) อย่างชัดเจน นำผลการ ประเมินมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนส่วนใหญ่บุคลากรของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการทั้งการประสานงาน การจัดการเรียนรู้ การวัด ประเมินผล ส่วน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ และจัดตารางเรียนให้สอดคล้องกับวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนเดินทางไปเรียน ได้อย่างสะดวก

5.2 ด้านงบประมาณ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่ได้รับงบประมาณช่วยเหลือมีบางโรงเรียนที่ได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยเทคนิค ในการรับ – ส่งนักเรียน และจัดบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนต้องรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเอง

5.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ทุกอย่างใช้ของวิทยาลัยที่นักเรียน ไปเรียน เพราะมีวัสดุอุปกรณ์พร้อมตามสาขาวิชาที่นักเรียนเรียน

5.4 ด้านการดำเนินงานภารกิจต่าง ๆ มีการประสานงานกันในการจัดตารางเรียน ให้ นักเรียนที่จะเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) สามารถเดินทางไปเรียนที่วิทยาลัยต่าง ๆ โรงเรียนบางแห่งให้นักเรียนเรียนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง คือ วันพุธช่วงบ่าย และ วันศุกร์ช่วงบ่าย หรือเรียนเพิ่มในวันเสาร์ ซึ่งทางวิทยาลัยบางแห่งมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากร จึงไม่สามารถเปิดสาขาที่นักเรียนต้องการได้ทั้งหมด

คณะกรรมการการศึกษาและอาชีวศึกษา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559) รายงานการพิจารณา การศึกษา เรื่อง แนวทางการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) พบว่า

1. การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวคิดใหม่และเป็นการสร้างนวัตกรรมในการจัด การศึกษารูปแบบใหม่ แต่คาบเวลาในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษาหรือ การเพิ่มทักษะวิชาชีพจะมีเวลาค่อนข้างจำกัด จึงจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนภาคปฏิบัติหรือได้ฝึกปฏิบัติงานจริงกับสถานประกอบการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

2. การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่า การมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) เพียงอย่างเดียว

3. การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เป็นมิติใหม่ของการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้เรียน ส่วนใหญ่ต้องการเรียนอยู่ในพื้นที่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองที่เกิดขึ้น ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนและสามารถสร้างอาชีพให้กับผู้เรียนได้ในภูมิลำเนาของตนเมื่อสำเร็จ การศึกษาในการนี้ รัฐควรมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ว่ามีศักยภาพที่จะสร้างงานสาขาวิชาใดบ้าง และจะทำให้เกิดการจ้างงานจำนวน เท่าใด หลังจากนั้นจึงกำหนดแผนการผลิตกำลังคนให้ตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว ที่สำคัญ การจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาควรสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ตามแผนปฏิรูป การอาชีวศึกษาของสภานักเรียนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

4. เมื่อเปรียบเทียบแผนการเรียนของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551 กับ แผนการเรียนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2556 พบว่า ชื่อของรายวิชาสามัญ บางส่วนจะคล้ายกัน เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ แต่เมื่อศึกษาในรายละเอียดของสาระ (Content) ของแต่ละวิชาจะพบความแตกต่างในรายละเอียดและ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เนื่องจากสาระของวิชาสามัญทางด้านอาชีวศึกษา ต้องการวางรากฐาน ความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ในเชิงเทคนิคในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ เพื่อนำผู้เรียน เข้าสู่การเรียนรู้อีกในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของศาสตร์ต่าง ๆ และมีทักษะในสาขาวิชาชีพที่จะศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้น สถานศึกษาทั้งสองสายที่เข้าร่วมโครงการ ทวิศึกษาจึงต้องร่วมมือกันปรับปรุงสาระในแผนการเรียนและสาระในแผนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สูงสุด เพื่อรักษาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้

5. ความสำเร็จของการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาขึ้นอยู่กับสถานะการมีงานทำของ ผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา และผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะ วิชาชีพตามที่หน่วยงานของรัฐที่เป็นภาคราชการและสถานประกอบการ ซึ่งเป็นภาคเอกชนต้องการ ดังนั้น หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบด้านการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จึงควรมอบหมายให้กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) พิจารณาแก้ไขปัญหาระยะ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและ อัตราเงินเดือนให้เหมาะสมกับสมรรถนะของแรงงานและการพัฒนาสถานประกอบการส่วนใหญ่ให้

สามารถกำหนดแผนภูมิการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) ของสถานประกอบการและการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะและสมรรถนะทางวิชาชีพในตำแหน่งต่าง ๆ ในแผนภูมิการจัดโครงสร้างองค์กรของสถานประกอบการที่มีมาตรฐาน

6. หลักการสำคัญในการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา คือการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาสามัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือไม่มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาในบริเวณใกล้เคียง ได้เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษาที่เป็นการปูพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่อีกแนวทางหนึ่ง ดังนั้น การจัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษาเป็นหลัก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและมีพื้นฐานทางวิชาชีพตามที่หน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการของภาคเอกชนต้องการ

7. การได้รับวุฒิการศึกษาทั้งประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นปัจจัยหนึ่งของแรงจูงใจที่ทำให้มีนักเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการทวิศึกษาเพิ่มมากขึ้น แต่เพื่อให้การประเมินมาตรฐานวิชาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระบบทวิศึกษาและการประกันคุณภาพหลักสูตรเป็นไปโดยถูกต้องตามข้อเท็จจริง ตามเงื่อนไขที่ถูกกำหนดไว้ในหนังสือแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) คณะกรรมการภาครัฐร่วมเอกชนเพื่อพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (กรอ.อศ.) และกระทรวงศึกษาธิการจึงควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทวิศึกษา ระบุว่า “ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) หรือ ปวช. (ทวิศึกษา)” ไว้ในใบประกาศนียบัตรที่มอบให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อให้สามารถติดตามผลและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และการประกันคุณภาพหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการควรส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายให้มีผู้แทนจากภาคประชาชนและภาคประชาสังคมเข้าร่วมด้วย นอกเหนือจากการประเมินจากหน่วยงาน/สถานประกอบการและองค์กรภายนอก

8. สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา ควรนำผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ทดสอบ เพื่อวัดระดับความชำนาญในสาขาอาชีพให้เป็นไปตามระดับทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

9. กระทรวงศึกษาธิการควรนำบทเรียนที่ได้รับจากการจัดโครงการศึกษามัธยมศึกษาอาชีวศึกษาในอดีต เมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันมิให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันอีก

10. รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เนื่องจากปัจจุบันภาระค่าใช้จ่ายบางส่วน

เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดหายานพาหนะและค่าจ้างคนขับรถ ในการรับ – ส่งผู้เรียนจากสถานศึกษา สายสามัญไปยังสถาบันอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาอาชีวศึกษายังเป็นภาระของผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้งค่าตอบแทนครูอาชีวศึกษาที่มีภาระงานเพิ่มขึ้นในการสอนนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญ ที่เข้าร่วมโครงการ

11. รัฐบาลควรสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชนได้มีโอกาสร่วมในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษากับสถานศึกษาสายสามัญ โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายส่วนเกินให้แก่สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนแทนผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาครัฐที่เข้าร่วมจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา และเพื่อเป็นการขยายผลกระทบต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาของภาคเอกชนที่มีจำนวนนักศึกษาลดน้อยลง

12. การขยายผลการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ กระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยอาจจัดให้มีโครงการนำร่องในแต่ละพื้นที่ เพื่อประเมินผลโครงการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ แล้วจึงค่อยขยายผล โดยต้องคำนึงถึงความพร้อมและความเหมาะสมในการดำเนินการทั้งในส่วน of สถาน ที่ งบประมาณ ครู บุคลากร อาชีวศึกษา วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ รวมทั้งสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม และตัวชี้วัดที่สำคัญที่สุด คือ สภาวะการมีงานทำของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

13. รัฐบาลควรเร่งรัดให้กระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินในโครงการทวิศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสองสายปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

อารีรัตน์ ชูรวง (2558) วิจัยเรื่อง การประเมินการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีผลการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินบริบทของการจัดการศึกษามีความเหมาะสมมากที่สุด พบว่า การจัดการศึกษาเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสที่มีความประสงค์จะเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การจัดการศึกษาเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอาชีวศึกษาแก่นักเรียนด้อยโอกาสตามความถนัดและความความสนใจ และการจัดการศึกษาสามารถผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาชีพและเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการจัดการศึกษาสนับสนุนสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต้นสังกัด และการจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

2. การประเมินปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษา พบว่า ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านความพร้อมของครูผู้สอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต้นสังกัด 2) ด้านความพร้อมของครูผู้สอน พบว่า ครูสามารถเป็นที่ปรึกษาและดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งกาย วาจา ใจ 3) ด้านงบประมาณ พบว่า สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมภายในสถานศึกษา 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษามีสื่อ สื่อเทคโนโลยี เอกสาร หนังสือให้นักเรียนได้สืบค้นในแหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอ

3. การประเมินกระบวนการของการจัดการศึกษา พบว่า ด้านการจัดการศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการวางแผน และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษามีการรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกสิ้นภาคเรียน และรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนจบการศึกษาตามหลักสูตรนักเรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมองเห็นความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ตนเองเลือกปฏิบัติ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความภาคภูมิใจในอาชีพที่ตนเองเลือก

5. ปฏิบัติในส่วนของความพึงพอใจการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก พบว่า มีความพึงพอใจในเรื่องการจัดการศึกษาเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

อุดม ประชานันท์ (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการความรู้สู่การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ครูขาดการให้ความรู้ในการจัดการศึกษาทวิศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ขาดการเอาใจใส่ประสานงานกับ โรงเรียนในสังกัดที่ร่วมมือในการจัดการศึกษาทวิศึกษาให้แก่ นักเรียนทวิศึกษา ครูยังติดอยู่กับการจัดการศึกษาแบบเดิมที่เคยกระทำมา กับนักเรียนที่เรียนปกติ ไม่มีการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมากกว่าการคำนึงถึงทักษะวิชาชีพ ผลการสร้างและทดลองการใช้

รูปแบบการบริหารจัดการความรู้การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัยเป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “PAKE Model” นำไปดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนทวิศึกษา ปรากฏว่า รูปแบบที่จัดทำขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ สามารถนำไปพัฒนารูปแบบได้ โดยได้นำไปใช้กับ ครูผู้สอน ครูประจำห้องเรียน และนักเรียนทวิศึกษา มีการพัฒนาขึ้นอย่างสมบูรณ์ และผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาใช้รูปแบบการบริหารจัดการความรู้การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า ครูผู้สอน ครูประจำห้องเรียน และนักเรียนทวิศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ชูเกียรติ อุ่ณปัญญาและพนมพร จันทร์ปัญญา (2560) วิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษา ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการประชุม เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพความพร้อมของบุคลากร ส่วนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการกำหนดจุดมุ่งหมายที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมายนั้น อยู่ในระดับน้อย รวมถึงการบรรจุการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาไว้ในแผนการปฏิบัติการระยะสั้นและระยะยาวของสถานศึกษานั้น มีการบรรจุเพียงบางสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการองค์การ สถานศึกษาส่วนมากมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา พร้อมกับมีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบโครงการ แต่มีบางสถานศึกษาที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเทียบโอนผลการเรียน 3) ด้านการนำและการสั่งการ สถานศึกษาส่วนมากมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันสนับสนุนการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษา 4) ด้านการควบคุมติดตาม สถานศึกษามีระบบการนิเทศและการกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีการประชุมชี้แจงการนิเทศและการกำกับติดตาม แต่สถานศึกษาส่วนมากไม่ได้นำผลการนิเทศและกำกับติดตามมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และจากประเด็นปัญหาทั้ง 4 ด้านนั้น มาจาก 3 ปัจจัย คือ 1) บุคลากรของสถานศึกษามีจำนวนน้อย เมื่อมีการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนปกติ จึงทำให้ชั่วโมงสอนของครูมีมากกว่าเดิม ซึ่งสถานศึกษาจะทำการจ้างบุคลากรสายการสอนเพิ่ม ก็จะเป็นการเพิ่มงบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา 2) งบประมาณ สถานศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนจากต้นสังกัดตามจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา ในการทำความร่วมมือกันกับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาชั้นนั้น บางสถานศึกษาอยู่ไกล จึงทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากค่าเดินทางของบุคลากรที่ไปปฏิบัติหน้าที่ จึงส่งผลให้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่สมดุล

กับรายจ่ายของสถานศึกษา 3) วัสดุ ครุภัณฑ์ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาไม่มีครุภัณฑ์ที่จำเป็นใช้ประกอบการสอนในบางสาขาวิชาจึงทำให้กระบวนการเรียน การสอนไม่เป็นไปตามสมรรถนะรายวิชา ในส่วนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษามีครุภัณฑ์ที่ใช้ ในการเรียนการสอนจริง แต่ไม่สะดวกขนย้ายไปยังสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน จึงเกิดปัญหา กับสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล แนวทางที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา คือ การสนับสนุน งบประมาณจากต้นสังกัดให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาที่จัดการศึกษา แบบทวิศึกษา

วิบูลาส เจริญชัย (2556) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพ ของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคมตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า

1. การศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพ โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม มีการ ปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม ตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ พบวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) และปัจจัยเอื้อ (Enabler) พัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพ มี 2 ขั้นตอน 1) การวิเคราะห์ วิเคราะห์รูปแบบ การบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน ซึ่งจัดลำดับช่วงห่างของการบริหารหลักสูตรคู่ขนาน วิชาชีพ จากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริม สนับสนุน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ 2) ขั้นตอนบูรณาการ เป็นการประชุมแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครู โดยนำวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) และปัจจัยเอื้อ (Enabler) มาใช้ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหาร หลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม

3. การนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม ตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ นำรูปแบบที่พัฒนาแล้วไปใช้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม ตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม

สนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับระดับมาก

จงจิตต์ ฤทธิรงค์และรีนา ต๊ะดี (2558) ศึกษาค้นคว้า เรื่อง ข้อท้าทายในการผลิตแรงงานฝีมือไทย เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ความต้องการแรงงานฝีมือในอุตสาหกรรมที่สำคัญสามประเภท คือ อุตสาหกรรมยานยนต์ การผลิตอาหารและการท่องเที่ยว ยังมีมาก และส่วนมากเป็นแรงงานที่อยู่ในระดับปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะที่เฉพาะเจาะจงกับลักษณะงาน กลุ่ม ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นกลุ่มที่อุตสาหกรรมมีความต้องการเป็นอย่างมาก เพราะบุคลากรกลุ่มนี้มีประสบการณ์จากการฝึกงานและมีทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานการผลิตบุคลากรในสถาบันอาชีวศึกษาประกอบด้วยความร่วมมือภาคเอกชนที่รับนักเรียนเข้าฝึกงาน สามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและมีทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม การผลิตแรงงานฝีมือยังไม่เพียงพอและมีแนวโน้มว่าจะขาดแคลน อันเนื่องมาจากค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับปริญญาบัตรมากกว่าความสามารถและทักษะในการทำงาน ดังสะท้อนออกมาเป็นอัตราค่าจ้างที่แปรผันตามระดับวุฒิการศึกษา ผู้ที่ถือใบปริญญาบัตรมาสมัครงานจะได้รับค่าจ้างมากกว่าผู้ที่ถือใบประกาศนียบัตรวิชาชีพ แม้ว่าผู้ที่ถือใบปริญญาบัตรจะมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้งานทำสูงกว่า เพราะจำนวนตำแหน่งงานที่รับน้อยกว่า แต่มีคนที่มียุติญาจำนวนมากการแข่งขันจึงสูงกว่า และหากบัณฑิตที่เพิ่งจบการศึกษาไม่สมัครใจทำงานที่ต่ำกว่าระดับ (Underemployment) ก็อาจจะอยู่ในภาวะว่างงานได้ ด้วย ‘ค่านิยมปริญญา’ จึงเสี่ยงไม่ได้ที่นักเรียนที่จบจากอาชีวศึกษาส่วนมากจะศึกษาต่อ เพื่อให้ได้ปริญญามาครอบครอง (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557) แม้จะรู้ว่าในการทำงานจริงทักษะจะจำเป็นต่อการทำงาน สถานการณ์แรงงานไทยจึงอยู่ในขั้นที่การผลิตแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมทั้งในด้านปริมาณและคุณลักษณะเฉพาะของการทำงาน (Job Mismatch) การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าเรียนในสถาบันอาชีวศึกษาในหลักสูตรทวิภาคี โดยให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนในหลักสูตรดังกล่าว เพื่อเพิ่มแรงจูงใจสำหรับนักเรียนที่มีข้อจำกัดด้านการเงิน รวมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการทำงานสายอาชีพอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจและร่วมตัดสินใจเลือกอนาคตของบุตรหลานบนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นจริง โครงการส่งเสริมการเรียนสายอาชีพด้วยการสนับสนุนทุนการศึกษาเช่นนี้จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้นและตรงกับเป้าหมายในการพัฒนาแรงงานของประเทศอีกด้วย อัตราค่าจ้างแบบทางเลือกโดยพิจารณาทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานและเป็นอิสระจากวุฒิการศึกษาจะช่วยลดจำนวนผู้จบการศึกษาระดับปริญญาแต่ขาดทักษะและประสบการณ์

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) คือ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนในสายวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาครบตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองวุฒิการศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพร้อมกันเป็นลักษณะการจัดการศึกษารูปแบบคู่ขนาน เป็นความร่วมมือการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานประกอบการต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกัน การเทียบโอนหน่วยกิต รวมทั้งการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยหลักการสำคัญในการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาสายสามัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือไม่มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาในบริเวณใกล้เคียง ได้เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษาที่เป็นการปูพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพในสาขาอาชีพต่าง ๆ

วงศ์จันทร์ แก้วศรีนวล (2557) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ผลการพัฒนาคู่มือ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 ตอน ดังนี้ บทนำ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ แนวคิดการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา การจัดการองค์การและการกำหนดบทบาทหน้าที่ และกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และผลการประเมินการนำคู่มือการบริหารงานวิชาการไปใช้ พบว่า มีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

สาระ ปัทมพงศา (2551) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดกาญจนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า คุณภาพของคู่มือการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดกาญจนารามจากการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญ มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทั้งด้านเนื้อหา ภาษา และการนำไปใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

จิรัชชาติ แก้วประดิษฐ์ (2550) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนพิรามอุทิศ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ตามการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูโรงเรียนพิรามอุทิศ มีความคิดเห็นด้านแนวทางการจัดทำแผนการพัฒนาคู่มือการศึกษา แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านแนวทางการดำเนินการพัฒนาคู่มือการศึกษา และด้านแนวทางการจัดการคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

นันทวุฒิ เหลี่ยมอุไร (2551) ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาคู่มือส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอโพธิ์ประทับช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า การจัดทำร่างคู่มือ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านเนื้อหา และด้านประโยชน์การนำไปใช้ตามลำดับ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สุกิจ ทวีศักดิ์ (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ : การวิจัยแบบผสมวิธี จากการศึกษาการพัฒนาคู่มือ มีสาระสำคัญ 2 ส่วน คือ บทนำ และกระบวนการดำเนินการ โดยการตรวจสอบคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ พบว่า ความเหมาะสมของคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 96.53 และการนำไปปรับใช้ของคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 98.61 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ จึงสรุปได้ว่า คู่มือที่พัฒนาขึ้นมามีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ ทำให้ผู้ใช้สามารถนำไปใช้เสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจได้

ปัญญา นูทอง (2557) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับครูผู้สอน โรงเรียนเซนต์โยเซฟเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาคู่มือของครูผู้สอนมีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การพัฒนาคู่มือ ประกอบไปด้วย 4 ตอน คือ การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน โดยผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านเนื้อหา ภาษาและการนำไปใช้ ผลการทดสอบหลังการใช้คู่มือสูงกว่าก่อนใช้คู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กมลพรรณ แก้วแดง (2556) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูผู้สอน โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ พบว่า ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของคู่มือมีความสอดคล้องเหมาะสมด้าน โครงสร้าง องค์ประกอบ เนื้อหาสาระ กิจกรรมของคู่มือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และด้านเนื้อหาตามคู่มือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

มะลิวัน สมศรี (2558) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า การสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา ประกอบด้วยวิธีทัศน์ หลักการวัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการของคู่มือพัฒนา การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ

โปรแกรม โดยกระบวนการของกลุ่มพัฒนา พบว่า กลุ่มพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

พัชรา จินาพันธุ์, อรวรรณ ชัยทวิชานันท์ (2551) ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาคู่มือ แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม ด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านรูปเล่มและด้าน ประโยชน์การนำไปใช้

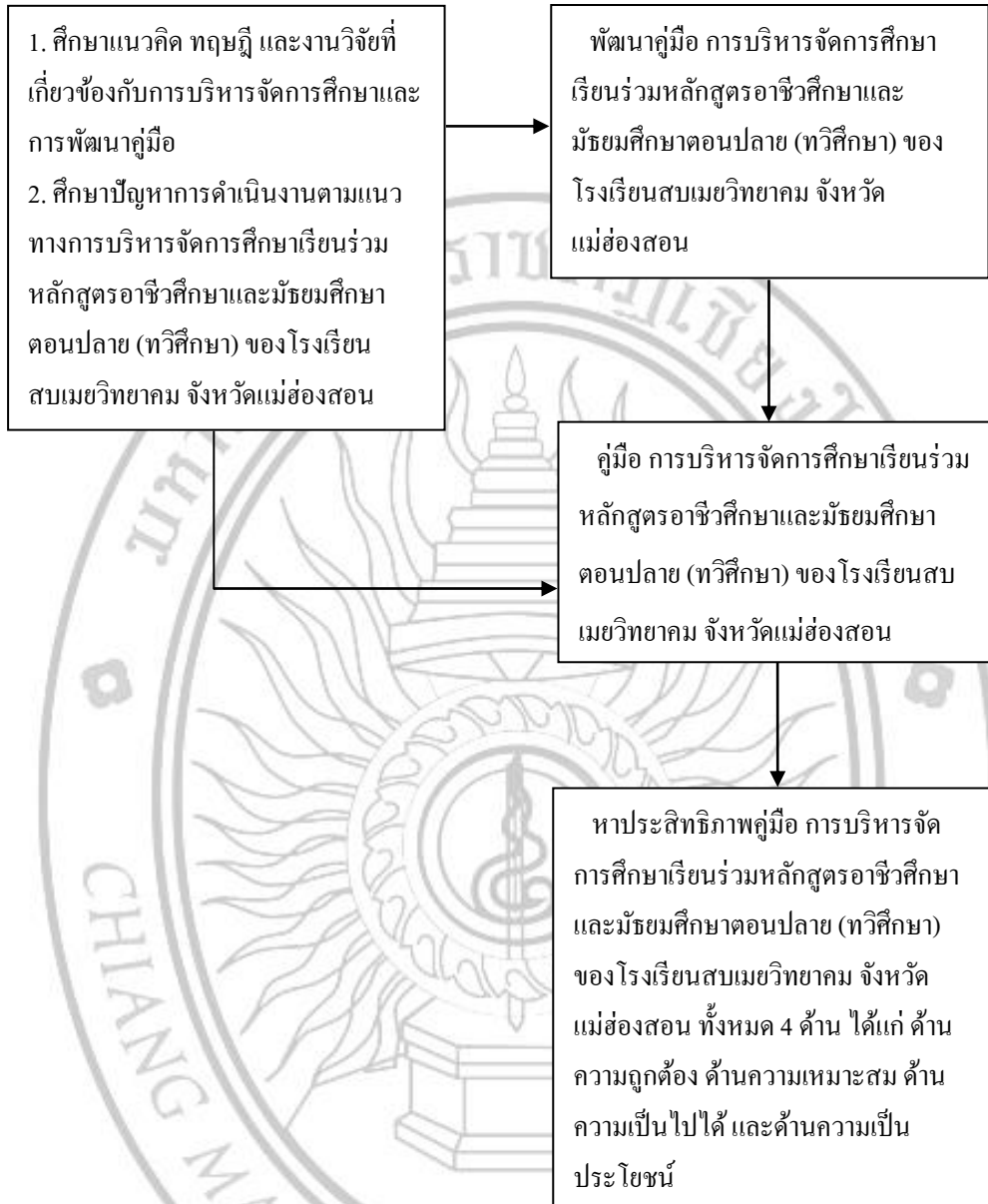
วลัยวัลลภ์ พุ่มพิงพุท (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย รังสิต ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานสำหรับครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ได้แก่ หลักการ เป้าหมาย ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม โครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องและการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตอนที่ 2 ระบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตอนที่ 4 แบบประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือในการนำคู่มือ ไปใช้จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอน มีความเห็นว่า โดยรวมคู่มือนี้เหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

นพเชษฐ ลีศิริขยกุลชัยและชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2557) วิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการ จัดกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปราณบุรี สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผลการ ประเมินการใช้คู่มือครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับคุณภาพดีครูที่ปรึกษามีความสามารถในการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับคุณภาพดี ครูที่ปรึกษา มีความเห็นว่า คู่มือมีความเหมาะสม ด้านองค์ประกอบคู่มือ มีคำชี้แจง วิธีการใช้คู่มือชัดเจน ด้านเนื้อหา มีเนื้อหาครอบคลุมมีภาพประกอบ ทำให้คู่มือมีความน่าสนใจ ด้านกิจกรรม สามารถนำไปปฏิบัติ ใช้งานได้จริง ด้านการวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้วัดผล ผู้เรียนได้จริง และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาคู่มือ การบริหารการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวเมยวิทยาคม ให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรมีองค์ประกอบของกลุ่มครบถ้วน เนื้อหาสาระถูกต้อง การจัดลำดับข้อมูลนำเสนอเป็นขั้นตอน เข้าใจง่าย มีคำชี้แจง วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เมื่อผู้อ่านได้ศึกษาแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้ รูปแบบ มีความเหมาะสมและทนต่อการใช้งาน ภาษาที่ใช้เหมาะสมเข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ ตลอดจน มีเอกสารอ้างอิง เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. ขั้นตอนการดำเนินการ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
5. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสพเมยวิทยาคมและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอนประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 7 คน ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จำนวน 2 คน รวม 13 คน

2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของกลุ่มมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังวาลย์วิทยา โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของโรงเรียนสังวาลย์วิทยา โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 8 คน

ขั้นตอนการดำเนินการ

การพัฒนาเครื่องมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อ การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร

1.2 ผู้วิจัยศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาและหาแนวทางแก้ไขจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการนำไปใช้ในสถานศึกษา ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ และรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากลุ่มมือการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากคู่มือแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผลการประชุมเชิงปฏิบัติการในขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและออกแบบการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. คำชี้แจงในการใช้คู่มือ
2. วัตถุประสงค์ของคู่มือ
3. เนื้อหาสาระของการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

- การวิเคราะห์สาขาวิชา
- การสมัครเข้าเป็นนักเรียน
- การเป็นนักเรียน

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

- การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา
- การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม
- การวัดผลประเมินผล
- การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการนิเทศ
- การโอนผลการเรียน
- การสำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน

- การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา
- การออกแบบการจัดการเรียนรู้
- การจัดหาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้
- การบริการรับส่งนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพของคู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน นำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ผู้วิจัยออกแบบ ประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบการหาประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นตอนนี้ จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นฉบับที่สมบูรณ์ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำคู่มือที่ได้รับข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ทุกส่วน ทั้ง โครงสร้าง รูปแบบ ภาษา เนื้อหา และการนำไปใช้ แล้วจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นฉบับที่สมบูรณ์ที่สามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาได้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) คู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ 3) แบบการหาประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ โดยนำผลการศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อ การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร มากำหนดเป็นวาระการประชุม เพื่อพิจารณาหาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไปของเนื้อหาสาระการประชุม

2. คู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยศึกษาผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้วกำหนดองค์ประกอบและออกแบบการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากการนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสม และความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะศึกษา เพื่อนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

3. หาประสิทธิภาพของการพัฒนาคู่มือทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวิธีการ ดังนี้

4. สร้างแบบการหาประสิทธิภาพของคู่มือทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

5. นำแบบการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคู่มือทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา การใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไปของแบบ การหาประสิทธิภาพ

ของการพัฒนาคู่มือทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

6. จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและจัดพิมพ์แบบการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคู่มือทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปแบบอุปนัยโดยลักษณะประมวลผลการหาข้อตกลงร่วมกันในการประชุม

2. แบบการหาประสิทธิภาพของกลุ่มการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) เป็นรายชื่อ และนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การแปลผล 5 ระดับ เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล Best (กนกวรรณ กาญจนวงศ์, 2558) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบการหาประสิทธิภาพของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อ การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและ

ประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จากปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยมีการเชิญและกำหนดวันเวลากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลไว้ล่วงหน้า จัดทำระเบียบวาระการประชุมเชิงปฏิบัติการและดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ ห้องประชุมอาคาร 1 โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 13 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการจัดทำคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยผู้ให้ข้อมูลนั้นประกอบไปด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน 3) หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จำนวน 1 คน 4) ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จำนวน 7 คน 5) ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีวศึกษาแม่สะเรียง จำนวน 1 คน 6) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 13 คน จากนั้นดำเนินการตามวาระการประชุม และผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมยังไม่มี การสำรวจสถานประกอบการข้อมูลพื้นฐานความจำเป็นและความต้องการของชุมชนมากนัก ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอบถามความต้องการจากนักเรียนในสถานศึกษา และความพร้อมด้านการสอนของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาแม่สะเรียง จากนั้นสรุปเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้มาซึ่งการอนุมัติเปิดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่สนใจ โดยสถานศึกษาจะพิจารณาความพร้อมของสถานศึกษาเป็นหลักสำคัญ

2. ด้านการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา หลังจากการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา และสาขางานเป็นที่เหมาะสม แล้วคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับวิทยาลัยการอาชีวศึกษาแม่สะเรียง มีการนำโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาบูรณาการเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดให้มีความเหมาะสมตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนรู้ทั้งสองสถานศึกษา โดยจัดให้มีการเรียนหมวดวิชาทักษะชีวิตใน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม และเรียนหมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ในวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงตามหลักสูตรบูรณาการของสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น แต่สถานศึกษา ยังขาดความพร้อมทางด้านห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐาน ตามที่สาขาวิชากำหนด เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ พร้อมทั้งครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความ เข้าใจการสอนตาม โครงการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา)

4. ด้านการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละ ภาคเรียน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ได้ดำเนินการส่งผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานแต่ละรายวิชาให้กับ วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการเทียบและ โอนผลการเรียน โดยวิทยาลัยการอาชีพ แม่สะเรียงจะจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพให้ครบตาม โครงสร้างหลักสูตร ตามเงื่อนไขของการตัดสินผลการเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

5. ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ได้เน้นการเน้นการประเมินสภาพ จริงโดยให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

6. ด้านการโอนผลการเรียน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมและวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง มีการนำหลักสูตรบูรณาการรายวิชามาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาทักษะชีวิต ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2551 เพื่อให้จุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน จากนั้น โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหมวดรายวิชาพื้นฐาน ตามหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งหมด 41 หน่วยกิต ส่วนหมวดรายวิชาทักษะวิชาชีพให้วิทยาลัยการอาชีพดำเนินการจัดการเรียนการสอนอีก ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละภาคเรียน สถานศึกษาจะส่งผล การเรียนรายวิชาพื้นฐานแต่ละรายวิชาให้กับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการวางแผน ดำเนินการเทียบและโอนผลการเรียน

7. ด้านการสำเร็จการศึกษา โรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้ดำเนินการตัดสินผลการเรียน ตามเกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกณฑ์การจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องได้ค่าระดับคะแนน

เฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ พร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน

8. ด้านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ นักเรียนที่เรียนหลักสูตรการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม เมื่อนักเรียนลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว ต้องได้รับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพจากคณะกรรมการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ โดยวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดทำแบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อประเมินและปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพให้ครบถ้วน

9. ด้านการประกันคุณภาพหลักสูตร โรงเรียนสบเมยวิทยาคมดำเนินการประเมินหลักสูตรการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคมเป็นประจำทุกปีการศึกษา โดยมีการนำข้อมูลไปพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและมาตรฐานอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน รวมทั้งศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จากปีการศึกษาที่ผ่านมา รวบรวมข้อมูล และเสนอแนะหาแนวทางแก้ไขของการดำเนินงานจากผู้ให้ข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดองค์ประกอบและจัดทำคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการสร้างคู่มือได้ดังนี้ องค์ประกอบของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีดังนี้

คำนำ เป็นการอธิบายที่มาและแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้กับผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามนโยบาย สารบัญ เป็นส่วนที่ชี้แจงถึงเรื่อง เนื้อหา ของคู่มือ

คำแนะนำการใช้คู่มือ เป็นส่วนที่ให้ครูผู้สอนและนักเรียนที่เรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ได้ศึกษาวิธีการใช้คู่มือ และนำไปปฏิบัติ

บทนำ เป็นส่วนที่อธิบายถึงความเป็นมาในการจัดทำคู่มือ ความมุ่งหมาย ความสำคัญและ ประโยชน์ของคู่มือ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล ที่ชี้แจงการดำเนินการเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม เพื่อเป็นข้อมูลให้กับ ครูผู้สอนและนักเรียน และ 2) วัตถุประสงค์ เป็นการชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจและ สามารถจัดการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้

ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพใน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ประกอบด้วย

1.1 การวิเคราะห์สาขาวิชา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน จะต้องวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน เพื่อกำหนดสาขาวิชาที่จะเปิดสอน เพื่อให้สอดคล้อง กับตลาดแรงงานที่ต้องการ

1.2 การสมัครเข้าเป็นนักเรียน เป็นการกำหนดคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556

1.3 การเป็นนักเรียน เป็นขั้นตอนในการกำหนดผู้เข้าเรียนขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาตามวันและเวลาที่สถานศึกษากำหนด โดยชำระ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษากำหนด

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการบูรณาการ ระหว่างคณะกรรมการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำร่วมกันการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อใช้ในสถานศึกษา

2.2 การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม เป็นการเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจจากรายวิชาที่กำหนด หรือเลือกเรียนจากรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทุกประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน

2.3 การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการนิเทศ เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยมีขั้นตอนการนิเทศติดตามผลในแต่ละขั้นตอน

2.4 การวัดผลประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลควรมีการประเมินตามสภาพจริง โดยอิงตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

2.5 การโอนผลการเรียน เป็นการจัดโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จะต้องนำรายวิชาในหมวดทักษะวิชาชีพไปจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีความพร้อมทั้งทางด้านครู บุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการประจำสาขาวิชา แล้วโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาเพิ่มเติม หรือรายวิชาเลือกต่อไป

2.6 การสำเร็จการศึกษา เป็นการสำเร็จการศึกษา โดยจะต้องตัดลินผลการเรียนตามเกณฑ์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2556 คือ ประเมินผ่านทุกรายวิชาครบตามที่กำหนดหลักสูตร หน่วยกิตสะสมครบถ้วน ค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ เข้าร่วมกิจกรรมครบแต่ละภาคเรียน

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา เป็นการทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาจัดเตรียมทรัพยากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษา ประกอบไปด้วยความพร้อมทางด้านบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

3.2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดหาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด

3.3 การบริการด้านต่าง ๆ สำหรับนักเรียน มีการบริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียนที่เรียน โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) (ดังรายละเอียดในภาคผนวก จ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบการหาประสิทธิภาพของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการ ศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมย วิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยขอนำเสนอ โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดังตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการหาประสิทธิภาพของการพัฒนา กลุ่มการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวม

ที่	ด้าน	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
1.	ความถูกต้อง	4.85	0.10	มากที่สุด
2.	ความเหมาะสม	4.87	0.10	มากที่สุด
3.	ความเป็นไปได้	4.87	0.21	มากที่สุด
4.	ความเป็นประโยชน์	4.84	0.18	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.86	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการ ศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมย วิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) 1. ส่วนด้านที่มีระดับ สูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.87$) 2. รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.87$) 3. ลำดับต่อมา คือ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.850.10$) และ 4. ด้านที่มีระดับน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.84$)

ตารางที่ 4.2 ระดับความถูกต้องของกลุ่มมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	ด้านความถูกต้อง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
1.	ความเป็นมาของกลุ่มมือนี้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	หลักการและเหตุผลของกลุ่มมือนี้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	วัตถุประสงค์ของกลุ่มมือนี้มีความชัดเจน	4.88	0.35	มากที่สุด
4.	แนวทางการดำเนินงานแต่ละตอนของกลุ่มมือนี้มีความเหมาะสมตามขั้นตอนการระบวนการ	4.50	0.53	มากที่สุด
5.	ข้อมูลแต่ละตอนของกลุ่มมือนี้ครอบคลุมเนื้อหา และการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่มีความชัดเจน	4.88	0.35	มากที่สุด
6.	เนื้อหาของกลุ่มมือนี้เข้าใจง่าย มีความชัดเจนง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	4.88	0.35	มากที่สุด
ภาพรวม		4.85	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ด้านความถูกต้องของกลุ่มมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) ส่วนประเด็นที่มีระดับสูงสุด คือ ความเป็นมาของกลุ่มมือนี้มีความชัดเจน และหลักการและเหตุผลของกลุ่มมือนี้มีความชัดเจน ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของกลุ่มมือนี้มีความชัดเจน ข้อมูลแต่ละตอนของกลุ่มมือนี้ครอบคลุมเนื้อหา และการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่มีความชัดเจน และเนื้อหาของกลุ่มมือนี้เข้าใจง่าย มีความชัดเจนง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.88$) และประเด็นที่มีระดับน้อยที่สุด คือ แนวทางการดำเนินงานแต่ละตอนของกลุ่มมือนี้มีความเหมาะสมตามขั้นตอนการระบวนการ ($\bar{X} = 4.50$)

ตารางที่ 4.3 ระดับความเหมาะสมของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	ด้านความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
1.	คู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ ในการดำเนินงานในสถานศึกษา	4.75	0.46	มากที่สุด
2.	คู่มือนี้มีความสอดคล้องกับนโยบาย ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.63	0.51	มากที่สุด
3.	คู่มือนี้มีองค์ประกอบของรูปแบบชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.	ภารกิจและขอบข่ายงานตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	รูปเล่มของคู่มือนี้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวม		4.87	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ด้านความเหมาะสมของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) ส่วนประเด็นที่มีระดับสูงสุด คือ คู่มือนี้มีองค์ประกอบของรูปแบบชัดเจน ภารกิจและขอบข่ายงานตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ และรูปเล่มของคู่มือนี้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ คู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการดำเนินงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.75$) และประเด็นที่มีระดับน้อยที่สุด คือ คู่มือนี้มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.63$)

ตารางที่ 4.4 ระดับความเป็นไปได้ของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	ด้านความเป็นไปได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
1.	คู่มือนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.75	0.46	มากที่สุด
2.	คู่มือนี้สามารถยอมรับได้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะนำคู่มือนี้ไปใช้เป็นแบบอย่าง	4.88	0.35	มากที่สุด
4.	คู่มือนี้เป็นไปได้อันจะใช้เป็นแนวปฏิบัติให้สามารถ ทำงานได้ตามขั้นตอน และมีประสิทธิภาพ	4.88	0.35	มากที่สุด
5.	คู่มือนี้มีความเป็นไปได้ที่สถานศึกษาจะนำไปใช้ อย่างเหมาะสม เป็นระบบ ระเบียบเรียบร้อย	4.88	0.35	มากที่สุด
ภาพรวม		4.87	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ด้านความเป็นไปได้ของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) ส่วนประเด็นที่มีระดับสูงสุด คือ คู่มือนี้สามารถยอมรับได้ ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมา คือ มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำคู่มือนี้ไปใช้เป็นแบบอย่าง คู่มือนี้เป็นไปได้อันจะใช้เป็นแนวปฏิบัติให้สามารถทำงานได้ตามขั้นตอน และมีประสิทธิภาพ และคู่มือนี้มีความเป็นไปได้ที่สถานศึกษาจะนำไปใช้อย่างเหมาะสม เป็นระบบ ระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.88$) และประเด็นที่มีระดับน้อยที่สุด คือ คู่มือนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ($\bar{X} = 4.75$)

ตารางที่ 4.5 ระดับความเป็นประโยชน์ของกลุ่มมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	ด้านความเป็นประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
1.	การดำเนินงานตามคู่มือนี้มีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม	4.88	0.35	มากที่สุด
2.	การนำคู่มือนี้ไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการพัฒนาหลักสูตรและคุณภาพการศึกษา	4.75	0.46	มากที่สุด
3.	การดำเนินการตามคู่มือนี้มีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการตามคู่มือแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้กับผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม	4.88	0.35	มากที่สุด
4.	ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามคู่มือนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.88	0.35	มากที่สุด
ภาพรวม		4.84	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ของกลุ่มมือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) ส่วนประเด็นที่มีระดับสูงสุด คือ การดำเนินงานตามคู่มือนี้จะมีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม การดำเนินการตามคู่มือนี้มี

ความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการตามคู่มือแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้กับผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม และข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามคู่มือจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ($\bar{X} = 4.88$) และประเด็นที่มีระดับน้อยที่สุด คือ การนำคู่มือไปใช้ จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการพัฒนาหลักสูตรและคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.75$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า

1. ควรมีการนำคู่มือไปทดสอบหรือทดลองใช้ปฏิบัติโดยให้นักเรียน และผู้ปกครองศึกษารายละเอียดของคู่มือ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์คู่มือผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียนให้แก่ผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรับปรุงคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ควรมีการนำคู่มือไปทดสอบหรือทดลองใช้ปฏิบัติโดยให้นักเรียนและผู้ปกครองศึกษารายละเอียดของคู่มือ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์คู่มือผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียนให้แก่ผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อ จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปให้นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อศึกษารายละเอียด เมื่อได้รับข้อเสนอแนะแล้วจึงนำมาแก้ไข ปรับปรุงอีกครั้ง จากนั้นผู้วิจัยจึงนำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอนไปประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียนให้แก่ผู้ที่สนใจได้ศึกษาต่อไป

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และเพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน พบว่า ยังไม่มีการสำรวจสถานประกอบการข้อมูลพื้นฐานความจำเป็นและความต้องการของชุมชนมากนัก 2) ด้านการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีการนำโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาบูรณาการเป็นหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ยังขาดความพร้อมทางด้านห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด อีกทั้งครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการสอน 4) ด้านการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา พบว่า หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละภาคเรียน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ได้ดำเนินการส่งผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานแต่ละรายวิชาให้กับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการเทียบและโอนผลการเรียน 5) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า เน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 6) ด้านการโอนผลการเรียน พบว่า หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละภาคเรียน สถานศึกษาจะส่งผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานแต่ละรายวิชาให้กับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการ

วางแผนดำเนินการเทียบและโอนผลการเรียน 7) ด้านการสำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษา ต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ พร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน 8) ด้านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ พบว่า เมื่อนักเรียนลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว ต้องได้รับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพจากคณะกรรมการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ โดยวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และ 9) ด้านการประกันคุณภาพหลักสูตร พบว่า ได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรเป็นประจำทุกปีการศึกษา โดยมีการนำข้อมูลไปพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและมาตรฐานอาชีพ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ได้คู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นคู่มือที่ได้จาก การศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน รวมทั้งผู้วิจัยยังได้ศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาและรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอ แนวหาแนวทางแก้ไขของการดำเนินงานจากผู้ให้ข้อมูล ในการประชุมเชิงปฏิบัติการขั้นตอนที่ 1

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบการหาประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) ส่วนด้านที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.87$) ลำดับต่อมา คือ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.85$) และด้านที่มีระดับน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.84$)

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า โรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลายจัดให้มีการประชุมขอความร่วมมือระหว่าง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน จัดทำหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเปิดห้องเรียน จำนวน 1 ห้อง เปิดการสอนรายวิชา หมวดทักษะวิชาชีพประเภทวิชาสาขาช่างยนต์และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิการศึกษา 2 วุฒิ คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ควบคู่กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และจากการดำเนินงานดังกล่าวปัญหาที่พบก็คือ กระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาสายสามัญที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือไม่มี สถานศึกษาอาชีวศึกษาในบริเวณใกล้เคียง ได้เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษาที่เป็นพื้นฐาน เพื่อการ ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพต่าง ๆ ทั้งนี้ โรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้เข้าร่วมโครงการทวิศึกษาและ สอนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน 2 รุ่น ทำให้ครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการสอน อีกทั้งยังขาดการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการสอนเฉพาะทางตามโครงการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) รวมทั้งยังขาดความพร้อม ทางด้านห้องปฏิบัติการ ฝาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามที่สาขาวิชา กำหนด ที่เป็นเช่นนี้เพราะงบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากรัฐบาลยังขาดการสนับสนุนงบประมาณ เพิ่มเติมให้แก่สถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษา เนื่องจากปัจจุบันภาระ ค่าใช้จ่ายบางส่วน เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดหายานพาหนะรับ – ส่งนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญ ไปยังสถาบันอาชีวศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา ยังเป็นภาระของผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้ง ค่าตอบแทนครูผู้สอนที่มีภาระงานเพิ่มขึ้นในการสอนนักเรียนจากสถานศึกษาสายสามัญที่เข้าร่วม เพราะการจัดการศึกษารูปแบบทวิศึกษาเป็นมิติใหม่ของการจัดการศึกษา ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการ เรียนในพื้นที่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน และ ผู้สำเร็จการศึกษามีโอกาสหางานทำได้มากขึ้นในภูมิลำเนาของตน ดังนั้น ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิรูปด้านการศึกษา สถานศึกษาจึงควรวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สถานศึกษาตั้งอยู่ว่ามีศักยภาพที่จะสร้างงาน สาขาวิชาได้บ้าง และจะทำให้เกิดการจ้างงานจำนวนเท่าใด หลังจากนั้นจึงกำหนดแผนการผลิต

กำลังคนให้ตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อุดม ประชานันท์ (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมีชัยศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย พบว่า ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการความรู้สู่การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมีชัยศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย ครูขาดการให้ความรู้ในการจัดการศึกษาทวิศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ขาดการเอาใจใส่ประสานงานกับโรงเรียนในสังกัด ที่ร่วมมือในการจัดการศึกษาทวิศึกษาให้แก่ นักเรียนทวิศึกษา ครูยังคิดอยู่กับการจัดการศึกษาแบบเดิมที่เคยกระทำมา กับนักเรียนที่เรียนปกติ ไม่มีการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมากกว่าการคำนึงถึงทักษะวิชาชีพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชูเกียรติ อุณปัญญา และพนมพร จันทรปัญญา (2560) วิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากประเด็นปัญหาทั้ง 4 ด้านพบว่ามาจาก 3 ปัจจัย คือ

- 1) บุคลากรของสถานศึกษามีจำนวนน้อย เมื่อมีการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนปกติ จึงทำให้ชั่วโมงสอนของครูมีมากกว่าเดิม ซึ่งสถานศึกษาจะจ้างบุคลากรสายการสอนเพิ่มก็จะเป็นการเพิ่มงบประมาณรายจ่ายของสถานศึกษา
- 2) งบประมาณ สถานศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนจากต้นสังกัดตามจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา ในการทำความร่วมมือกันกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา นั้น บางสถานศึกษาอยู่ไกล ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากค่าเดินทางของบุคลากรที่ไปปฏิบัติหน้าที่ ส่งผลให้งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับรายจ่ายของสถานศึกษา และ
- 3) วัสดุ ครุภัณฑ์ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาไม่มีครุภัณฑ์ที่จำเป็นใช้ประกอบการสอนในบางสาขาวิชาจึงทำให้กระบวนการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามสมรรถนะรายวิชา ในส่วนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษามีครุภัณฑ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนจริงแต่ไม่สะดวกขนย้ายไปยังสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน จึงเกิดปัญหา กับสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล และยังสอดคล้องกับ วงศ์จันทร์ แก้วสีนวน (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศราษฏร์ธานี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครู และผู้เรียน ยังไม่เหมาะสม มีปริมาณไม่เพียงพอและหลากหลาย นอกจากนี้สื่อและอุปกรณ์ที่มียังไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสอดคล้องกับการวิจัยของ สาระ ปัทมพงศา (2551) ที่ศึกษาการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนวัดกาญจนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศราษฏร์ธานี

เขต 1 พบว่า ด้านปัญหา โรงเรียนขาดสื่อในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละประเภท และครูผู้สอนขาดความรู้ในการใช้สื่อ

2. จากผลการพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากยังมีแนวทางการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการที่ไม่ชัดเจนจึงต้องมีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีความชัดเจน ซึ่งแจ้งผู้บริหารให้เข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษาทวิศึกษา และพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการดำเนินงานให้มีความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และหลักเกณฑ์การจัดการศึกษา ผู้จัดทำจึงมีการพัฒนาคู่มือ เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีหลักการและเจตนารมณ์ของการพัฒนาหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ มีรายละเอียดการจัดการศึกษา การเทียบโอนและการวัดผลประเมินผลที่มีข้อปลีกย่อยมาอธิบายผล เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนสบเมยวิทยาคมทำความเข้าใจ เพื่อเป็นข้อมูลในการแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ได้สำเร็จ แต่เป็นภารกิจใหม่ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคมที่เพิ่งจะดำเนินการเป็นปีแรก และในภาคเรียนต่อไป มีเป้าหมายที่จะขยายโครงการ ดังนั้น ผู้วิจัยได้พัฒนาจากประสบการณ์ให้เป็นขั้นตอนการบริหารจัดการรวมทั้งมาจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้ที่มีส่วนในการดำเนินงาน รวมทั้งผู้วิจัยยังได้ศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาและได้รวบรวมข้อมูล และการนำเสนอ แนะนำแนวทางแก้ไขของการดำเนินงานจากผู้ให้ข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดองค์ประกอบและจัดทำคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตลอดจนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คู่มือเป็นหนังสือหรือเอกสารที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยตนเอง ได้อย่างเหมาะสมหรือเป็นหนังสือหรือเอกสารที่ใช้ประกอบควบคู่เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน คือ ครูผู้สอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือแม้กระทั่งนักเรียนที่สนใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะศึกษาการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยศึกษาแล้ว พบว่า คู่มือประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ คำนำ สารบัญคำแนะนำการใช้คู่มือ บทนำ ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการ ศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตอนที่ 2 แนวทางการจัด

โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม และตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกวรรณ ศิรินิมิตรกุล (2553) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของกลุ่มือว่า ควรประกอบด้วยรายละเอียดที่สำคัญ คือ คำชี้แจงการใช้คู่มือ เนื้อหาสาระ การเตรียมการ กระบวนการ วิธีการ กิจกรรม การวัดและประเมินผล ความรู้เสริม ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนแหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของกลุ่มือควรประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1 บทนำ เป็นส่วนที่อธิบายถึงความเป็นมาในการจัดทำคู่มือ ความมุ่งหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของกลุ่มือ ส่วนที่ 2 คำชี้แจงการใช้คู่มือ เป็นส่วนเกี่ยวกับวิธีการใช้คู่มือ ส่วนที่ 3 ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาของคู่มือ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ แสงรุณี มีพร (2552) ที่กล่าวถึงคู่มือว่า ควรประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้คู่มือ คำชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการที่จำเป็นต่าง ๆ เนื้อหาสาระ และกระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการ ความรู้เสริม หรือแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยผู้อ่านในการฝึกฝน ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิง

3. จากผลการวิเคราะห์ตรวจสอบการหาประสิทธิภาพของกลุ่มือ การบริหารจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากการตอบแบบการหาประสิทธิภาพของกลุ่มือจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านความ ถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีข้อคิดเห็น สรุปได้ดังนี้ คือ เนื่องจากคู่มือถูกปรับมาจากคู่มือการ บริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ กระทรวงศึกษาธิการ และมีการปรับให้สอดคล้องกับประสบการณ์และผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากผู้ที่มีส่วนในการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบการ หาประสิทธิภาพของกลุ่มือนี้จึงมีวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้มี องค์ประกอบที่ดีของกลุ่มือครบถ้วน เนื้อหาเข้าใจง่ายเนื่องจากต้องนำคู่มือไปใช้กับ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในรูปแบบ (ทวิศึกษา) ดังนั้น จึงต้องมีเนื้อหา สาระที่เหมาะสมครอบคลุม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งยังสามารถชี้แจง ทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของครูผู้สอน นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อย่างชัดเจน สำหรับเครื่องมือและแบบฟอร์ม มีการจัดทำรายละเอียดเป็นขั้นตอนเหมาะแก่การ นำไปใช้งาน และการดำเนินงานตามคู่มือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการตามบริบทใน สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้ โดยคู่มือนี้ยังคง

กับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ให้สถานศึกษาเร่งประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ให้นักเรียนหันมาสนใจเรียนทางด้านอาชีพ ซึ่งมีตลาดรองรับอย่างแน่นอนให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วินุลาศ เจริญชัย (2556) ที่ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร หลักสูตรคู่มานานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคมตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า การศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรคู่มานานวิชาชีพ โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม มีการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตรคู่มานานวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมาก การนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารหลักสูตรคู่มานานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคมตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ นำรูปแบบที่พัฒนาแล้วไปใช้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด การประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรคู่มานานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคมตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อารีรัตน์ ชูรวง (2558) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสที่มีความประสงค์จะเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การจัดการศึกษาเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอาชีวศึกษาแก่นักเรียนด้อยโอกาสตามความถนัดและความความสนใจ และการจัดการศึกษาสามารถผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาชีพและเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการจัดการศึกษาสนับสนุน สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต้นสังกัด และการจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โดยศึกษาการประเมินการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การประเมินบริบทของการจัดการศึกษามีความเหมาะสมมากที่สุด การประเมินปัจจัยนำเข้าของการจัดการศึกษา พบว่า ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านความพร้อมของครูผู้สอน ด้านสื่อ และแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การประเมินกระบวนการของ

การจัดการศึกษา พบว่า ด้านการจัดการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนจบการศึกษาตามหลักสูตร นักเรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ลีริกร ประสพสุข (2555) กล่าวว่า ลักษณะของกลุ่มมือที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้ ด้านรูปแบบ มีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรอ่านง่าย ชัดเจน รูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน ด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ของกลุ่มกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสม ระบุขอบข่ายเนื้อหา เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ กำหนดนำการศึกษากลุ่มเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่าย เนื้อหาความรู้มีความเหมาะสม ตรงกับความต้องการและความจำเป็น และด้านการนำไปใช้ กำหนดขั้นตอนการศึกษากลุ่มไว้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมเนื้อหาและแบบฝึกได้สัมพันธ์กัน มีกิจกรรมประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สาระ ปัทมพงศา (2551) ที่กล่าวว่า กลุ่มที่ดีนั้นควรมีลักษณะในประเด็นหลัก ๆ คือ เนื้อหาต้องถูกต้อง และครอบคลุมสาระของกลุ่มนั้น การจัดลำดับข้อมูลนำเสนอเป็นขั้นตอนเข้าใจง่าย มีคำชี้แจง มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ผู้ใดอ่านแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้ รูปแบบของกลุ่มเหมาะสมและทนต่อการใช้งาน ภาษาเหมาะสมกับผู้ใช้ เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ และมีแหล่งสืบค้นข้อมูลหรือหนังสืออ้างอิง ตลอดจนสอดคล้องกับแนวคิดของ แสงรุณี มีพร (2552) ที่กล่าวว่า กลุ่มที่ดีนั้นควรให้รายละเอียดครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ คือ มีการระบุให้ชัดเจนว่ากลุ่มนั้นเป็นกลุ่มสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า มีส่วนนำที่มุ่งใจให้ผู้รู้ว่า กลุ่มนี้จะช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร ผู้ใช้จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง มีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้กลุ่ม มีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว การเตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นในการดำเนินการตามกลุ่มแนะนำ มีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีการตรวจสอบความเข้าใจการอ่านหรือการปฏิบัติตามขั้นตอนที่เสนอแนะ มีการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้กลุ่มสามารถใช้กลุ่มได้โดยสะดวก เช่น การจัดรูปเล่ม การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวดำ การใช้สี การใช้ภาพ การตีกรอบ การเน้นข้อความบางตอน เป็นต้น และมีการให้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้กลุ่ม และสอดคล้องกับแนวคิดของ คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ที่กล่าวว่า กลุ่มที่ดีต้องเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมมีความละเอียดอ่อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผังเพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ง่าย และรูปแบบของกลุ่มควรเป็นที่น่าสนใจ มีแหล่งอ้างอิงที่สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาคู่มือ ควรมีการพัฒนาบนพื้นฐานสภาพปัญหาของโรงเรียน สถานศึกษา ซึ่งเป็นครูและนักเรียน เพื่อดำเนินการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานทุกปี เพราะการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน แนวคิด หลักการ สภาวะการณ์ ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.2 ควรมีการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อม ความสามารถในการพัฒนาคู่มือ และการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 ควรมีการเผยแพร่คู่มือให้ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน หรือ ผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานหรือเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่อง การจัดการศึกษาเรียนรู้ หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเพื่อศึกษาติดตามผลการใช้คู่มือในการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) นำมาประเมินและพัฒนาคู่มือให้เกิดประโยชน์ ต่อสถานศึกษาและผู้เรียนต่อไป

2.2 ควรศึกษาโรงเรียนมัธยมที่มีการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในสถานศึกษา

2.4 ควรศึกษาการพัฒนาคู่มือ เพื่อใช้สำหรับนักเรียนที่เรียนการจัดการศึกษาเรียนรู้ หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ แก้วแดง. (2556). การพัฒนาคู่มือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนพรบริหารธุรกิจ. สุราษฎร์ธานี : ภาคนิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พรทิทวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พรทิทวานกราฟฟิค.
- กลุ่มยุทธศาสตร์และแผน. (2559). รายงานการประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. สำนักศึกษาธิการ ภาค 6.
- กัลยกร หอมเพชร. (2552). ทักษะการบริหารกับผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). เอกสารประกอบร่างการจัดการศึกษาโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แนวทางการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). ข้อมูลการวิเคราะห์แรงงานอาชีพรายจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ศ. ศรีวิไลย.

- คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สถาบันบัญญัติแห่งชาติ. (2559). รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสถาบันบัญญัติแห่งชาติ.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. มหาสารคาม : วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และรีนา ต๊ะดี. (2558). ข้อท้าทายในการผลิตแรงงานฝีมือไทย เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. บทความวิชาการ. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จันทร์ เทียงศักดิ์. (2549). สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. บุรีรัมย์ : วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จันทร์นิ สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : นีลพ้อยท์.
- จิรชาติ แก้วประดิษฐ์. (2550). การพัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนพืชมงคล อำเภอพทุมพืชมงคล จังหวัดพิจิตร. พิจิตร : วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชูเกียรติ อุ่นปัญญา และพนมพร จันทร์ปัญญา. (2560). การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- นพเชษฐ สุริสุริยกุลชัย และชนสิทธิ์ สิทธิสุนเนิน. (2557). การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปราณบุรี สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. เพชรบุรี: วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- นันทวุฒิ เหลี่ยมอุไร. (2551). การพัฒนาคู่มือการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1. พิษณุโลก : การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปัญญา นชทอง. (2557). การพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับครูผู้สอน
โรงเรียนเซนต์โยเซฟเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 1. สุราษฎร์ธานี: ภาคนิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ชร สุนทรายุทธ. (2550). การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
บริษัท นติกุลพิมพ์ จำกัด.

พรพรรณ อรุณเวช. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี: วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พัชรพร สันติวิจิตรกุล. (2553). การพัฒนาคู่มือวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ 1 (ดอนสักผดุงวิทย). สุราษฎร์ธานี :
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

พัชรา จินาพันธุ์ และอรวรรณ ชัยทวิชชานันท์. (2551). การพัฒนาคู่มือแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

พิษณุโลก : สารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้า การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พิศุจน์ มีไปร์. (2559). คู่มือการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสตอรี่ไลน์ สำหรับครูในโรงเรียนอำเภอสวนผึ้ง
จังหวัดราชบุรี. กรุงเทพมหานคร : สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร).

พิเศษ ปั้นรัตน์. (2556). หลักและวิธีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน. สืบค้นจาก <http://bus.ku.ac.th>.
สืบค้น ณ วันที่ 27 เมษายน 2560.

ภัทรกร เฟื่องฟู. (2548). คู่มือปฏิบัติงานการรับงานการค่าสำหรับครู – อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.
กรุงเทพมหานคร: สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(ประสานมิตร).

มะลิวัน สมศรี. (2558). การพัฒนาคู่มือพัฒนาสรณะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. มหาสารคาม :
วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ขงยุทธ แฉล้มวงษ์. (2558). *แรงงานไทยในบริบทใหม่เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน*.

สืบค้นจาก <http://tdri.or.th> . สืบค้น ณ วันที่ 27 เมษายน 2560.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์.

โรงเรียนสพเมยวิทยาคม. (2558). *โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย*.
กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม.

โรงเรียนสพเมยวิทยาคม. (2559). *แผนกลยุทธ์และกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง*.
งานแผนงานและประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. โรงเรียนสพเมยวิทยาคม.

วงศ์จันทร์ แก้วศรีนวล. (2557). *การพัฒนาคู่มือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*.
สุราษฎร์ธานี : ภาคนิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

วัลย์วัลล์ พุ่มพิงพุท. (2554). *การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต*.
กรุงเทพมหานคร : สารนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร).

วัฒนา นิมประเสริฐ. (2554). *การพัฒนาคู่มือครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*.
เชียงราย: วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

วิทยากรณ์ สุขสนธิวงศ์. (2552). *การส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียน
มัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
เขต3*. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.

วินุลาศ เจริญชัย. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรคู่ขนานวิชาชีพของโรงเรียนบ้านใหญ่
พิทยาคมตามแนวคิดเทียบเคียงสมรรถนะ*. สืบค้นจาก
<http://winulas1.blogspot.com/2013/08/blog-post.htm>. สืบค้น ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2560.

วิยะดา ชนสรรวณิช. (2558). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน*. สืบค้นจาก <http://www.ubu.ac.th>.
สืบค้น ณ วันที่ 27 เมษายน 2560.

- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนวัตกรรมการศึกษา กรณีศึกษานวัตกรรมการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทยวิสุทธิ.
- ศศิธร รินทะ. (2554). *การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School) กรณีศึกษา โรงเรียนเมืองคองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 31*. ขอนแก่น : ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมคิด บางโม. (2553). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาพัฒนา.
- สนธิรัก เทพเรณู และคณะ. (2548). *การบริหารจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สรรรณู จินตภวัต. (2557). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual Development)*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th>. สืบค้น ณ วันที่ 27 เมษายน 2560.
- สาระ ปัทมาพงศา. (2551). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนวัดกาญจนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุราษฎร์ธานี เขต 1*. สุราษฎร์ธานี : วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุกิจ ทวีศักดิ์. (2555). *การพัฒนาคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ: การวิจัยแบบผสมวิธี*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ เพ็ชรสมบัติ. (2554). *การศึกษาสภาพการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุนทร โศทรบรรเทา. (2551). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- สุนทร โศทรบรรเทา. (2526). *การบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรัสวดี จินดาเนตร. (2553). *การพัฒนาคู่มือการสอน โครงงานคณิตศาสตร์สำหรับครูในช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนคาราวินวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริกร ประสพสุข. (2555). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ภาษาอังกฤษ สำหรับครูมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา*

อุบลราชธานี เขต 5. อุบลราชธานี : ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เสถียร คามีสักดิ์. (2553). การเขียนคู่มือปฏิบัติงาน. สืบค้นจาก <http://medinfo.psu.ac.th>.

สืบค้น ณ วันที่ 27 เมษายน 2560.

แสงรุณี มีพร. (2552). การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตร

สถานศึกษา. ขอนแก่น : การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ. (2557). คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual).

สืบค้นจาก <http://www.km.thaicyberu.go.th>. สืบค้น ณ วันที่ 27 เมษายน 2560.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร : สกยบู้กส์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แนวทางการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตร

วิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อารีรัตน์ ชวงศ์. (2558). การประเมินการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา

ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. สุราษฎร์ธานี : วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อุดม ประชานันท์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้สู่การจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม

หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย.

สืบค้นจาก <http://www.kaset.ac.th>. สืบค้น ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2560.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นายชลธาร สมาธิ	
วัน เดือน ปีเกิด	14 พฤศจิกายน 2525	
ที่อยู่ปัจจุบัน	209/142 หมู่ที่ 10 ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50100	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548	หลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา อุดสาหกรรมศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2554 – 2555	ครูผู้ช่วย โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
	พ.ศ. 2556 – ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ว.๒๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมาธิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา และมีธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกต อุทโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์ กำหนดเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่บัดนี้จนถึง วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ส่วนรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/๖.๒๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมิติ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตู อุทโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ กำหนดเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่บัดนี้จนถึง วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ส่วนรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/๖๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกต อุทโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์ กำหนดเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่บัดนี้จนถึง วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ส่วนรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ภาคผนวก ข

บันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการและสรุปรายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

บันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ และสรุปรายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1

เรื่อง การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัน อังคาร ที่ 13 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559

ณ ห้องประชุมอาคาร 1 โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.1.1.....

1.1.2.....

1.1.3.....

1.1.4.....

1.1.5.....

1.1.6.....

1.1.7.....

1.1.8.....

1.1.9.....

1.1.10.....

1.1.11.....

1.1.12.....

1.1.13.....

1.2 ขอบเขตและเนื้อหา

.....

.....

1.3 ความเป็นมาของการดำเนินงานตามแนวทางบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่แล้ว

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

3.1 ผลการศึกษา สภาพ ปัญหา การดำเนินงานตามแนวทางบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้
หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัด
แม่ฮ่องสอน แบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน

2. ด้านการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา

5. ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

6. ด้านการโอนผลการเรียน

.....

.....

.....

7. การสำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

8. ด้านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

.....

.....

.....

9. ด้านการประกันคุณภาพหลักสูตร

.....

.....

.....

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ระเบียบวาระที่ 5 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งต่อไป

.....

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึกรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ

รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัน อังคาร ที่ 13 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559

ณ ห้องประชุมอาคาร 1 โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายภายิต	บุษมงคล	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม
2. นางสาวปิ่นอารีย์	สมเป็ง	ตำแหน่ง	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ
3. นางตวิษา	พรรณสุข	ตำแหน่ง	ครูผู้รับผิดชอบงานทวิศึกษา
4. นางสาววรรณิศา	วงศ์ษา	ตำแหน่ง	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
5. นายชลธาร	สมาธิ	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
6. นายวิทยา	จอมทอง	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
7. นายจิรันดร	เองศิลป์	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. นางสาวภัทรวดี	บำรุงราษฎร์	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
9. นางสาวอรพรรณ	ทิพย์ประเสริฐ	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
10. นางสาวสุกญา	ว่องไว	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
11. นายสถาพร	ทองประดิษฐ์	ตำแหน่ง	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

12. นางลัดดาวรรณ อภิวงศ์	ตำแหน่ง	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน
13. นายกิตติศักดิ์ บุษาประทีปดวง	ตำแหน่ง	ครูผู้สอนวิทยาลัยการอาชีพ แม่สะเรียง

ผู้ไม่มาประชุม

-

เริ่มประชุมเวลา 9.30 น.

ประธานกล่าวเปิดประชุม แจ้งให้ที่ประชุมทราบและพิจารณาวาระต่างๆ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประธานแจ้งที่ประชุมว่าการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมอบให้ นายชลธาร สมานธิ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้ไปศึกษาข้อมูล การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในสถานศึกษา ศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยให้ดำเนินการศึกษา สรุปรายเนื้อหา และองค์ประกอบข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน เป็น ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมิน ผล 6) การ โอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร เพื่อนำข้อคิดเห็นและเสนอแนะมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและจัดทำคู่มือ การบริหารจัดการ

การศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และนำไปใช้ในโรงเรียนสบเมยวิทยาคมต่อไป

1.2 ขอบเขตและเนื้อหา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อ การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่ก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ได้ดังนี้

1.3.1 ทราบถึงปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.3.2 นำผลการประชุมเชิงปฏิบัติการมาจัดทำองค์ประกอบของคู่มือ และจัดทำคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้มีระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

1.4 ความเป็นมาของการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับนโยบายให้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรเรียนรู้ร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนจึงได้

ดำเนินการประชุมขอความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน เพื่อศึกษาความต้องการตลาดแรงงานในชุมชนและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและเป็นข้อมูลในการดำเนินการ จัดทำหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายพร้อมทั้งร่วมกันพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนสวมยวิทย์วิทยา พุทธศักราช 2558 ตลอดจนเพื่อพร้อมต่อการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงซึ่งเป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงให้มีการดำเนินการด้านหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้เปิดห้องเรียน คือห้องเรียนสายศิลป์ทั่วไป จำนวน 1 ห้อง เปิดการสอนรายวิชาหมวดทักษะวิชาชีพ ประเภทวิชาสาขาช่างยนต์ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จากนั้นวางแผนและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน โดยปัจจุบันสถานศึกษาต้องมีการเตรียมความพร้อมและดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จึงต้องบริหารจัดการทุกด้านทั้งในส่วนการร่วมคิดร่วมทำเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการต่อไป

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

3.1 จากการศึกษา สภาพ ปัญหา ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อ การดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดำเนินการในสถานศึกษา และจากผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดทำหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 9) การประกันคุณภาพหลักสูตรจากการการศึกษา ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษา นำมาสรุปหาแนวทางในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและ

ออกแบบการจัดทำคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการนำเสนอแต่ละด้านได้มีการให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอแนะปัญหา และแนวทางแก้ไข โดยสรุปได้ ดังนี้

3.3.1 ด้านการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน

โรงเรียนสพเมยวิทยาคมยังไม่มีมีการสำรวจสถานประกอบการข้อมูลพื้นฐานความจำเป็นและความต้องการของชุมชนมากนัก ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอบถามความต้องการจากนักเรียนในสถานศึกษา และความพร้อมด้านการสอนของวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง จากนั้นสรุปเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ได้มาซึ่งการอนุมัติเปิดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่สนใจ โดยสถานศึกษาจะพิจารณาความพร้อมของสถานศึกษาเป็นหลักสำคัญ

3.3.2 ด้านการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา

หลังจากการวิเคราะห์ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานเป็นที่เหมาะสมแล้วคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงได้มีการนำโครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาบูรณาการเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดให้มีความเหมาะสมตามโครงการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสพเมยวิทยาคม อำเภอสพเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

มีการจัดการเรียนรู้ทั้งสองสถานศึกษา โดยจัดให้มีการเรียนหมวดวิชาทักษะชีวิตในโรงเรียนสพเมยวิทยาคม และเรียนหมวดวิชาทักษะวิชาชีพในวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงตามหลักสูตรบูรณาการของสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น แต่สถานศึกษาขาดความพร้อมทางด้านห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ พร้อมทั้งครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการสอนตาม โครงการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

3.3.4 ด้านการจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา

หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละภาคเรียน โรงเรียนสพเมยวิทยาคมได้ดำเนินการส่งผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานแต่ละรายวิชาให้กับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการเทียบและโอนผลการเรียน โดยวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงจะจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

ให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร ตามเงื่อนไขของการตัดสินผลการเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

3.3.5 ด้านการวัดและประเมินผล

โรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้เน้นการเน้นการประเมินสภาพจริงโดยให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556

3.3.6 ด้านการโอนผลการเรียน

โรงเรียนสบเมยวิทยาคมและวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงมีการนำหลักสูตรบูรณาการรายวิชาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาทักษะชีวิต ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2551 เพื่อให้จุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน จากนั้นโรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหมวดรายวิชาพื้นฐาน ตามหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งหมด 41 หน่วยกิต ส่วนหมวดรายวิชาทักษะวิชาชีพให้วิทยาลัยการอาชีพดำเนินการจัดการเรียนการสอน อีกไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละภาคเรียน สถานศึกษาจะส่งผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานแต่ละรายวิชาให้กับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการวางแผนดำเนินการเทียบและโอนผลการเรียน

3.3.7 ด้านการสำเร็จการศึกษา

โรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้ดำเนินการตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตาม โครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกณฑ์การจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพพร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน

3.3.8 ด้านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

นักเรียนที่เรียนหลักสูตรการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม เมื่อนักเรียนได้ลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตรแล้วต้องได้รับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพจากคณะกรรมการประเมินมาตรฐานวิชาชีพโดย

วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้จัดทำแบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพเพื่อประเมินและปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพให้ครบถ้วน

3.3.9 ด้านการประกันคุณภาพหลักสูตร

โรงเรียนสบเมยวิทยาคมดำเนินการประเมินหลักสูตรการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม เป็นประจำทุกปีการศึกษา โดยมีการโดยมีการนำข้อมูลไปพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและมาตรฐานอาชีพ

มติ ที่ประชุมเห็นชอบร่าง

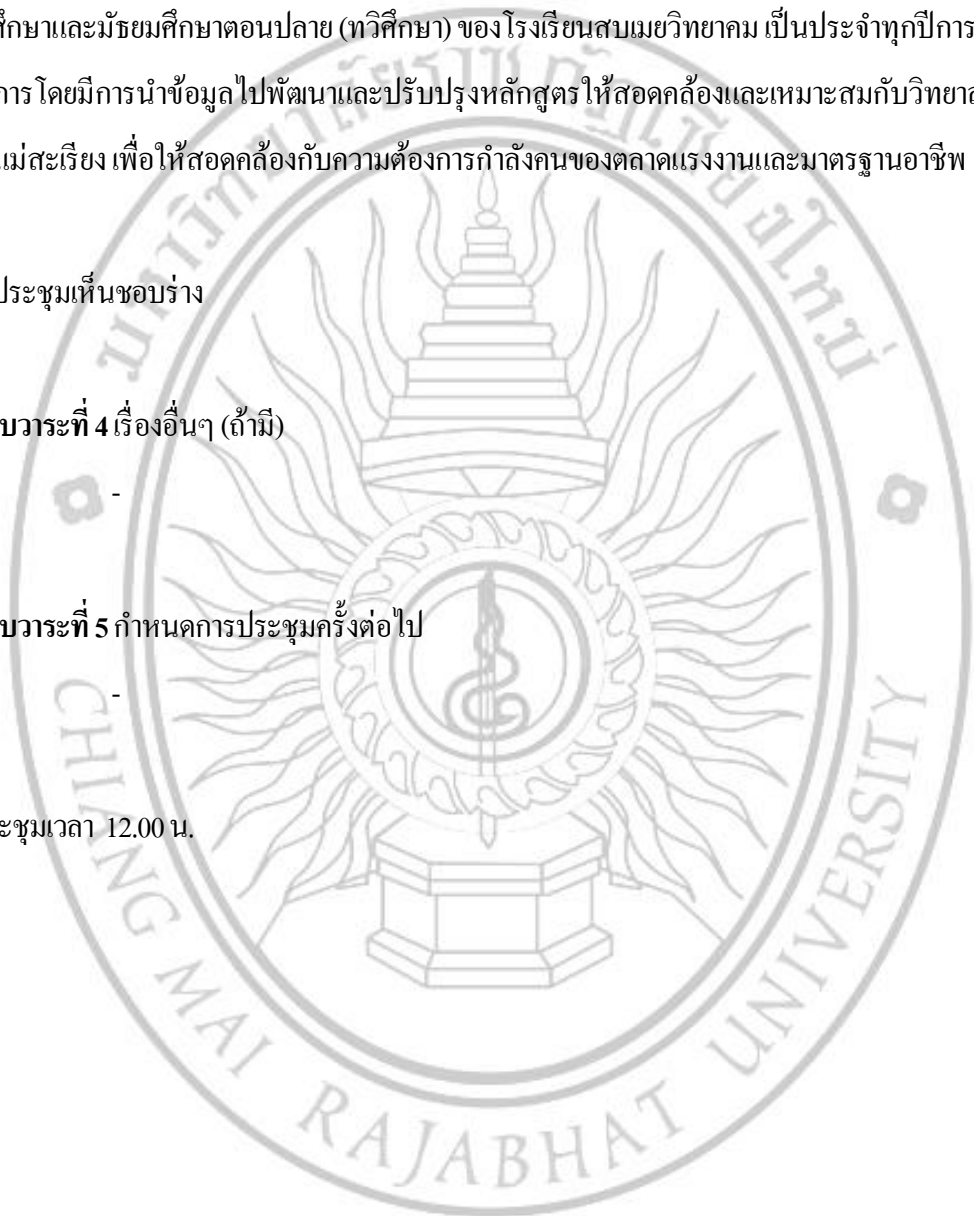
ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

-

ระเบียบวาระที่ 5 กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

-

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

[Handwritten signature]

ลงชื่อ.....

(นายชลธาร สมานธิ)

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาววรรณิศา วงศ์ขยา)

ตำแหน่ง ครู ชำนาญการ

ลงชื่อ..... ผู้รับรองรายงานการประชุม

(นายภษิต บุญมงคล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ในการจัดทำเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบการหาประสิทธิภาพ เกี่ยวกับ การพัฒนาเครื่องมือ การบริหารจัดการ การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบบเมย วิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยได้นำเสนอเครื่องมือดังกล่าว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ คือหัวหน้ากลุ่ม บริหารงานวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้ตรวจสอบ ด้าน ความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 8 คน ดังรายนามต่อไปนี้

1. นางเจดจันทร์ คงความซื่อ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตร” ศึกษา
2. นางสาวมยุรี ปินดา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตร” ศึกษา
3. ชมลวรรณ ทรัพย์ทวี หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังวาลย์วิทยา
4. นายดิเรก จินคาร์ตัน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
โรงเรียนสังวาลย์วิทยา
5. นางกนกลักษณ์ แปงมูล หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21
6. นางมาลัย ถาวรทรัพย์สุข หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21
7. นางสาวเบญญาภา ศิริมู่ย หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนเฉลิมรัฐวิทยาคม
8. นางสาวพัชยาภรณ์ เปรมอภิวงศ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
โรงเรียนเฉลิมรัฐวิทยาคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพ

เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานหรืออายุราชการ วุฒิการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพ เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานหรืออายุราชการ วุฒิการศึกษา ได้แสดงผลไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ค่าร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพ เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานหรืออายุราชการ วุฒิการศึกษา

ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	12.50
หญิง	7	87.50
รวม	8	100
2. ตำแหน่ง		
หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ	4	50.00
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	4	50.00
รวม	8	100
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
6 – 10 ปี	2	25.00
11 – 15 ปี	2	25.00
16 ปี ขึ้นไป	4	50.00
รวม	8	100
4. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	1	12.50
ปริญญาโท	7	87.50
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
รวม	8	100

จากตาราง พบว่าสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพสูงสุด คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 87.50 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 12.50 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพ คือ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

การงานอาชีพและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อจำแนกประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบ
การหาประสิทธิภาพสูงสุด คือ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ
25.00 และ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ ส่วนวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิ
ภาพสูงสุด คือปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/๒.๑๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางธมวรรณ ทรัพย์ทวี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมาชิก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกต อุทรโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปັນ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๔๔๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓๖, ๑๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นชอบเรื่องเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายดิเรก จินดารัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกต อุทโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปิ่น เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอดำเนินการขอความเห็นชอบเรื่องเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลนรินทร์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/ ๖.๑๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางเนติฉันท์ คงความซื่อ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำป็น เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี ภูวนันท์ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศษ ๐๕๓๓.๑๓๗.๑๙๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวมยุรี ปินตา

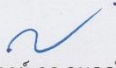
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมาชิก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกต อุทรโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำป็น เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓๐.๑๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางกนกลักษณ์ แปงมูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตู อุทโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/๒-๑๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางมาลัย ถาวรทรัพย์สุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/๖.๑๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวเบญญาภา ศิริมูย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำปັນ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี ภูมิ่ง พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๕๙๙๐
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๕๙๙๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๑๓/๑.๑๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวพัชยาภรณ์ เปรมอภิวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายชลธาร สมานิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธิโยธา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.บุญเลิศ คำป็น เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงขออนุมัติขอพระราชทานจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๕๙๙๐

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๕๙๙๐

ภาคผนวก ง

แบบการหาประสิทธิภาพของกลุ่ม การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและ
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เรื่อง การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย
(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำชี้แจง

แบบการหาประสิทธิภาพนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสอบถาม ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการ
พัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)
ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขกลุ่มดังกล่าวให้
มีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลุ่ม แบบการหา
ประสิทธิภาพ ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 แบบประเมินการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษา
เรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ
โรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลจากแบบการหาประสิทธิภาพนี้จะใช้เฉพาะในการวิจัยเท่านั้นและขอรับรองว่าผล
จากการตอบแบบการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้
หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัด
แม่ฮ่องสอน จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านหรือหน่วยงานที่ท่านสังกัด

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่าน

นายชลธาร สมานธิ

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบการหาประสิทธิภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามความเป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. ตำแหน่ง

( ) หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

( ) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

3. ประสบการณ์ในการทำงานหรืออายุราชการ

( ) ต่ำกว่า 5 ปี

( ) 6 – 10 ปี

( ) 11 – 15 ปี

( ) 16 ปีขึ้นไป

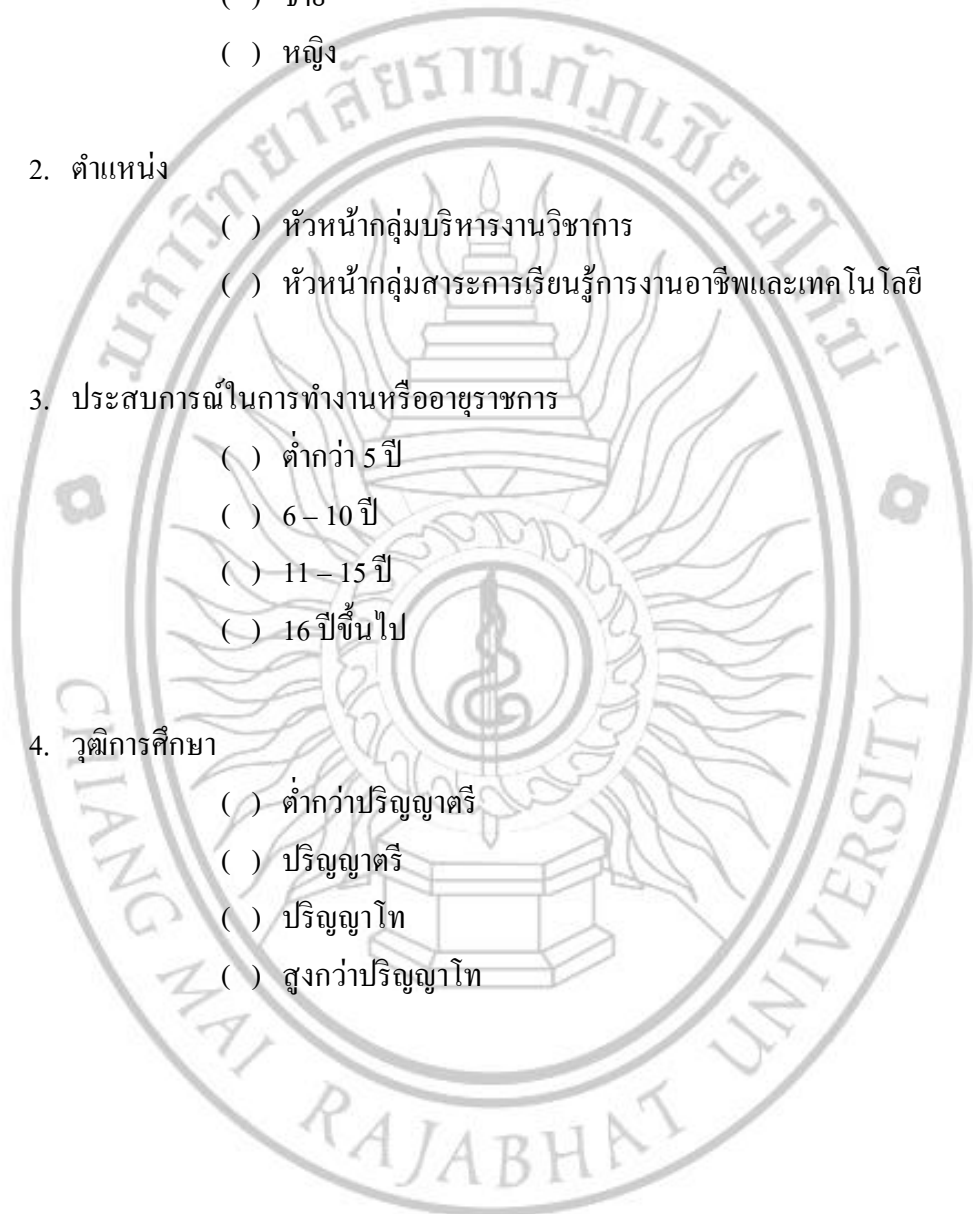
4. วุฒิการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

( ) สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 แบบประเมินการหาประสิทธิภาพของการพัฒนาคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม
หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องขวามือ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับการปฏิบัติ ซึ่งในแต่ละ
ระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับคะแนน 5 = มีระดับความถูกต้อง/ความเหมาะสมเป็นไปได้อย่างมีประโยชน์มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 = มีระดับความถูกต้อง/ความเหมาะสมเป็นไปได้อย่างมีประโยชน์มาก

ระดับคะแนน 3 = มีระดับความถูกต้อง/ความเหมาะสมเป็นไปได้อย่างมีประโยชน์ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 = มีระดับความถูกต้อง/ความเหมาะสม เป็นไปได้อย่างมีประโยชน์น้อย

ระดับคะแนน 1 = มีระดับความถูกต้อง/ความเหมาะสมเป็นไปได้อย่างมีประโยชน์น้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านความถูกต้อง						
1.	ความเป็นมาของคู่มือนี้มีความชัดเจน					
2.	หลักการและเหตุผลของคู่มือนี้มีความ ชัดเจน					
3.	วัตถุประสงค์ของคู่มือนี้มีความชัดเจน					
4.	แนวทางการดำเนินงานแต่ละตอนของคู่มือ นี้มีความเหมาะสมตามขั้นตอนการระบว งการ					
5.	ข้อมูลแต่ละตอนของคู่มือนี้ครอบคลุม เนื้อหาและการกำหนดบทบาทหน้าที่มีความ ชัดเจน					
6.	เนื้อหาของคู่มือนี้เข้าใจง่าย มีความชัดเจน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านความเหมาะสม						
1.	คู่มือนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการดำเนินงานในสถานศึกษา					
2.	คู่มือนี้มีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
3.	คู่มือนี้มีองค์ประกอบของรูปแบบชัดเจน					
4.	ภารกิจและขอบข่ายงานตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้					
5.	รูปเล่มของคู่มือนี้มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน					
ด้านความเป็นไปได้						
1.	คู่มือนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้					
2.	คู่มือนี้สามารถยอมรับได้					
3.	มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำคู่มือนี้ไปใช้เป็นแบบอย่าง					
4.	คู่มือนี้เป็นไปได้อาจจะใช้เป็นแนวปฏิบัติให้สามารถทำงานได้ตามขั้นตอน และมีประสิทธิภาพ					
5.	คู่มือนี้มีความเป็นไปได้ที่สถานศึกษาจะนำไปใช้อย่างเหมาะสม เป็นระบบ ระเบียบ เรียบร้อย					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านความเป็นประโยชน์						
1.	การดำเนินงานตามคู่มือนี้มีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวเมยวิทยาคม					
2.	การนำคู่มือนี้ไปใช้จะทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการพัฒนาหลักสูตรและคุณภาพการศึกษา					
3.	การดำเนินการตามคู่มือนี้มีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการตามคู่มือแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้กับผู้บริหารครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ของโรงเรียนสวเมยวิทยาคม					
4.	ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามคู่มือนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน					

ภาคผนวก จ

คู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับการส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีวิชาชีพ ทักษะทางอาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเป็นกำลังคนที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาดำเนินงาน โครงการการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อเป็นการเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้กับผู้เรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้สามารถจบการศึกษา โดยได้รับวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย และวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม อำเภอสวเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวง ศึกษาธิการ เป็น โรงเรียนหนึ่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้รับนโยบายให้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรเรียน ร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายโดยโรงเรียนได้ดำเนินการประชุมร่วมมือระหว่างคณะกรรมการ สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน เพื่อศึกษาความต้องการตลาดแรงงานในชุมชนเพื่อเป็นความพร้อม ในการตัดสินใจจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หลังจากที่ดำเนินการมาหนึ่งปีการศึกษา โรงเรียนสว เมยวิทยาคม จึงได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อหาแนวทางการจัดการศึกษาเรียน ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ขึ้นใหม่ โดยการจัดทำคู่มือ เรื่อง การ บริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสว เมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการจัดการเรียนการ สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียน ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในแนวทางการดำเนินการ จัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสวเมยวิทยาคม แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสวเมย วิทยาคม และแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการขยายผลการจัดการศึกษาในภาคเรียนต่อไป เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการพัฒนาคู่มือ เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ฉบับนี้ จะเป็นแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้กับผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สามารถ ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามนโยบาย และขอขอบคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ ร่วมจัดทำเอกสารฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำแนะนำการใช้คู่มือ	ค
บทนำ	ง
หลักการและเหตุผล	ฉ
วัตถุประสงค์	ช
ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม	
1.1 การวิเคราะห์สาขาวิชา	1
1.2 การสมัครเข้าเป็นนักเรียน	3
1.3 การเป็นนักเรียน	4
ตอนที่ 2 แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม	
2.1 การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา	10
2.2 การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม	19
2.3 การวัดผลประเมินผล	21
2.4 การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการนิตศ	22
2.5 การโอนผลการเรียน	28
2.6 การสำเร็จการศึกษา	28
ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน	
3.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา	32
3.2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดหาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้	32
3.3 การบริการด้านต่างๆสำหรับนักเรียน	33
ภาคผนวก	34

คำแนะนำการใช้คู่มือ

เพื่อให้การใช้คู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงควรให้ครูผู้สอนและนักเรียนที่เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนทุกท่านและนักเรียนที่เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จะต้องศึกษาคู่มือฉบับนี้ให้เข้าใจก่อนการนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ
2. ครูผู้สอนทุกท่านจะต้องศึกษาและดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้ หรืออาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน
3. องค์ประกอบของคู่มือ การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีดังนี้

คำนำ

คำแนะนำการใช้คู่มือ

บทนำ

หลักการและเหตุผล

วัตถุประสงค์

ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพใน โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

- 1.1 การวิเคราะห์สาขาวิชา
- 1.2 การสมัครเข้าเป็นนักเรียน
- 1.3 การเป็นนักเรียน

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

- 2.1 การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม
- 2.3 การวัดผลประเมินผล
- 2.4 การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการนิเทศ
- 2.5 การโอนผลการเรียน
- 2.6 การสำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน

- 3.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา
- 3.2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดหาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้
- 3.3 การบริการด้านต่างๆสำหรับนักเรียน

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานเสรี โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานทางการศึกษาร่วมกัน จุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษา ระหว่างกัน นำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (single market) เพื่อรองรับการปรับตัว ของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค และการรับรองระบบเทียบหน่วยกิต ระหว่างกัน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคลากรในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้เป็นมาตรฐานเทียบเท่ากับอาเซียนหรือนานาชาติ ตลอดจนเตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหมายความว่า เรียนรู้ เพื่อให้ได้วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องให้ได้ทั้งสาระวิชา และได้ทักษะ 3 ด้าน คือ 1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม 2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และ 3. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ให้สามารถผลิตกำลังคนได้ตามเป้าหมายของประเทศ รวมทั้งมีทักษะฝีมือที่ได้มาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงเห็นสมควรปรับปรุงแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาให้มีความหลากหลาย เหมาะสม เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงาน ตามความถนัดและความสนใจในการเข้าถึงการอาชีวศึกษาได้ง่ายมากขึ้น ด้วยการขยายวิธีการและกลุ่มเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสให้สามารถเข้าสู่ระบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างชัดเจน ทัวถึง และรวดเร็วขึ้น นับเป็นทางเลือกสำหรับประชาชนผู้สนใจ นักเรียนบางกลุ่มที่มีความประสงค์จะเพิ่มพูนหรือสะสมความรู้ ทักษะและเตรียมตัวที่จะเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษา (แนวทางการดำเนิน (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม, 2558)

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตั้งอยู่เลขที่ 78 หมู่ที่ 3 ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58110 โทรศัพท์ 0-5361-8105 โทรสาร 0-5361-8105 E-mail : sobmoei.sw@gmail.com Website : <http://www.sobmoeiwittayakom.ac.th> สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยม ศึกษา เขต 34 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่คะตวน ตำบลแม่สวด ตำบลสบเมย ตำบลแม่สามแลบ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2530 ตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาขยายให้มีโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกอำเภอ โดยอาศัยอาคารเรียน โรงเรียนบ้านแม่เกาะ มีนายเกษม พันธุ์รัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” เป็นผู้ดูแลในฐานะคณะกรรมการสามัญศึกษาประจำจังหวัด

แม่ฮ่องสอน มีนักเรียนจำนวน 63 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 29 คน นักเรียนหญิงจำนวน 34 คน ต่อมาได้ย้ายมาทำการสอนในที่ตั้งปัจจุบัน เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2530 โดยมีนายสุเทพ นุชทรวง เป็นผู้บริหารคนแรก เปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จนกระทั่งปีการศึกษา 2538 ได้เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงปัจจุบัน

โดยในปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสบเมยวิทยาคมได้ดำเนินการเปิดห้องเรียนเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเริ่มเปิดห้องเรียนแผนการเรียนศิลป์ทั่วไปปกติ ควบคู่รายวิชาเพิ่มเติมจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียนกลุ่มศิลป์ทั่วไปเมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จะได้รับวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แล้วสามารถเลือกเรียนสาขาต่างๆ ในสถาบันอาชีวศึกษา โดยสามารถนำวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไปสมัครเรียน หรือเป็นทางเลือกสำหรับนักเรียนที่ต้องการทำงาน โดยใช้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในการสมัครงานในตลาดแรงงานได้

หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท นอกจากนี้ยังได้ตระหนักถึงความสำคัญและเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้ผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนจบมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษามองเห็นภาพงานอาชีพต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สำรวจความสนใจ ความถนัด และมองเห็นเส้นทางชีวิตในอนาคต เพื่อวางแผนในการศึกษาต่อ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน ได้อย่างมีคุณภาพ และได้ร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเตรียมคนให้มีความทักษะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านทักษะฝีมือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน (ขยัน อดทน กระตือรือร้น ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ) ให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการทำงาน หรือศึกษาต่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

อำเภอสบเมย เป็นหนึ่งใน 7 อำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อำเภอแม่สะเรียง อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอขุนยวม อำเภอเมือง อำเภอปางมะผ้า อำเภอปาย) ตั้งอยู่ที่ทิศใต้สุดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยห่างจากศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นระยะทาง 192 กิโลเมตร มีถนนเข้าสู่ตัวจังหวัดตั้งนี้ ทางหลวงหมายเลข 1085 จากอำเภอสบเมยถึงอำเภอแม่สะเรียง ระยะทาง 25 กิโลเมตร และทางหลวงหมายเลข 108

จากอำเภอแม่สะเรียงถึงอำเภอเมือง ระยะทาง 167 กิโลเมตร การแบ่งเขตการปกครอง อำเภอสบเมย แบ่งการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 58 หมู่บ้าน ดังนี้

ตำบลสบเมย	ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน
ตำบลแม่คะตวน	ประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน
ตำบลกองก่อย	ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน
ตำบลแม่สวด	ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน
ตำบลป่าโปง	ประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน
ตำบลแม่สามแลบ	ประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศใต้	ติดกับ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดกับ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ ประเทศสหภาพเมียนมาร์

อาชีพหลัก ได้แก่ ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และสวนอาชีวะเสริม ได้แก่ การเย็บผ้า การทอผ้า และการจักสาน

1.จำนวนประชากรทั้งสิ้น	รวม 41,646 คน
2.จำนวนประชากรชาย	รวม 21,129 คน
3.จำนวนประชากรหญิง	รวม 20,317 คน
4.ความหนาแน่นของประชากร	35 คน/ตร.กม.

ที่มา : (ศูนย์บริการอำเภอ, 2558)

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม อำเภอสบเมย มีผู้เรียนที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 243 คน และมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 289 คน รวมทั้งหมด 532 คน ซึ่งนักเรียนทั้งหมดเป็นช่วงวัยแรงงาน หากได้รับการแนะแนว ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนและการประกอบอาชีพ ย่อมจะเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นแรงงานที่มีฝีมือให้กับภาคอุตสาหกรรมและการบริการหรือประกอบอาชีพอิสระได้ โรงเรียนสบเมยวิทยาคมจึงได้เข้าร่วม โครงการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือทวิศึกษา ในภาคเรียนที่ 1/2558 การดำเนินงานในช่วงปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นช่วงแห่งการเรียนรู้ เป็นช่วงของการเริ่มต้นพัฒนาโครงการ หารูปแบบแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และเนื่องจากเป็นภารกิจใหม่ของโรงเรียนสบเมยวิทยาคมที่เพิ่งจะดำเนินการเป็นปีแรก และในภาคเรียนต่อไป มีเป้าหมายที่จะขยายโครงการ แต่จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย

พบว่า การดำเนินงานการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ยังมีแนวทางการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการที่ไม่ชัดเจน เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีความชัดเจน ชี้แจงผู้บริหารให้เข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษาทวิศึกษา และพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการดำเนินงานให้มีความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และหลักเกณฑ์การจัดการศึกษา ทั้งสองหลักสูตร คือ หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้จัดทำจึงมีการพัฒนาคู่มือ เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ฉบับนี้ ซึ่งมีหลักการและเจตนารมณ์ของการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงโลกของการทำงานและโลกของการศึกษาเข้าด้วยกัน มีวิธีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นสมรรถนะในการปฏิบัติงาน และถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการสำเร็จการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่บุคลากรของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคมจะต้องเข้าใจเจตนารมณ์ของหลักสูตรดังกล่าว อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนการสอนแบบให้ เป็นระบบ มีรายละเอียดการจัดการศึกษา การเทียบ โอนและการวัดผลประเมินผลที่มีข้อปลีกย่อยมาก จำเป็นที่บุคลากรของโรงเรียนสวเมยวิทยาคมจะต้องทำความเข้าใจ เพื่อเป็นข้อมูลในการแนะแนวและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ได้สำเร็จตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะผลิตกำลังคนที่มีทักษะฝีมือให้กับประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

เป็นคู่มือที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย(ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสวเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้

1. มีความเข้าใจในเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม ตามขั้นตอนกระบวนการดำเนินงาน
2. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ที่เชื่อมโยงระหว่างโลกของงานอาชีพกับโลกของการศึกษา
3. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาหลักสูตรของโรงเรียนสวเมยวิทยาคมในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักเกณฑ์การดำเนินงานตามหลักสูตรอย่างชัดเจน
4. มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถให้คำปรึกษาและแนะแนว แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การ

เรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนและการจบหลักสูตรของทั้งสองหลักสูตรได้ถูกต้อง

ตอนที่ 1 แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสพเมยวิทยาคม

1.1 การวิเคราะห์สาขาวิชา

1.1.1 สถานศึกษาสำรวจความพร้อม ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนว่ามีความประสงค์จะเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทใด สาขาใด จำนวนเท่าใด

1.1.2 เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบ

1.1.3 สถานศึกษาประสานกับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ขอให้เป็นที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ในสาขาวิชาที่สถานศึกษาประสงค์จะเปิดสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1.1.4 สถานศึกษาเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมข้อมูลเหตุผลความจำเป็นที่จะเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อขอรับการประเมินความพร้อม ภายในเดือน พฤศจิกายน

1.1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการไม่น้อยกว่า 6 คน ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามัธยมศึกษา สถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สถานประกอบการ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความพร้อมก่อนเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณานุมัติภายในเดือนธันวาคม

1.1.6 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่เป็นที่เกี่ยวข้องทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการวางแผนและจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

1.1.7 สถานศึกษาประสานสถานประกอบการ หน่วยงาน องค์กรเอกชน เพื่อส่งผู้เรียนเข้าฝึกงาน

1.1.8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งรายชื่อสถานศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาที่เปิดสอน จำนวนผู้เรียนที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

1.1.9 กรณีที่สถานศึกษาเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขอเพิ่มห้องเรียน ขยายสาขาวิชาที่เปิดสอน ต้องเปิดสอนไปแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และต้องประเมินคุณภาพ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.10 กรณีที่สถานศึกษาเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องการยุบเลิกห้องเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษา สังกัด สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ต้องสอนผู้เรียนต่อจนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1.1.11 สำหรับสถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติเปิดสอนแล้ว ต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกสิ้นปีการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนสพมวิทยาคม

ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์แนะแนวผู้เรียน

1.2 การสมัครเข้าเป็นนักเรียน

ผู้เข้าเรียนตามโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของ โรงเรียนสวเมยวิทยาคม ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกาจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556 กำหนด ดังต่อไปนี้

1. มีความประพฤติเรียบร้อย
2. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
3. มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่งหรือมีหลักฐานของทางราชการในลักษณะเดียวกันมาแสดง
4. มีความเคารพ เลื่อมใส ศรัทธาต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

6. เป็นนักเรียนในสังกัดสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

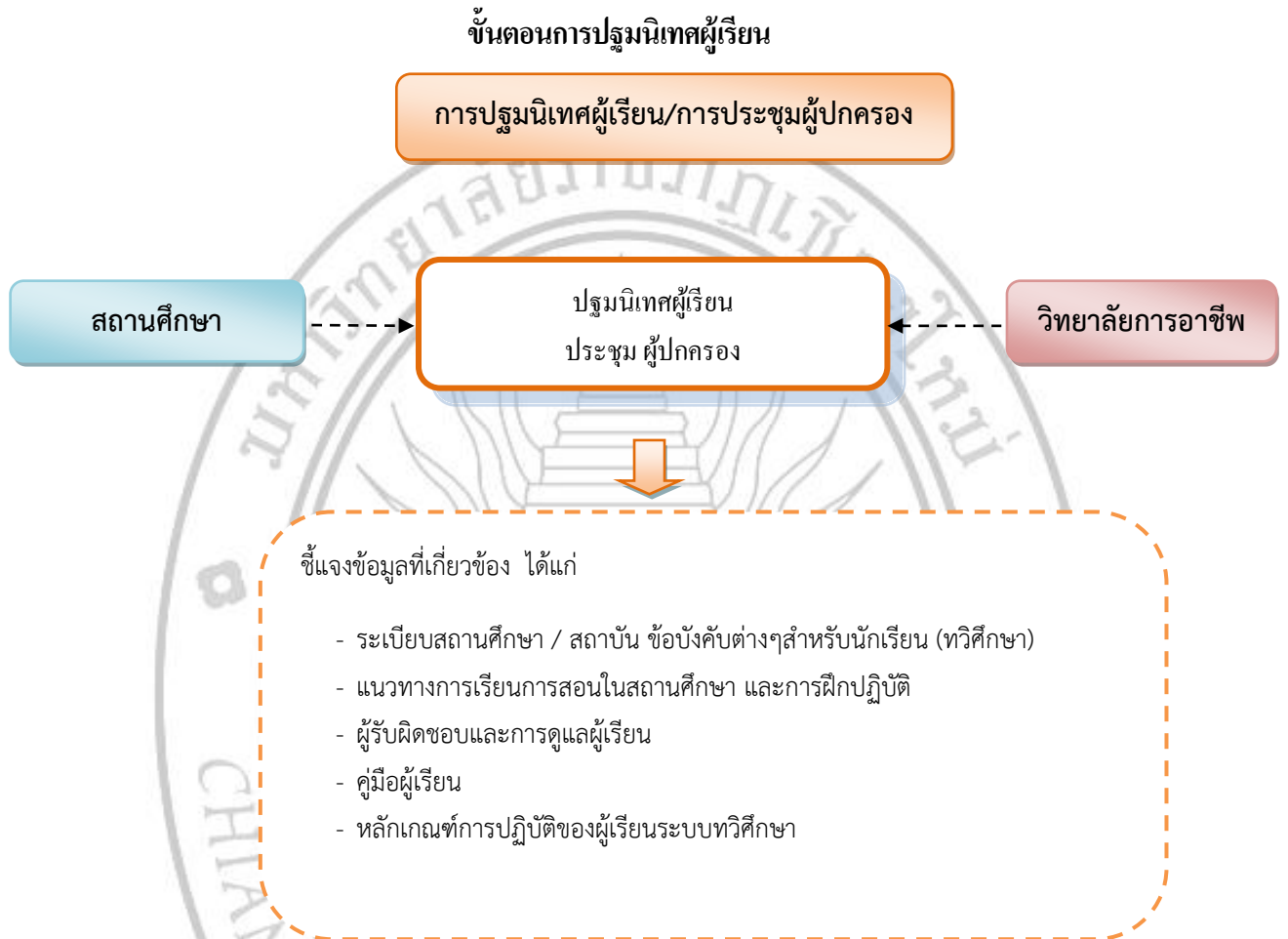
7. ผู้เข้าเรียน โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบ วิธีการเรียนเป็นอย่างดี และยอมรับการจัดการอาชีวศึกษาตามแบบทวิศึกษาเป็นอย่างดี ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมของโครงการ โดยผู้สมัครเข้าเรียนตาม โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ต้องแจ้งความประสงค์ในการสมัครเรียน อย่างน้อยตามแบบที่กำหนดแนบท้ายภาคผนวกนี้

1.3 การเป็นนักเรียน

1.3.1 ผู้เข้าเรียนขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาตามวันและเวลาที่สถานศึกษากำหนดโดยชำระเงินค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษากำหนด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นก่อนวันเปิดภาคเรียน โดยมีผู้ปกครองซึ่งสถานศึกษาเชื่อถือมาให้คำรับรองและทำหนังสือมอบตัว

1.3.2 สถานศึกษาจัดการปฐมนิเทศให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบแนวทางและกฎเกณฑ์ต่างๆในการเรียน

1.3.3 สถานศึกษาออกบัตรประจำตัวให้แก่ นักเรียน โดยบัตรประจำตัวต้องระบุเลขที่ ชื่อสถานศึกษา รหัสสถานศึกษา ชื่อ ชื่อสกุลนักเรียน รหัสประจำตัวนักเรียน เลขประจำตัวประชาชน วันออกบัตร วันหมดอายุ ลายมือชื่อหัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ทำการแทน และให้มีรูปถ่ายครึ่งตัวของนักเรียน หน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาสีดำ แต่งเครื่องแบบนักเรียน ถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน ติดลงในบัตร ให้มีลายมือชื่อของนักเรียน และประทับตราของสถานศึกษาที่มุมใดมุมหนึ่งของรูปถ่ายนักเรียน โดยให้ติดที่รูปถ่ายบางส่วนบัตรประจำตัวนี้ให้มีอายุเท่ากับระยะเวลาที่มีสภาพนักเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้น แต่ต้องไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันออกบัตร ถ้าบัตรประจำตัวหมดอายุในระหว่างที่ยังมีสภาพนักเรียน ก็ให้สถานศึกษา ต่ออายุบัตรเป็นปีๆ ไป

1.3.4 ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียน ของนักเรียนเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

การแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียนสำหรับการเรียนในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ใช้ระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายประเภทสามัญศึกษา ดังต่อไปนี้

การแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียนชาย

- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต หรือคอปกกลม แขนสั้น
- 2) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหมโดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน (โดยโรงเรียนสบเมยวิทยาคมใช้อักษรย่อ สว.)
- 3) กางเกง ผ้าสีดำ แบบสุภาพ ขาสั้น
- 4) เข็มขัด หนัง หรือผ้า สีดำ หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นปลายเท้า ชนิดผูกหรือมีสายรัดหลังเท้า
- 5) ถุงเท้าสั้น สีขาว

การแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียนหญิง

- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น
- 2) เครื่องหมาย ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐบาลใช้สีน้ำเงิน (โดยโรงเรียนสพเมยวิทยาคมใช้อักษรย่อ สว.)
- 3) กระโปรง ผ้ามืด แบบจีบรูดรอบตัว หรือยาวเพียงได้เข้า แบบจีบทบรอบเอว หรือพับเป็นจีบ ข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเท้า
- 4) เข็มขัด หนังหรือผ้า สีดำ หัวเข็มขัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัดหุ้มด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด
- 5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มหลายเท้า ชนิดผูกหรือมีสายรัดหลังเท้า
- 6) ถุงเท้าสั้น สีขาว

การแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียนสำหรับการเรียนในวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2556 เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีพและระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา (โดยการออกแบบร่วมระหว่างโรงเรียนสบเมยวิทยาคมกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง)

การแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียนชาย (แผนกสาขาวิชาช่างยนต์)

- 1) เสื้อฝักงาน สีน้ำเงินคอปกสีแดง
- 2) เครื่องหมายตราสัญลักษณ์วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง ปักที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- 3) ชื่อโรงเรียนสบเมยวิทยาคม และชื่อ-สกุล ปักที่อกเสื้อเบื้องขวา ด้วยด้ายสีเหลือง
- 4) กางเกง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาวยาว
- 5) เข็มขัด หนังสีดํา หัวเข็มขัดเป็น โลหะตราของวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง
- 6) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้น ชนิดผูก
- 7) ถุงเท้า ส้น สีดํา

การแต่งกายและเครื่องแบบนักเรียนหญิง (แผนกสาขาวิชาคอมพิวเตอร์กิจ)

แม่สะเรียง

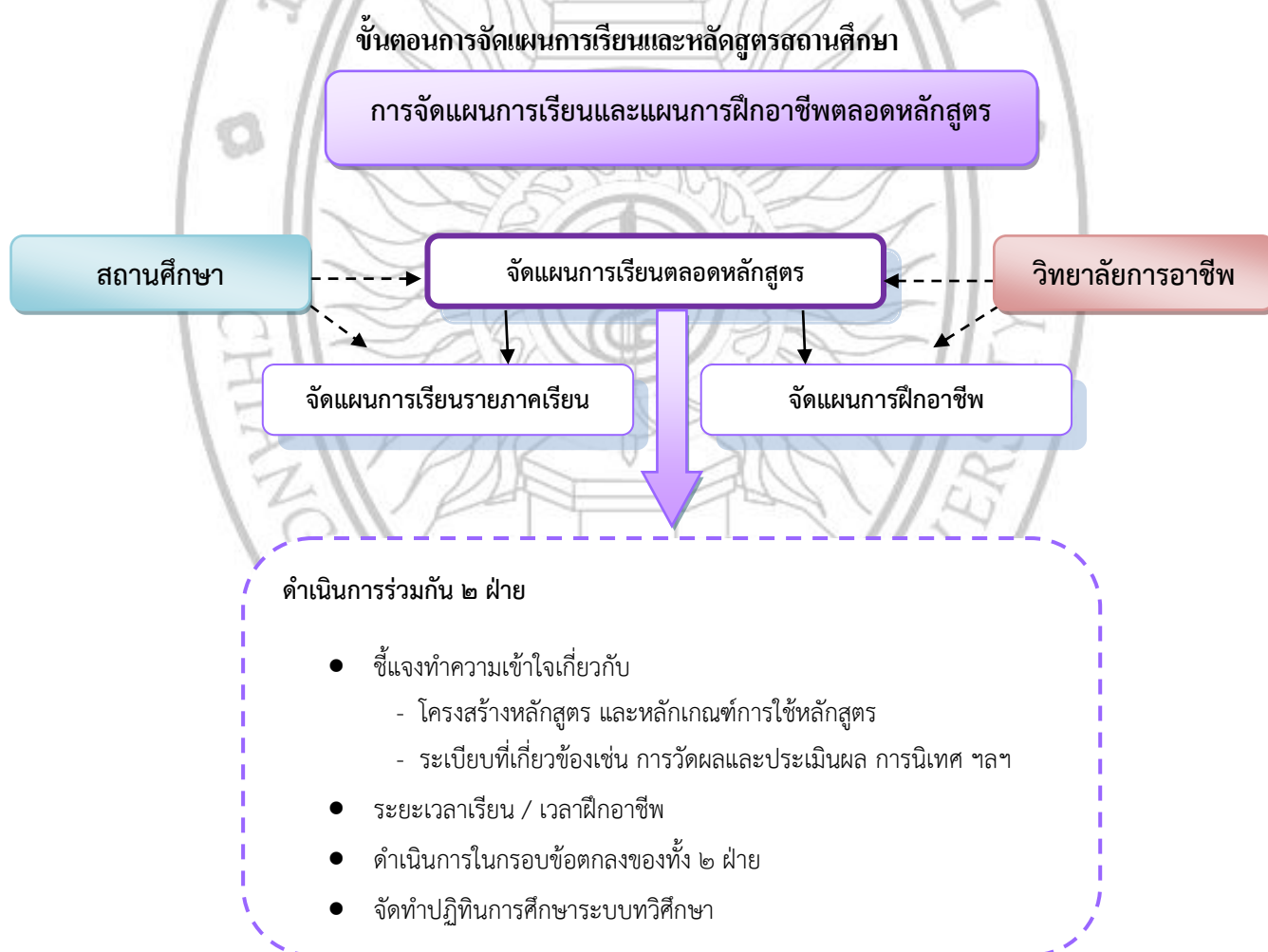
- 1) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น กระดุมโลหะตราสัญลักษณ์วิทยาลัยการอาชีพ
- 2) เครื่องหมาย ดัดเข็มเครื่องหมายของวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- 3) กระโปรง ฟ้ายืดดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า
- 4) เข็มขัด หนังสีดำ หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง
- 5) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีส้นสูงไม่เกิน 2 นิ้ว

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสภเมยวิทยาคม

2.1 การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดสาระการเรียนรู้และหน่วยกิตในห้องเรียน โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6 แผนการเรียนศิลป์ภาษา) ให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรโรงเรียนสภเมยวิทยาคม พร้อมออกแบบรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาซีพีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 โดยความร่วมมือและจัดหลักสูตรร่วมกันระหว่างทางโรงเรียนสภเมยวิทยาคมและวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปเทียบโอนหน่วยกิตกับทางสถาบันอาชีวศึกษาได้

รายวิชาพื้นฐาน นักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครบจำนวน 41 หน่วยกิต ครอบคลุมสาระการเรียนรู้วิชาพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตร โรงเรียนสวเมยวิทยาคม ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนหน่วยกิตรายวิชาพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และหลักสูตร โรงเรียนสวเมยวิทยาคม
 ที่มา: (แนวทางการดำเนินงาน (ทวิศึกษา) โรงเรียนสวเมยวิทยาคม, 2551)

จำนวนหน่วยกิตรายวิชาพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
 และหลักสูตรโรงเรียนสวเมยวิทยาคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
	ม. 4 - 6
ภาษาไทย	240 (6 นก.)
คณิตศาสตร์	240 (6 นก.)
วิทยาศาสตร์	240 (6 นก.)
สังคมศึกษาฯ	320 (8 นก.)
สุขศึกษาและพลศึกษา	120 (3 นก.)
ศิลปะ	120 (3 นก.)
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	120 (3 นก.)
ภาษาต่างประเทศ	240 (6 นก.)
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	1,640 (41 นก.)

หลักสูตรโรงเรียนสมณวิทยาคม แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป เรียนร่วมสาขาขงยนต์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 (ภาคเรียนที่ 2)		ผู้สอน	ผู้สอน	เปิดภาคเรียน มาตรฐาน 18 วัน	ผู้สอน	เปิดภาคเรียน เมษายน 18 วัน	ผู้สอน
รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ ชม.)	รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ ชม.)						
ทศร / วิชาพื้นฐาน	6:12	ทศร / วิชาพื้นฐาน	7:14			รายวิชาเพิ่มเติม			
ทศ1101 ภาษาไทย 1	1.0/2	ทศ1102 ภาษาไทย 2	1.0/2	วิทยากรอาชีพ		๔ ๔30275 งานเขียนแบบและงานแบบเครื่องกล	2.0/4	วิทยากรอาชีพ	
ศ31101 คณิตศาสตร์ 1	1.0/2	ศ31102 คณิตศาสตร์ 2	1.0/2			๔ ๔30276 งานประลัยยนต์	2.0/4	วิทยากรอาชีพ	
ศ31101 สังคมศึกษา 1	1.0/2	ศ31103 วิชาวิทยาศาสตร์	1.0/2						
ศ31102 ประวัติศาสตร์ 1	0.5/1	ศ31103 สังคมศึกษา 2	1.0/2						
พ31101 สุขศึกษาและพลศึกษา 1	0.5/1	ศ31104 ประวัติศาสตร์ 2	0.5/1		โรงเรียน				
ศ31101 คอมพิวเตอร์	0.5/1	พ31102 สุขศึกษาและพลศึกษา 2	0.5/1						
๔31101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 4	0.5/1	ศ31102 นาฏศิลป์	0.5/1						
๔31101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 4	0.5/1	๔31102 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4	0.5/1						
๔31101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 4	1.0/2	๔31102 ภาษาอังกฤษ 2	1.0/2						
รายวิชาเพิ่มเติม	14:28	รายวิชาเพิ่มเติม	8:16						
๔30217 งานคหิกิจ 1	2.0/4	๔30224 งานเครื่องเย็บ	2.0/4						
๔30218 งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น	2.0/4	๔30225 งานออกแบบประกอบเครื่องกลเบื้องต้น	2.0/4						
๔30219 ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ	2.0/4	๔30226 งานศิลปะสื่อสร้างสรรค์	2.0/4						
๔30220 วัสดุงานช่างอุตสาหกรรม	2.0/4	๔30227 งานบำรุงรักษารถยนต์	2.0/4						
๔30221 ฟ้าดินและอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	2.0/4	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60						
๔30222 ความเป็นพลเมืองเบื้องต้น	2.0/4	☐ กิจกรรมแนะแนว	18						
๔30223 อารยธรรมและวัฒนธรรมเบื้องต้น	2.0/4	☐ กิจกรรมแนะแนว	32						
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	☐ กิจกรรมแนะแนว	18						
☐ กิจกรรมแนะแนว	18	☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	32						
☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	32	☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10						
☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	รวมเวลาเรียนทั้งหมด	660 ชม.						** กิจกรรมลูกเสือ วิชาสามัญ
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	860 ชม.	รวมเวลาเรียนทั้งหมด	660 ชม.						
		รวมเวลาเรียนทั้งหมด	140 ชม.						
		รวมเวลาเรียนทั้งหมด	160 ชม.						

หลักสูตรโรงเรียนสามมวิทยาคม แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป เรียนร่วมสาขาช่างยนต์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 (ภาคเรียนที่ 2)		ผู้สอน	ภาคฤดูร้อน	ผู้สอน
รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)	รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)			
รหัส / รายวิชาพื้นฐาน	7/14	รหัส / รายวิชาพื้นฐาน	7/14		รายวิชาเพิ่มเติม	4.8
พ32101 ภาษาไทย 3	1.0/2	พ32102 ภาษาไทย 4	1.0/2		ฝึกงาน	4.0/8
ค32101 คณิตศาสตร์ 3	1.0/2	ค32102 คณิตศาสตร์ 4	1.0/2			
ว30104 โลกดาราศาสตร์	1.0/2	ว30105 ชีววิทยาพื้นฐาน 2	1.0/2			
ส32101 สังคมศึกษา 3	1.0/2	ส32103 สังคมศึกษา 4	1.0/2			
ส32102 ประวัติศาสตร์ 3	0.5/1	ส32104 ประวัติศาสตร์ 4	0.5/1	โรงเรียน		
พ32101 สุขศึกษาและพลศึกษา 3	0.5/1	พ32102 สุขศึกษาและพลศึกษา 4	0.5/1			
ค32101 ดนตรีและทัศนศิลป์	0.5/1	ค32102 นาฏศิลป์	0.5/1			
ง32101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 5	0.5/1	ง32102 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5	0.5/1			
อ32101 ภาษาอังกฤษ 3	1.0/2	อ32102 ภาษาอังกฤษ 4	1.0/2			
รายวิชาเพิ่มเติม	14/28	รายวิชาเพิ่มเติม	12/24			
ง30262 คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ	2.0/4	ง30233 งานเครื่องกลเบื้องต้น	2.0/4	โรงเรียน		
ง30228 งานนิวแมติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น	2.0/4	ง30234 งานเครื่องจักรยนต์	3.0/6	วิทยาลัยการอาชีพ		
ง30229 งานช่างกลึงรถยนต์	3.0/6	ง30235 งานเครื่องยนต์ดีเซล	3.0/6	วิทยาลัยการอาชีพ		
ง30230 งานเครื่องยนต์เกียร์อัตโนมัติ	3.0/6	ง30236 การขับรถยนต์	2.0/4	วิทยาลัยการอาชีพ		
ง30231 เชื้อเพลิงและวัสดุหล่อลื่น	2.0/4	ง30237 พลังงานและสิ่งแวดล้อม	2.0/4	โรงเรียน		
ค30232 คณิตศาสตร์รายขนานต์	2.0/4			วิทยาลัยการอาชีพ		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60			
☐ กิจกรรมแนะแนว	18	☐ กิจกรรมแนะแนว	18			
☐ กิจกรรมนักเรียน	32	☐ กิจกรรมนักเรียน	32			
☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10			
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	900 ชม.	รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	780 ชม.		รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	160 ชม.

หลักสูตรโรงเรียนสมทบมหาวิทยาลัย แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป เรียนร่วมสาขาช่างยนต์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 (ภาคเรียนที่ 2)	
รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)	รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)
	รหัส / รายวิชาพื้นฐาน		7.5/15
พ33101 ภาษาไทย 5	1.0/2	พ33102 ภาษาไทย 6	1.0/2
ค33101 คณิตศาสตร์ 5	1.0/2	ค33102 คณิตศาสตร์ 6	1.0/2
ส33101 สังคมศึกษา 5	1.0/2	ส33102 สังคมศึกษา 6	1.0/2
พ33101 สุขศึกษาและพลศึกษา 5	0.5/1	พ33102 สุขศึกษาและพลศึกษา 6	0.5/1
ค33101 คนตรีและทัศนศิลป์	0.5/1	ค33102 นาฏศิลป์	0.5/1
ง33101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 6	0.5/1	ง33102 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6	0.5/1
อ33101 ภาษาอังกฤษ 5	1.0/2	อ33102 ภาษาอังกฤษ 6	1.0/2
ว30102 เคมีพื้นฐาน	2.0/4	ว30101 ฟิสิกส์พื้นฐาน	1.5/3
รายวิชาเพิ่มเติม	9/18	รายวิชาเพิ่มเติม	11/22
ง30238 งานไฟฟ้ารถยนต์	3.0/6	ง30270 กลศาสตร์เครื่องกล	3.0/6
ง30239 เครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ	2.0/4	ง30271 งานระบบจัดซื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์	3.0/6
ง30268 โครงการ 1	2.0/4	ง30272 งานตัวถังและพ่นสีรถยนต์	3.0/6
ง30269 งานปรับแต่งเครื่องยนต์เบื้องต้น	2.0/4	ง30273 การเป็นผู้ประกอบการ	2.0/4
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60
☐ กิจกรรมแนะแนว	18	☐ กิจกรรมแนะแนว	18
☐ กิจกรรมนันทนาการ	32	☐ กิจกรรมนันทนาการ	32
☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	720 ชม.	รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	780 ชม.
		ผู้สอน	ผู้สอน
		โรงเรียน	โรงเรียน
		วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยการอาชีพ
		วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยการอาชีพ
		วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยการอาชีพ
		วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยการอาชีพ

หลักสูตรโรงเรียนสมทบวิทยาลัย แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป เรียนร่วมสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 (ภาคเรียนที่ 2)		ผู้สอน	ภาคเรียน	ผู้สอน
รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)	รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)			
รหัส / รายวิชาพื้นฐาน	7/14	รหัส / รายวิชาพื้นฐาน	7/14		รายวิชาเพิ่มเติม	4/8
ท32101 ภาษาไทย 3	1.0/2	ท32102 ภาษาไทย 4	1.0/2		คิดงาน	4.0/8
ค32101 คณิตศาสตร์ 3	1.0/2	ค32102 คณิตศาสตร์ 4	1.0/2			
ว30104 โลกตราศาสตร์	1.0/2	ว30105 ชีวิตวิทยาพื้นฐาน 2	1.0/2			
ส32101 สังคมศึกษา 3	1.0/2	ส32103 สังคมศึกษา 4	1.0/2			
ส32102 ประวัติศาสตร์ 3	0.5/1	ส32104 ประวัติศาสตร์ 4	0.5/1	โรงเรียน		
พ32101 สุขศึกษาและพลศึกษา 3	0.5/1	พ32102 สุขศึกษาและพลศึกษา 4	0.5/1			
ศ32101 ดนตรีและทัศนศิลป์	0.5/1	ศ32102 นาฏศิลป์	0.5/1			
ง32101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 5	0.5/1	ง32102 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5	0.5/1			
อ32101 ภาษาอังกฤษ 3	1.0/2	อ32102 ภาษาอังกฤษ 4	1.0/2			
รายวิชาเพิ่มเติม	13/26	รายวิชาเพิ่มเติม	15/30			
ง30211 ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ	2.0/4	ง30213 การขายเบื้องต้น 2	2.0/4	โรงเรียน		
ง30212 การขายเบื้องต้น 1	2.0/4	ค30274 คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์	2.0/4	วิทยาลัยการอาชีพ		
ง30255 การสร้างเว็บไซต์	3.0/6	ง30258 พื้นฐานการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	3.0/6	โรงเรียน		
ง30256 โปรแกรมกราฟิก	3.0/6	ง30259 โปรแกรมตารางคำนวณ	3.0/6	โรงเรียน		
ง30257 โปรแกรมมัลติมีเดียเพื่อการนำเสนอ	3.0/6	ง30260 การลือสื่อสังคม	3.0/6	วิทยาลัยการอาชีพ		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	โรงเรียน		
☐ กิจกรรมแนะแนว	18	☐ กิจกรรมแนะแนว	18			
☐ กิจกรรมนักเรียน	32	☐ กิจกรรมนักเรียน	32			
☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10			
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	860 ชม.	รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	940 ชม.			รวมเวลาเรียนทั้งหมด 160 ชม.

หลักสูตรโรงเรียนสามเมยวิทยาคม แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป เรียนร่วมสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 (ภาคเรียนที่ 2)	
รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)	รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)
รหัส / รายวิชาพื้นฐาน	7.5/15	รหัส / รายวิชาพื้นฐาน	7/14
ท33101 ภาษาไทย 5	1.0/2	ท33102 ภาษาไทย 6	1.0/2
ค33101 คณิตศาสตร์ 5	1.0/2	ค33102 คณิตศาสตร์ 6	1.0/2
ส33101 สังคมศึกษา 5	1.0/2	ส33102 สังคมศึกษา 6	1.0/2
พ33101 สุขศึกษาและพลศึกษา 5	0.5/1	พ33102 สุขศึกษาและพลศึกษา 6	0.5/1
ศ33101 ดนตรีและทัศนศิลป์	0.5/1	ศ33102 นาฏศิลป์	0.5/1
ง33101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 6	0.5/1	ง33102 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6	0.5/1
อ33101 ภาษาอังกฤษ 5	1.0/2	อ33102 ภาษาอังกฤษ 6	1.0/2
ว30102 เคมีพื้นฐาน	2.0/4	ว30101 ฟิสิกส์พื้นฐาน	1.5/3
รายวิชาเพิ่มเติม	11/22	รายวิชาเพิ่มเติม	9/18
ง30262 คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ	2.0/4	ง30216 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2.0/4
ง30263 โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล	3.0/6	ง30265 การเขียนโปรแกรมบนมาตรฐานเปิด	3.0/6
ง30264 โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ	2.0/4	ง30266 พลังงานและสิ่งแวดล้อม	2.0/4
ง20314 โครงการ	2.0/4	ง30267 ธรรมชาติและเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร	2.0/4
ง20315 การเป็นผู้ประกอบการ	2.0/4		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60
☐ กิจกรรมแนะแนว	18	☐ กิจกรรมแนะแนว	18
☐ กิจกรรมนักเรียน	32	☐ กิจกรรมนักเรียน	32
☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	☐ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	800 ชม.	รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	700 ชม.
ผู้สอน		ผู้สอน	
		โรงเรียน	โรงเรียน
		วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยการอาชีพ
		วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยการอาชีพ
		โรงเรียน	โรงเรียน

2.2 การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายวิชาเสริมรายวิชาพื้นฐาน โดยเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้นตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้พื้นฐานอาชีพ โดยเปิด 2 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาช่างยนต์ และสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จึงกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่เรียนสาขาช่างยนต์จำนวน 79 หน่วยกิตและ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 80 หน่วยกิต รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การแสดงรายวิชาเพิ่มเติมหลักสูตรห้องเรียน โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย

สาขาช่างยนต์

ชั้น ม.4 / ปีที่ 1		ชั้น ม.5 / ปีที่ 2		ชั้น ม.6 / ปีที่ 3	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.3 (ภาคเรียนที่ 1)	
รายวิชาเพิ่มเติม	14/28	รายวิชาเพิ่มเติม	14/28	รายวิชาเพิ่มเติม	9/18
430217 งานศิลปะสื่อ 1	2.04	430262 คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ	2.04	430238 งานไฟฟ้ารถยนต์	3.06
430218 งานเรือและโหนดแม่น้ำเมืองต้น	2.04	430228 งานปาล์มสินค้าและโหนดสินค้าเมืองต้น	2.04	430239 เครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ	2.04
430219 ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ	2.04	430229 งานสิ่งทอสิ่งรถยนต์	3.06	430268 วิศวกร 1	2.04
430220 วัสดุงานช่างอุตสาหกรรม	2.04	430230 งานรถยนต์เกียร์อัตโนมัติ	3.06	430269 งานปรับแต่งเครื่องยนต์เบื้องต้น	2.04
430221 ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	2.04	430231 เชื้อเพลิงและวัสดุหล่อลื่น	2.04		
430222 เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น	2.04	430232 คณิตศาสตร์ยานยนต์	2.04		
430223 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	2.04				
ปิดภาคเรียน ตุลาคม 18 วัน					
รายวิชาเพิ่มเติม	3/7				
430274 งานจักรยานยนต์	3.07	รายวิชาเพิ่มเติม			
		430233 งานเครื่องมือกลเบื้องต้น			
		430234 งานเครื่องจักรรถยนต์			
		430235 งานรถยนต์ดีเซล			
		430236 การขับรถยนต์			
		430237 พลัสงานและสิ่งแวดล้อม			
ปิดภาคเรียน เมษายน 18 วัน					
รายวิชาเพิ่มเติม	4/8	รายวิชาเพิ่มเติม	4/8		
430275 งานเขียนแบบและอ่านแบบ	2.04	ฝึกงาน	4.08	รายวิชาเพิ่มเติม	
430276 งานประดับยนต์	2.04	รายวิชาเพิ่มเติม			
รวม	39/59	รวม	30/60	รวม	20/40

สายคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ชั้น ม.4 / ปีที่ 1		ชั้น ม.5 / ปีที่ 2		ชั้น ม.6 / ปีที่ 3	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-3 (ภาคเรียนที่ 1)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6-3 (ภาคเรียนที่ 1)	
รายวิชาเพิ่มเติม	14/28	รายวิชาเพิ่มเติม	13/26	รายวิชาเพิ่มเติม	11/22
330204 การบัญชีเบื้องต้น 1	2.04	330211 ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ	2.04	330262 คอมพิวเตอร์และสารสนเทศที่งานอาชีพ	2.04
330205 พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น	2.04	330212 การขายเบื้องต้น 1	2.04	330263 โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล	3.06
330249 ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3.06	330255 การสร้างเว็บไซต์	3.06	330264 โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ	2.04
330250 คอมพิวเตอร์และการบำรุงรักษา	3.06	330256 โปรแกรมกราฟิก	3.06	330314 โครงสร้าง	2.04
330251 โปรแกรมประมวลผลคำ	2.04	330257 โปรแกรมผลิตสไลด์เพื่อการนำเสนอ	3.06	330315 การเป็นคู่โปรแกรมการ	2.04
330206 กฎหมายพาณิชย์	2.04				
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 (ภาคเรียนที่ 2)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-3 (ภาคเรียนที่ 2)		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6-3 (ภาคเรียนที่ 2)	
รายวิชาเพิ่มเติม	14/28	รายวิชาเพิ่มเติม	15/30	รายวิชาเพิ่มเติม	9/18
330207 การบัญชีเบื้องต้น 2	2.04	330213 การขายเบื้องต้น 2	2.04	330216 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2.04
330208 พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น	2.04	330274 ผลิตสารคดีคอมพิวเตอร์	2.04	330265 การเขียนโปรแกรมบนภาษาฐานเว็ค	3.06
330252 คอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจ	2.04	330258 พื้นฐานการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	3.06	330266 พลังงานและสิ่งแวดล้อม	2.04
330253 เครื่องมือคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	2.04	330259 โปรแกรมตารางคำนวณ	3.06	330267 ธรรมเนียมและมารยาทในการสนทนา	2.04
330254 อินเทอร์เน็ตเพื่องานธุรกิจ	2.04	330260 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	3.06		
330209 ภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม	2.04	330261 องค์ประกอบศิลป์สำหรับงานคอมพิวเตอร์	2.04		
330210 ภาษาอังกฤษปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	2.04				
		ภาคฤดูร้อน			
		รายวิชาเพิ่มเติม	4/8		
		ฝึกงาน	4.08	รายวิชาเลือกอาชีพ	
		รวม	32.64	รวม	20+40

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น 4 กิจกรรมย่อย คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

1. กิจกรรมแนะแนว
  - 1.1 กิจกรรม Home room
  - 1.2 กิจกรรมแนะแนวอาชีพ และการศึกษาต่อ
  - 1.3 การพัฒนาบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์
2. กิจกรรมนักเรียน
  - 2.1 ค่ายพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
  - 2.2 กิจกรรมชุมนุม
  - 2.3 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
  - 2.4 กิจกรรมวันสำคัญ
  - 2.5 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1, กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 2
4. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
  - 4.1 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียน
  - 4.2 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับโรงเรียนและชุมชน
5. กิจกรรมเสริมประสบการณ์พิเศษ
  - 4.1 การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่
  - 4.2 การฝึกประสบการณ์สถานประกอบการต่างๆ

2.3 การวัดผลประเมินผล

จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การมุ่งหาคำตอบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการคิด คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่เพียงใด การวัดผลและประเมินผลต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากการสอบกลางภาค การสอบปลายภาคทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติแล้ว กระบวนการวัดและประเมินผลยังคงต้องดำเนินการต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยประเมินจากคุณภาพพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม กระบวนการปฏิบัติงาน ผลงาน แฟ้มสะสมงาน และอื่นๆ

การวัดผลประเมินผลรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมที่เป็นหลักสูตรของโรงเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม ตามหลักสูตรสถานศึกษา ปี 2551 ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การแสดงระดับผลการเรียนตามคะแนนผลการสอบ

ที่มา: (เอกสารงานวิชาการ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม, 2551)

การแสดงระดับผลการเรียนตามคะแนนผลการสอบ

ช่วงคะแนน	ระดับผลการเรียน	ความหมาย
80-100	4	ผลการเรียนดีเยี่ยม
75-79	3.5	ผลการเรียนดีมาก
70-74	3	ผลการเรียนดี
65-69	2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี
60-64	2	ผลการเรียนน่าพอใจ
55-59	1.5	ผลการเรียนพอใช้
50-54	1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0-49	0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์
	ร	รอผลการตัดสินผลการเรียน
	มส	เวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80

2.4 การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการนิเทศ

เมื่อนักเรียนออกฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ นักเรียนจะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ลงเวลาเข้าฝึกปฏิบัติงาน และ เวลาออกจากการฝึกปฏิบัติงานลงในแบบฟอร์ม ใบลงเวลาฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน (ทวิศึกษา) ตามความเป็นจริงทุกวัน และให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมส่งให้อาจารย์นิเทศ

2. ปฏิบัติตามระเบียบของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โดยเคร่งครัด

3. ในสัปดาห์ที่ออกฝึกปฏิบัติงาน ต้องบันทึกผลการปฏิบัติงานลงใน บันทึกการฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน (ทวิศึกษา) เป็นประจำทุกวัน และให้นักเรียนหัวหน้ากลุ่มรวบรวมแบบ ๓ ดังกล่าว ส่งให้อาจารย์นิเทศในวันที่ไปพบนักเรียน เพื่อสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา และ

ประเมินผลในแต่ละสัปดาห์ โดยลักษณะการคิดเวลาดูเรียนนักเรียนที่เรียนระบบทวิศึกษาทั้งในโรงเรียน และการออกฝึกปฏิบัติงาน มีดังนี้

☐ รายวิชาที่เรียนสัปดาห์ละ 1 คาบ	ขาดได้	2	คาบ
☐ รายวิชาที่เรียนสัปดาห์ละ 2 คาบ	ขาดได้	4	คาบ
รายวิชาที่เรียนสัปดาห์ละ 3 คาบ *	ขาดได้	6	คาบ
รายวิชาที่เรียนสัปดาห์ละ 4 คาบ *	ขาดได้	8	คาบ
รายวิชาที่เรียนสัปดาห์ละ 5 คาบ *	ขาดได้	10	คาบ

ส่วนการคิดเวลาดูเรียนในช่วงฝึกปฏิบัติงาน

กรณีลาป่วย

- นักเรียนลาป่วย ได้ครั้งละไม่เกิน 1 วัน ห้ามหยุดต่อเนื่อง (ยกเว้นกรณีป่วยหนัก) หรือนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล จะพิจารณาเป็นราย ๆ ไป และต้องมีใบรับรองแพทย์ จากโรงพยาบาลเท่านั้น (ไม่มีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลอื่น เช่น คลินิก ออตามัย ฯลฯ)

- นักเรียนลาป่วยโดยไม่มีเหตุผลน่าเชื่อถือได้หรือไม่มีใบรับรองแพทย์ ถือเป็น旷งาน และถูกพิจารณาตามเกณฑ์การขาดงาน จะตัดคะแนนวันละ 2 คะแนน

- นักเรียนต้องโทรศัพท์แจ้งพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ

กรณีลากิจ

ไม่อนุญาตให้นักเรียนกิจในสัปดาห์ออกฝึกปฏิบัติงานโดยเด็ดขาด หากนักเรียนฝ่าฝืนจะถือว่าเป็นการขาดงาน โดยไม่แจ้ง

การขาดงาน โดยไม่แจ้ง

กรณีนักเรียนขาดงานโดยไม่แจ้งให้พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศทราบ จะต้องทำทัณฑ์บนทุกครั้ง และถูกตัดคะแนน วันละ 5 คะแนน

กรณีมาปฏิบัติงานสาย

พิจารณาหักคะแนนวันละ 1 คะแนน

มาสาย 3 วัน ถือเป็นขาดงาน 1 วัน

การแสดงผลการประเมินการฝึกงาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. คะแนนจากอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา 60 คะแนน แบ่งเป็น

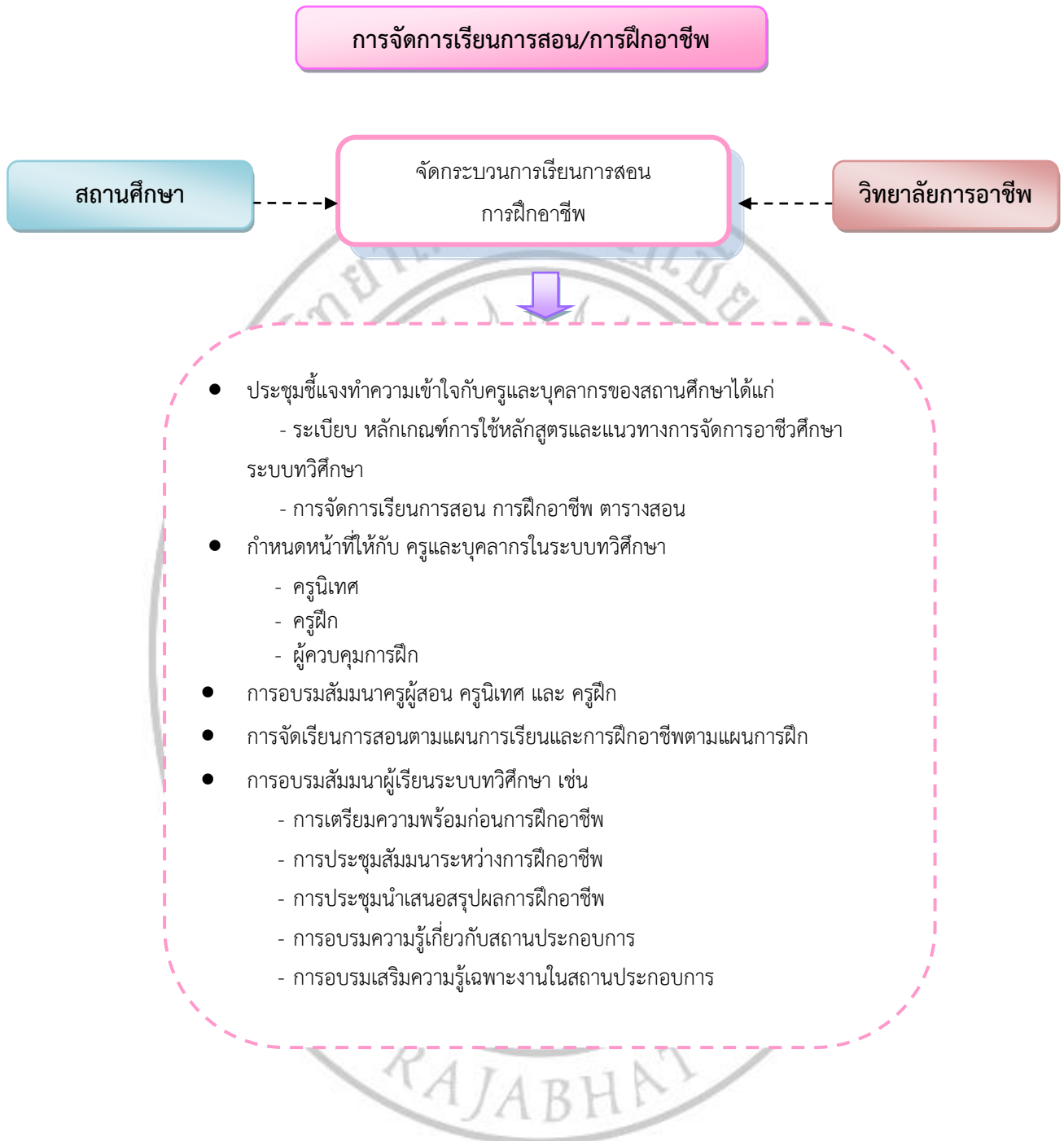
1.1 ทดสอบย่อย / สภาพจริง (อย่างน้อยหน่วยการเรียนรู้ละ 1 ครั้ง)	10	คะแนน
1.2 ชิ้นงาน	10	คะแนน
1.3 กิจนิสัย	10	คะแนน
1.4 สอบกลางภาค	10	คะแนน

1.5 สอบปลายภาค	20	คะแนน
	รวม 60	คะแนน
2 คะแนนจากสถานประกอบการ 40 คะแนน แบ่งเป็น		
2.1 ผลการฝึกปฏิบัติงาน (ประเมินโดยพี่เลี้ยง)	20	คะแนน
2.2 ชิ้นงาน (จากการบันทึกใน“แบบบันทึกการปฏิบัติงาน”)	10	คะแนน
2.3 จากการประเมินโดยอาจารย์นิเทศ	10	คะแนน
2.3.1 การตอบข้อซักถามและการมีมนุษยสัมพันธ์	5	คะแนน
2.3.2 สถิติการขาดลา/มาสาย	5	คะแนน
	รวม 40	คะแนน
	รวมคะแนนทั้งสิ้น 100	คะแนน

ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในการฝึกอาชีพ

การนิเทศการจัดการเรียนการสอน / ฝึกอาชีพ

สถานศึกษา

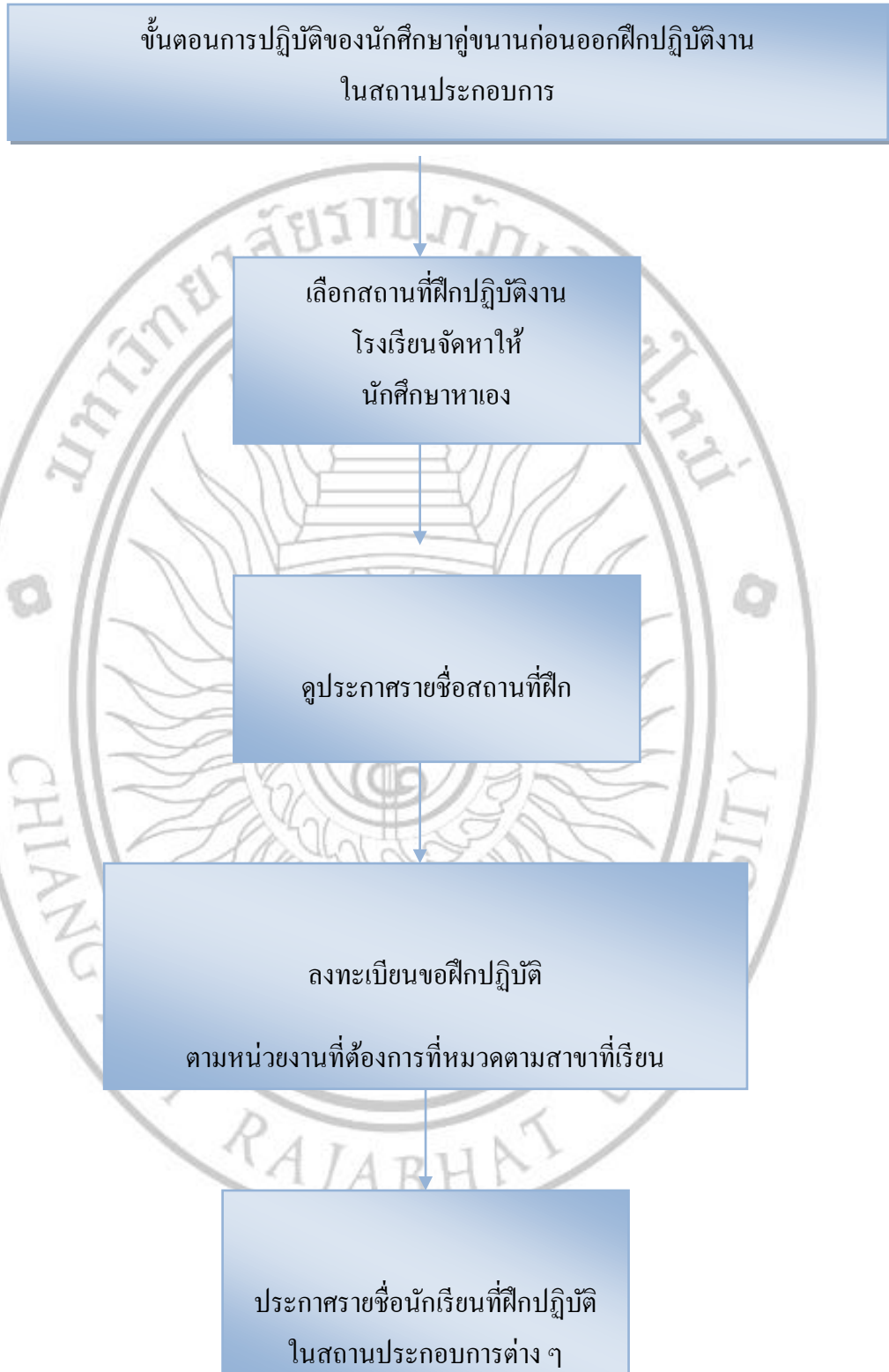
การนิเทศการจัดการเรียนการสอน / ฝึกอาชีพ

วิทยาลัยการอาชีพ

- การนิเทศการเรียนการสอน
  - แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน
  - การนิเทศการเรียนการสอน
  - รายงานผลการนิเทศ
- การนิเทศการฝึกอาชีพ
  - หลักเกณฑ์การนิเทศ ติดตามผลการฝึกอาชีพ
  - มอบหมายครูนิเทศ
  - จัดทำแผนการนิเทศ
  - การตรวจสอบบันทึกการฝึกอาชีพ
  - รายงานผลการนิเทศ

ขั้นตอนการเตรียมการออกฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ขั้นตอนการเลือกสถานประกอบการเพื่อฝึกปฏิบัติงาน

รายละเอียดการเลือกสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน

เลือกสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน

- สถานที่ฝึกปฏิบัติที่โรงเรียนจัดหาให้
- ดูรายชื่อสถานฝึกปฏิบัติงาน บอร์ดสำนักมาตรฐาน , บอร์ดนิเทศ , บอร์ดแนะแนว และเว็บไซต์
- นักเรียนหา สถานที่ฝึกปฏิบัติงานเอง ภายใต้เงื่อนไขดังนี้
  - K แจ้งชื่อหน่วยงานกับอาจารย์หัวหน้าหมวดตามสาขาของตนเอง เพื่อ “ กรอกแบบจัดหาสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน “
  - K มีภาระงานให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติตรงตามสาขาที่เรียนและมีปริมาณงานมากเพียงพอให้ทำ
  - K ไม่ใช่ธุรกิจครอบครัว / ญาติพี่น้อง หรือบุคคลใกล้ชิด
  - K รับนักเรียนเข้าฝึกปฏิบัติงานเป็นจำนวนมากพอสมควร
  - K ศึกษารายละเอียดของงานในสาขาที่สามารถปฏิบัติได้
  - K สะดวกในการเดินทางหากพ้นกำหนดเวลาแล้ว หมวดจะจัดหาสถานที่ฝึกปฏิบัติตามที่โรงเรียนเห็นเหมาะสม

ดูประกาศรายชื่อสถานที่ฝึกปฏิบัติงานที่บอร์ด

สำนักมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ นักเรียนลงทะเบียนทะเบียน

ลงทะเบียนนักเรียนฝึกปฏิบัติงาน

นักเรียนลงชื่อเข้าฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ 3 แห่ง โดยจัดลำดับความต้องการที่อาจารย์หัวหน้าหมวดตามสาขาของตนเองภายในเวลาที่กำหนด นักเรียนลงชื่อในสถานฝึกปฏิบัติงานนั้น ๆ มากกว่าจำนวนที่ต้องการ โรงเรียนจะใช้วิธีการจับฉลากเมื่อโรงเรียนจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้นักเรียนให้เรียบร้อยแล้ว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ประกาศรายชื่อนักเรียนที่ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ

2.5 การโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียน โรงเรียนสภเมยวិทยาคม ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ ดังนี้
การโอนผลการเรียนจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาพื้นฐาน และจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาบังคับ เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต และหมวดวิชาเลือกเสรี มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาทักษะชีวิต ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2551

2. พิจารณาแนวทางการเทียบรายวิชาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 พ.ศ. 2556 คือ ต้องเป็นรายวิชา หรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร

3. การโอนผลการเรียนรายวิชาที่มาขอโอนผลการเรียนจะต้องเป็นรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.0 กรณีที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.0 ให้สถานศึกษาที่รับโอนผลการเรียนทำการประเมินใหม่ ถ้ามีผลตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วจึงรับโอนรายวิชานั้น รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป สถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้

*กรณีมีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้ขึ้นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่ แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม

2.6 การสำเร็จการศึกษา

เกณฑ์การจบการศึกษา โรงเรียนสภเมยวิทยาคม ได้กำหนดเกณฑ์การจบการศึกษา ดังนี้

2.6.1 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสภเมยวิทยาคม

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มที่เน้นวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จำนวน 47 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มที่เน้นภาษาและการทำงานอาชีพ จำนวน 40 หน่วยกิต

2. ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐานจำนวน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับ “ดี”
4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ “ดี”
5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีผลการประเมิน “พ”

2.6.2 การสำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษา

1. ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
2. ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
3. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
4. เข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน

2.6.3 ขั้นตอนการดำเนินงานเกณฑ์การจบการศึกษา โรงเรียนสวเมยวิทยาคม

1. วางแผนการเปิดแผนการเรียนเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เดือนมีนาคม 2558 ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา
  2. รับสมัคร นร. / ปกติ ปีภาคเรียน เดือนมีนาคม 2558
  3. ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครั้งที่ 1 เมษายน 2558
  4. ร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพจัดทำหลักสูตร/วางแผนการจัดการเรียนการสอน พฤษภาคม 2558
  5. ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครั้งที่ 2 พฤษภาคม 2558
  6. ร่วมทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยการอาชีพ
  7. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปกติ-ภาคฤดูร้อน-ฝึกงาน ปีการศึกษา 2558-2559-2560
  8. เทียบโอนรายวิชา
  9. ครบ 6 ภาคเรียน อนุมัติจบและรับวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เดือน มีนาคม 2561
- ต้องลงทะเบียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เดือนมีนาคม พ.ศ.2561 รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2561

ขั้นตอนการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา

การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา

สถานศึกษา

การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา

วิทยาลัยการอาชีพ

- การสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วม
  - หัวหน้างานในสถานประกอบการ
  - ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ปกครอง
  - ผู้สอนในสถานศึกษาที่รับเข้าศึกษาต่อ

ขั้นตอนการสรุปผลการดำเนินงานและการรายงานประจำปี

การสรุปผลการดำเนินงานและการรายงานประจำปี

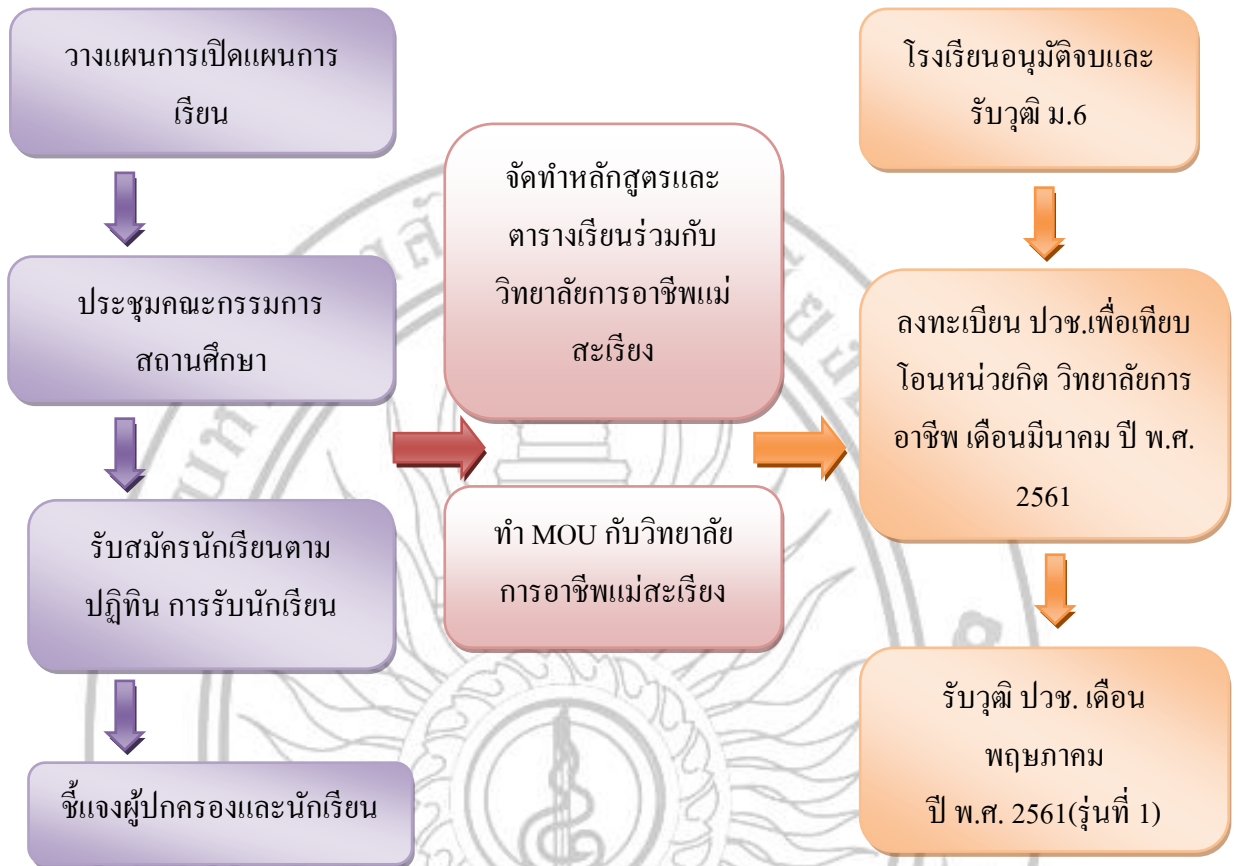
สถานศึกษา/สถาบัน

การสรุปผลการดำเนินงานและการรายงานประจำปี

สถานประกอบการ

- สรุปผลการดำเนินงาน
- รายงานผลต่อผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประเมินการดำเนินงาน
- นำผลการดำเนินงานไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา การจัดการศึกษาต่อไป

แผนผังขั้นตอนการดำเนินงานเกณฑ์การจบการศึกษา โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ภาพที่ 5 แผนผังขั้นตอนการดำเนินงานเกณฑ์การจบการศึกษา โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ที่มา: (แนวทางการดำเนินงาน (ทวิศึกษา) โรงเรียนสบเมยวิทยาคม, 2558)

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

3.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา

ตามเอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประกาศไว้ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาให้เปิดทำการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. มีระยะห่างจากสถานศึกษาที่เปิดสอนวิชาชีพมากกว่า 20 กิโลเมตร (ยกเว้นกรณีมีสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเอกชน มาเปิดสอนภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติไปแล้ว)

2. มีสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นที่เลี้ยง

3. มีครุภัณฑ์มาตรฐานประจำสาขา

4. มีห้องปฏิบัติการประจำสาขา

5. มีข้าราชการครูตรงกับสาขาที่เปิดสอน อย่างน้อย 1 คน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับ

สาขาวิชาอีกอย่างน้อย 1 คน

3.2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดหาสื่อ และวัดผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนรู้ในสองสถานศึกษา โดยเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะชีวิตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โรงเรียนสพเมยวิทยาคม) และเรียนรายวิชาหมวดวิชาทักษะวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแผนการเรียนที่บูรณาการตามตัวอย่างแผนการเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) และได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุฝึกและครุภัณฑ์มาตรฐานตามที่สาขาวิชากำหนด และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

3.3 การบริการด้านต่างๆสำหรับนักเรียน

โรงเรียนสภเมยวิทยาคมได้มีการบริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนที่เรียน
โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) เช่น

1. การบริการรับรถส่งนักเรียนสำหรับการเดินทางไปเรียนระหว่างโรงเรียนสภเมยวิทยาคม
กับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เพื่อความสะดวกในการเดินทางพร้อมทั้งเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน
2. การบริการด้านการจัดหาหนังสือเรียนสำหรับการเรียนการสอนตามหมวดรายวิชาทักษะ
ชีวิตซึ่งจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต้นสังกัด และหมวดวิชาทักษะอาชีพซึ่งจัดการเรียนการสอน
ในหลักสูตรการอาชีวศึกษา โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
3. การบริหารจัดการด้านอุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์ปฏิบัติงาน ตามความเหมาะสมของ
รายวิชา โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
4. การบริการที่พักนักเรียนสำหรับนักเรียนบ้านไกลไม่สามารถไปกลับระหว่างบ้านและ
สถานศึกษา พร้อมทั้งยังมีการบริการด้านอาหารวันละ 3 มื้อ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ภาคผนวก

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
เพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษา
ระหว่าง
วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง กับ โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ ทำขึ้นระหว่าง

“วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง” สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดย นางลำพูน ครอบแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 111 หมู่ 7 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58110 ฝ่ายหนึ่งกับ

“โรงเรียนสบเมยวิทยาคม” โดย นายสมนึก เมืองเจริญ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 78/1 หมู่ 3 ต.คะตวน อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 58110 อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เป็นหน่วยงานราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และ ฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมมือกันในการจัดการอาชีวศึกษา โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพโดยมีรายละเอียดหรือข้อตกลงดังต่อไปนี้

ข้อ 1 วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนสบเมยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34

1.2 เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนสบเมยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ได้รับการเสริมสร้างความรู้พัฒนาทักษะความสามารถทางวิชาชีพ และได้รับวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.3 เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้เพิ่มพูนหรือสะสมความรู้ทักษะและเตรียมตัวที่จะเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษาต่อไป

ข้อ 2 สถานที่ดำเนินการ

2.1 วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง

2.2 โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ข้อ 3 แนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ

3.1 วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง และโรงเรียนสบเมยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 จะร่วมมือกันในการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อเรียนสะสมหน่วยกิต (Pre-Vocational-Education : Pre-VEd) ตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.2 ให้มีการประสานความร่วมมือ เพื่อพัฒนาวางแผนศักยภาพอาชีพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยถือเป็นภารกิจร่วมกัน เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรต่างๆ ตามที่กำหนดไว้

- 2 -

3.3 ร่วมกันกำหนดนโยบาย แผนงานและเป้าหมายการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดตลอดทั้งพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของทั้งสองฝ่าย

3.4 ให้มีการประชาสัมพันธ์ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงาน โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และเครือข่ายของทั้งสองฝ่ายอย่างต่อเนื่อง

3.5 ทั้งสองฝ่ายจะมีการแต่งตั้งกรรมการกำกับ ติดตามดูแล ให้คำปรึกษา ในการดำเนินงานความร่วมมือ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อ 4 ระยะเวลาข้อตกลงความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงนี้มีระยะเวลาความร่วมมือต่อเนื่องทุกปี นับตั้งแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเป็นต้นไป

ข้อ 5 การเปลี่ยนแปลง และการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

หากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย ประสงค์จะแก้ไขรายละเอียดของข้อตกลงฯ ให้เป็นประการใดแล้ว จะต้องแจ้งให้อีกฝ่ายเห็นชอบร่วมกันในประเด็นที่ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข แล้วให้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้เป็นหลักฐาน และมีผลบังคับใช้ในเวลาที่ตกลงร่วมกัน

หากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ประสงค์จะบอกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ให้ฝ่ายนั้นมีหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าไปยังอีกฝ่ายหนึ่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน (เก้าสิบวัน) ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตามโครงการ

ข้อ 6 การลงนามความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว เพื่อแสดงถึงเจตนาจริงและความตั้งใจจริง ของทั้งสองฝ่ายในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงโครงการความร่วมมือนี้ ทั้งสองฝ่ายจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญร่วมกันต่อหน้าพยาน เมื่อวันที่ 24 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2558 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง

วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ลงชื่อ.....

(นางลำพูน ครอบแก้ว)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง

ลงชื่อ.....

(นายสมนึก เมืองเจริญ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม

ลงชื่อ..... (พยาน)

(นายศรียนต์ สาริกานนท์)

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง

ลงชื่อ..... (พยาน)

(นางศิริลักษณ์ วงศ์คำ)

ครูชำนาญการพิเศษ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่าง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดย วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย โรงเรียนสบเมยวิทยาคม

*****

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง

“วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง” โดย นางลำพูน ครอบแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑ หมู่ ๗ หมู่บ้านหนองผักหนาม ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ ๕๘๑๑๐ ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง” ฝ่ายหนึ่ง กับ

“โรงเรียนสบเมยวิทยาคม” โดย นายสมนึก เมืองเจริญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสบเมยวิทยาคม สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ๗๘/๑ หมู่ ๓ ถนน แม่สะเรียง - แม่สออด ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ ๕๘๑๑๐ ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “โรงเรียนสบเมยวิทยาคม” อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ทั้งสองฝ่ายมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อแสดงเจตนารมณ์กันในการดำเนินการตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นไปตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีเจตนารมณ์ ดังนี้

ข้อ ๑ วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจ
- ๑.๒ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษา
- ๑.๓ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ข้อ ๒ แนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ

๒.๑ การดำเนินการด้านหลักสูตรตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายของทั้งสองฝ่าย โดยโรงเรียนสบเมยวิทยาคมดำเนินการจัดรายวิชาพื้นฐาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนรายวิชาเพิ่มเติม วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง เป็นผู้ดำเนินการจัดตามหมวดวิชาทักษะวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒.๒ การจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนสบเมยวิทยาคมเป็นผู้ดำเนินการและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ และวัดผลประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในรายวิชาหมวดทักษะวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ และสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสนับสนุนการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในภาคฤดูร้อนและโครงการวิชาชีพ อย่างน้อยประมาณ ๔ เดือน

๒.๓ การเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนสภเมยววิทยาคม และวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้งนี้ ผลการเรียนที่จะนำมาเทียบโอนต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจบหลักสูตรตามที่กำหนด ดังนี้

๒.๓.๑ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสภเมยววิทยาคม รับเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมซึ่งจัดตามหมวดวิชาทักษะวิชาชีพตามโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เข้าสู่รายวิชาเพิ่มเติมตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๓.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ รับเทียบโอนรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าสู่หมวดวิชาทักษะชีวิตและหมวดเลือกเสรี กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒.๓.๓ การจัดการเรียนรายวิชาสะสมหน่วยกิตเตรียมอาชีพศึกษาโรงเรียนสภเมยววิทยาคม จัดหลักสูตรในรายวิชาเพิ่มเติมของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ และสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของหมวดทักษะวิชาชีพเพื่อใช้เทียบโอนเมื่อนักเรียนลงทะเบียนเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย

๒.๔ การบริหารจัดการ

๒.๔.๑ นักเรียนที่เข้าศึกษาตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรจะมีรายชื่อทั้งสองสถาบัน

๒.๔.๒ การจัดการเรียนรู้แต่ละภาคการศึกษาโรงเรียนสภเมยววิทยาคม ดำเนินการจัดการเรียนรู้วัดผลและประเมินผลรายวิชาพื้นฐานที่โรงเรียนสภเมยววิทยาคม และรายวิชาหมวดทักษะวิชาชีพกับวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง ดำเนินการจัดการเรียนรู้วัดผลและประเมินผลของภาคการศึกษา

๒.๔.๓ วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงสนับสนุนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ และสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ด้านบุคลากร ครูผู้สอน อาคารสถานที่เรียนหรือการฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนเอกสารด้านวิชาการและอื่น ๆ ที่สถานศึกษาขอรับการสนับสนุน ในกรณีรายวิชาหมวดวิชาทักษะวิชาชีพที่โรงเรียนสภเมยววิทยาคมมีครูผู้สอน

๒.๔.๔ นักเรียนที่เรียนตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรจะต้องศึกษาครบตามโครงสร้างเวลาของหลักสูตร และเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของทั้งสองหลักสูตร ภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๒.๔.๕ การบริหารจัดการด้านพาหนะเดินทาง ที่พัก อาหาร และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามการตกลงของทั้งสองฝ่ายตามเอกสารข้อตกลงที่แนบ

ข้อ ๓ การแก้ไข เปลี่ยนแปลง และยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายประสงค์จะแก้ไข เปลี่ยนแปลงรายละเอียดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ให้แจ้งอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ภาคเรียน และเมื่อทั้งสองฝ่ายพิจารณา ตกลงเห็นชอบในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงบันทึกข้อตกลงความร่วมมือแล้ว ให้จัดทำบันทึกเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษร และมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามบันทึกเพิ่มเติมนั้น

หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายประสงค์จะยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ให้แจ้งอีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ภาคเรียน เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งพิจารณาโดยให้มีผลเมื่อทั้งสองฝ่ายตกลงเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษร ในการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ตัวอย่าง

ข้อมูลประวัตินักเรียน นักศึกษา

กรณณาเขียนด้วยตัวบรรจง

และตรวจสอบความถูกต้อง

ใบสมัครเข้าเรียน

โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระหว่างวิทยาลัย.....

โรงเรียน/สถานศึกษา.....

วัน เดือน ปี ที่สมัคร.....สถานที่รับสมัคร.....

ประเภทวิชา.....สาขาวิชา.....สาขางาน.....

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....วัน,เดือน,ปี เกิด.....

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....หมู่โลหิต.....เพศ.....

เลขประจำตัวประชาชน

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

สำเร็จการศึกษาจาก.....จังหวัด.....วุฒิการศึกษา.....

ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อ-สกุล บิดา.....อาชีพ.....เบอร์โทร.....

ชื่อ-สกุล มารดา.....อาชีพ.....เบอร์โทร.....

ชื่อ-สกุล ผู้ปกครอง.....อาชีพ.....เบอร์โทร.....

เกี่ยวข้องกับ.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้สมัคร

ได้ตรวจสอบข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(.....)

ผู้รับสมัคร

...../...../.....

ตัวอย่าง

ใบสมัครเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสภเมยวิทยาคม
ประจำปีการศึกษา .....

รูปถ่าย
1.5 นิ้ว

- ชื่อ - สกุลของผู้สมัคร ( ) เด็กชาย ( ) เด็กหญิง ( ) นาย ( ) นางสาว.....
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จังหวัดที่เกิด.....
- ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
- บิดาชื่อ - ชื่อสกุล.....อาชีพ.....
มารดาชื่อ - ชื่อสกุล.....อาชีพ.....
- คุณวุฒิของผู้สมัคร ( ) สำเร็จการศึกษาระดับชั้น.....
( ) ปีการศึกษา 2559 นี้กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น.....
( ) อื่นๆ ระบุ.....
จากสถานศึกษาชื่อ.....จังหวัด.....
- ความสามารถพิเศษ.....
- รหัสประจำตัวประชาชน (ดูจาก

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 ทะเบียนบ้าน)
- นับถือศาสนา.....หมู่โลหิต.....

เลือกแผนการเรียน โดยให้นักเรียนกรอกหมายเลขในช่องที่มีความต้องการเลือกเรียน

- 1. เน้นการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
- 2. เน้นการเรียนศิลป์ - ภาษาต่างประเทศ
- 3. เน้นการเรียนศิลป์ทั่วไป
- 4. หลักสูตรทวิศึกษา

* โปรดทำเครื่องหมาย
- สาขาช่างยนต์
- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

( )

...../...../.....

หมายเหตุ กรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกช่อง

ตัวอย่าง

แบบสำรวจความต้องการ

เข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย
(ทวิศึกษา)

*****

โปรดกรอกข้อความเป็นตัวบรรจง

- ชื่อสถานศึกษา.....
- ที่อยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....
ผู้ประสานงาน..... E-mail.....
- ประสงค์เข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอน
ปลาย (ทวิศึกษา)

ประสงค์

ไม่ประสงค์

หากประสงค์ ให้ระบุจำนวนนักเรียนตาม รูปแบบ และประเภทวิชา ที่สนใจ

ประเภทวิชา	แบบที่ 1 เรียนสะสมหน่วยกิต ปวช. (ม.ต้น)	แบบที่ 2 เรียน ม.ปลายควบคู่ ปวช.
อุตสาหกรรม	คน	คน
พาณิชยกรรม	คน	คน
คหกรรม	คน	คน
เกษตรกรรม	คน	คน
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (การ โรงแรม/การท่องเที่ยว)	คน	คน
ศิลปกรรม	คน	คน
เทคโนโลยีสารสนเทศ	คน	คน
ประมง	คน	คน

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการ

ตัวอย่าง

โรงเรียน.....

รายงานการนิเทศฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ทวิศึกษา) ประจำวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-สกุล ครูนิเทศ.....ประจำสาขาวิชา.....

ชื่อสถาน ประกอบการที่ไปนิเทศ..... โทรศัพท์.....

ระหว่างเวลา.....ถึง.....ในรายวิชา.....จำนวน.....ชั่วโมง

● นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการนิเทศ จำนวน.....คน

ข้อเสนอแนะ จากสถานประกอบการ

.....

ปัญหาที่พบ

.....

การแก้ปัญหา

.....

ข้าพเจ้า(นาย,นางสาว).....จะปฏิบัติตามแนวทางแก้ปัญหา.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

นักเรียน นักศึกษา

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

ครูนิเทศ

สถานประกอบการ

โปรดประทับตรา

ครั้งต่อไปนิเทศวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อสถานประกอบการที่จะไปนิเทศครั้งต่อไป

1. .... โทร.....

2. .... โทร.....

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

หัวหน้าแผนกวิชา.....

หัวหน้างานทวิศึกษา

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ผู้อำนวยการวิทยาลัย.....

ตัวอย่าง

แบบนิเทศติดตามประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักเรียน

ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียงกับ โรงเรียน.....ประจำเดือน.....

ชื่อ.....นามสกุล.....	สถิติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
แผนกวิชา.....ระดับ..ปวช.....ชั้น.....๒.....	ระยะเวลาที่ประเมินตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ภาคเรียนที่...../.....	ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	( ) สาย.....ครั้ง ( ) ขาดงาน.....วัน
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	( ) ลาป่วย.....วัน ( ) ลากิจ.....วัน
	วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ลำดับที่	หัวข้อที่ประเมิน	คะแนนที่ได้				
		ดีมาก(๔)	ดี(๓)	พอใช้(๒)	ปรับปรุง(๑)	ไม่ผ่าน(๐)
	ส่วนที่ 1 ประเมินผลงาน					
๑	ปริมาณงานที่ทำ (ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้)					
๒	คุณภาพงานที่ทำ (ดี ได้ขนาด งาน ไม่เสียหาย)					
๓	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๔	ความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา					
๖	การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้และทรัพย์สินขององค์กร					
๗	การเชื่อฟังปฏิบัติตามคำแนะนำและรวมถึงการควบคุมอารมณ์					
๘	ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง					
๙	สุขภาพทั่วไปในการปฏิบัติงาน					
๑๐	การให้ความร่วมมือกับองค์กรและการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น					
	คะแนนที่ได้					
	คะแนนรวม					
	ส่วนที่ ๒ คุณธรรมความดี					
๑	การแต่งกายและการปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย/กิริยามารยาท					
๒	การตรงต่อเวลา					
๓	การรักษาสิ่งแวดล้อมและความสะอาด					
๔	ความพร้อมและขยันอดทน					
๕	ความซื่อสัตย์					
	คะแนนที่ได้					
	คะแนนรวม					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม / ข้อเสนอแนะ .....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูนิเทศ/ครูฝึก (ผู้ประเมิน)

หมายเหตุ กรุณาประทับตราสถานประกอบการมอบนด้านขวาของแบบประเมิน และสถานประกอบการประเมิน

ตัวอย่าง**แบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน (ทวิศึกษา)**

วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ.....

ตามที่คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ได้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของ

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว)..... นามสกุล..... รหัสนักศึกษา..... ซึ่งขอ
เทียบโอนผลการเรียน ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา..... ปรากฏผลการเทียบโอนการเรียนดังนี้

หลักสูตร ปวช. พุทธศักราช 2556				หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย. พุทธศักราช 2551			
หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ				รายวิชาเลือก			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ท-ป-น	ระดับผลการเรียน	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	นก.	ระดับผลการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ (ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....) (.....)

 อนุมัติ ไม่อนุมัติ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ตัวอย่าง

แบบสรุปผลการเรียนหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2551

(ทวิศึกษา)

ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....

โรงเรียน..... จังหวัด .....

ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสวิชา	รายวิชา	ผลการเรียน	กพช. (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
							ต้องแนบ
							ใบแสดงผล
							การเรียน
							รายบุคคล
							จาก
							โปรแกรม
							ทะเบียน
							นักศึกษา
							(ITW51)
							ด้วย

(ลงชื่อ).....นายทะเบียน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการ

(.....)

ตำแหน่ง .....

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). เอกสารประกอบร่างการจัดการศึกษาโครงการ
เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แนวทางการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา
และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ส.ศรีวิไลย์.
- โรงเรียนสบเมยวิทยาคม. (2558). โครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- โรงเรียนสบเมยวิทยาคม. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียน
สบเมย วิทยาคม

